

„VIENYBE LIETUVŲNINKU“

IŠEINA KAS SEREDA

Brooklyn New York.

Prenumerata metams:

Suvienytose Valstijose \$2.00

Europoje ir kitur \$3.00

Kanadoje \$2.50

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

Apgarsinimų kainų klauskite raštu:

J.J. Paukštis ir K. Brazys

120-124 GRAND ST.

BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

„VIENYBE LIETUVŲNINKU“

PUBLISHED

EVERY WEDNESDAY.

Brooklyn New York.

Yearly subscription rate:

In the United States ... \$2.00

To Foreign Countries .. \$3.00

To Canada \$2.50

Advertising rates on application.

Address all communications to the publishers:

J. J. Paukštis & K. Brazys

120-124 GRAND ST.

BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 45.

Brooklyn, N. Y. 6 d. Lapkričio (November) 1912 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXVII.

Moteris, nepraleiskite progos!

Pereitame ir užperekame „VL.“ numeruose buvo atkartotai rašoma, jogei Pensylvanijoje, būtent Serantono mieste, trys daktarai inkūrė Internacionale Akušerių Kollegiją, kurią, kaip matosi, pridabos trys ne-amerikonai daktarai: lietuvis, lenkas ir italas. Suprantama, kad toje kollegijoje ir mokslas bus išguldomas taip, kad viską galėtų suprasti tenai įstoję moteris ir merginos, kad ir nemokančios anglų kalbos, bet gal linčios tik savo prigimtoje kalboje skaityti ir rašyti. Ir dėlto mes čionai nors keletu žodžių norėtume savo vientautėms moterims ir merginoms paakinti specialiai, idant nepraleistų šios geros progos, kokios ikšiolei nebuvo — ingyti liuosos profesijos mokslą ir tik už \$100 visą kursą.

Akušerių profesija tarp lietuvičių ikšiolei labai buvo nepaisoma. Tuom tarpu ant jos reiktų atkreipti juo didžiausią atidžią. Visu-pirmu, šita profesija duos gyvenimą padaryti keliems dešėtkams, o gal ir šimtams, mūsų moterų ir merginų. Lietuvių kolonijos pastebėtinai greitai auga ir gimstančių kūdikių skaičius kasmėtas dauginasi. Tuom tarpu pas mus profesionalių akušerių, išėjusių tam tikrą mokslą, galima būtų rankų pirštais suskaityti ir tai dar vargu bau ant visų ištėktų. Prie lietuvių moterų „atlėkus garniu“ reikia šaukties daktarą, arba kokią žydėlę ar vokišką akušerką, kurios labai dažnai su lietuvišomis moterimis nesusišneka, ir išto, žinoma, dažnai kila įvairių nesupratimų, kurie ligonei išeina ne ant sveikatos, o tankiai nevieną ir į kapus be laiko ir be reikalo nuvaro.

Yra rods lietuvių kolonijose taip vadinamos „bobutės“, kurių garbės nežeidžiant, vienok, reiktų pasakyti, kad joms jau prisieję laikas su savo amatu atsiveikinti. Didžiausi bėda, kad tos mūsų „bobutės“, atėję prie moteris palagninkės, vartoja tokias pagai lėtinias nusenusias priemones. Žinoma, bobelkos neturi jokio mokslo, o pilnos visokių prietarų ir intikėjimų į „rūkytus“, „varžymus“, „užžavėjimus“ ir tt. Nelaimingas ligones jos pripučia tuzinais dar vi-

sokių pašalinių ligų, šalia palago. Ir kiek to tamsios „baltos galvos“ išvaro iš šio pasaulio nekalėtų lietuvičių moterų, tai gal tik ant kapinių kryžiai galėtų pasakyti, jei jie mokėtų kalbėti... Dvi svarbjos yra priežastys, dėl kurių mūsų laikraštija ir visuomenė būtina ragintų mūsų moteris ir merginas mokintis akušerijos mokslo. Viena priežastis, kad mes turime pasirūpinti kuodaugiau išrasti mūsų moterims laisvų profesijų ir duoti joms kas sykis visuomenėje platesnę vietą. Ikšiolei mūsų moteris, jeigu išeina iš šeimynų arba pasijieško laisvo užsiėmimo, tai pirmučiausia vieta miestuose eiti į fabrikus. Prirodyta yra, kad moteris fabrikuose greičiau netenka sveikatos ir tūlos net nebėgali būti geromis ir sveikomis moterimis. Reiškia, mes per tai savo lietuviškoje visuomenėje auklėjame baisingą moteriškų elgečių-proletarių luomą. Tuom tarpu, jeigu tik mes atidžiai į gyvenimą dirstelėtume, tai surastume šimtus užsiėmimų, kurie dėl moterų yra lengvi, sveiki ir naudingi ne tik joms, bet ir visai mūsų draugijai. Vienu iš tokių užsiėmimų yra ir akušerija.

Antra priežastis, kad mes ragintume moteris ir merginas eiti akušerijos mokslą yra dar svarbesnė. Mes žinome, kaip pas mus šeimynose yra apverktina namų ir kūno higiena. Žinome, kad delei šito pas mus šeimynose vieši įvairių-įvairiausių ligos; del šito tūlose namuose esti kaipir ligonbūčiai: nepaspėja pasikelti iš lovos vie nas, kaip tuojaus gula į ją kitas, kitiškai susirgęs. Mes žinome, kad šitų apverktinų apsiėmimų priežastis yra labai žemas supratimas pas mūsų moteris ir pas mus visus abelnai higieniški sąlygų. Mažai mes dar turime higieniškių raštų; jeigu juos ir turėtume, tai dar mažai pas mus juos kas skaito, nes mažai dar turime gerai mokačių ir skaityti. Visas žinias mūsų moteris apie sveikatą ir higieną pasisema iš tų įvairių „bobučių“, kurios pasakoja, jogei dažnai žmogaus pilve varlė atsirandanti... Vat delei ko mes turime padaugin-ti liaudyje moteris labiau

apsipažinusias su higiena; turime jas išsodinti po liaudį, kaip švietėjus mūsų moterų ir platintojus higienos supratimo. Tuomet tūkstančiai kūdikių užgims aky vaizdoje sumanesnių ypatų ir bus sveikai perduodami motinoms auklėti bei pačios motinos bus sveikos pastatytos ant kojų po sunkios palago ligos; tūkstančiai ligo-nių bus geriau apžiūrėti ir greičiau iš lovos pasikels, kada jiemis ir jų artimiesiems bus suteikiama iš šalies išmintingos patarmės; ir vėlgį tūkstančiai mūsų žmonių labai dažnai nuo įvairių ligų visai apsisergės. Akušerė namų daboje ir tūloje srityje yra kaipir daktaras. Šiaip ar taip, ji turi jau pirmutinius pažinimus apie anatomiją ir fiziologiją; tai yra jau pirmi žingsniai, kuriais ji gali tarnauti visuomenei patarimuose apie sveikatą.

Delei abiejų viršuj minėtų priežasčių mes labai karštai raginame mūsų moteris ir merginas pasinaudoti ta ja proga, kurią suteikia anie tris Serantono daktarai, ir imtis akušerijos mokslo — toms, kurios turi palinkimą ir prie to gludnumą. Minėtai Internacionalei Akušerijos Kollegijai, nors ji yra nauja, bet mums duoda drąsą užtikėti vardas gerbjamojo mūsų vientaučio, D-ro Jono Šliupo, kuris yra vienu iš tosių kollegijos inkūrėju.

Peržvalga.

// San Francisko parodoj galima bus dalyvauti. Laikraštinių susivienijime išrinktoji komisija jau gavo atsakymais San Francisko parodos direktoriaus pavaduotojo p. A. C. Bakerio. Jisai štai ką rašo:

„Pranešu, jogei šio mėnesio (spalnio) 18. apturėjau iš jūsų laiška, kuriame teiraujatės žinių, ar galėtų ir lietuviai parodoje dalyvauti.

„Šitos parodos paskirstymas turi būt nuo pradžios daromas ir pristatomieji rodiniai turi būti išdėstyti įvairiose palociuose, kurinos Paroda intaisys: Dailės dalykai turi eit į Dailės Palocių; artistiški išdirbiniai ir įvairių industrijų padarai; grafiškoji dailė, kningos, pamfletai — prie Liberalės Dailės; taip kad atskirų išstatinėjimų negalima bus leisti. Toliaus jus rašote, kad jūsų tauta yra po Rusijos valdžia. Del šito fakto Parodai yra svarbu jums nurodyti, idant su aplikacija

kreiptumėtės į Rusų Imperinę Komisiją, kuomet ji bus paskirta, — kadangi mes negalime kitiškai tarties su svetimtaučiais parodininkais, arba rodyti išdirbinius, dailę ir mokslus Rusijos tautų, kaip tik per tąją valdžią.

„I prezidento Tafto oficiali kvietimą parodoje dalyvauti Rusija užsivilko atsakyti, bet mes tikimės, jogei veikiai gausime atsakymą per Rusijos ambasadorius Washington ir mūsų Valstijų Departamentą. Jeigu del kokių nors priežasčių Rusija tą kvietimą atmestų, tada jūsų atsišaukimas bus atnaujintas.

„Aš jums siunčiu egzempliorių taisyklių ir reguliacijų. Malonėkite išidėmėti, kad parodoje bus pripažinta rodinų tautiškas ne pagal to, kokios šalies pilietis yra pristatytas, bet kokioj šalyj yra rodinys (exhibit) padarytas“.

Iš parodos konspekto (str. VI) matosi, jogei nieko nereiks mokėti už parodoje suteikiamą vietą nei amerikonams nei svetimtaučiams, išimant prižiūrėjimą. Tas jau nedaug kastos.

Grigaitis grįžta Amerikon.

Mes jau seniau girdėjome, jogei socialistų sąjungos tūli vadovai ketina pas save padaryti šlokiastokias reformas. Visu-pirmu jie mato, kad reikia parinkti geresnė taktika linki visos visuomenės, visų veikėjų, visų draugijų ir visų laikraštėjų. Šitokia taktika, kaip dabar yra „Kovoje“ ir Sąjungoje, tai tiktai žmones demoralizuoja ir socializmo idealus nuo mūsų visuomenės atitolina. Gi įvedimui tokių reformų reikia stiprios ypatos, kurios šiuo kartu tarpe sąjungiečių-inteligentų nesimato. Todėl — kaip mes girdėjome — (jei tai būtų teisybė) ketinama iš Europos parkviesti p. P. Grigaitį, kuris anais metais čionais su prakalbomis važinėjo. Jisai bene manęs čionai ant visados ar bent ant ilgesnio laiko apsigyventi ir užsidėti advokatūros praktika. Bet iki išduotų vietinius juristo egzamenus, reikia šiaip kur pagyvent. Todėl būk esą manoma p. Grigaitis prie sąjungos apgyvendinti ir paduoti jo rankas „Kovos“ vadeles. Tada, žinoma, veikiai persikeistų ir visos sąjungos taktika, nes p. G. yra gana plačių pažūrų inteligentas. Mes to labai ir linkėtume.

Kad p. Grigaitis atvažiuos, tai rašo ir „Laisvė“ (N88) šitaip: „Iš tikrų šaltinių sužinojome, kad žinomas lietuvis-socialistas Pius Grigaitis vel žada atvykti Amerikon... Manoma, kad Grigaitis atvažiuos dar prieš Kalėdas“.

// Lenkai grąso su revoliucija. Iš Viennos telegrafavo į Londono „Daily Mail“ ilgą depesą, kurioje aprašo Lenkijoje revoliuci-

jinį bruzdėjimą. Esą lenkai gali pasinaudoti visos Europos kare, kuri galės dabar iškilti delei karės Balkanuose. Lenkų senovinė valstija užsikrėtusi esanti svajonėmis — atgauti savo karalija. Lenkai bruzdą visuose trijuose „zaboruose“: Rusijoje, Austrijoje ir Vokietijoje. Tarp ko kito, minėtoji depesa šitaip sako:

„Pirmą sykį nuo tų laikų, kaip šimtas metų atgal Napolėonas įsigriovė Rusijon, lenkų Baltasis Aralis užriečia galvą ir nujausdamas grumenantį susikirtimą tarpe Austrijos ir Rusijos, tyko išliuosuoti Lenkų Tautą iš-po neapkenčiamo Rusijos jungo.

„Kuomet Europa seilė varvina į karės laukus Thrakijoje ir Macedonijoje, tai Lenkijoje plečiasi didelis tautinis judėjimas. Jo tikslas — sujungti visus lenkus bendran ryšin ir būti gatavais, jei išsiveržtų vaidai tarpe Rusijos ir Austrijos.

„Lenkų tauta susideda iš 25, 000,000 liaudies, iš kurių 12,000, 000 yra po Rusija, suvirš 6,000, 000 yra po Austrija (Galicijoje) ir 4,000,000 Prūsųose. Dar gi apie 2,000,000 lenkų yra Amerikoje“.

Toliaus korespondentas rašo, jogei Galicijoje esą kviečiami lenkų susirinkimai, kuriuose esą bandoma sutaikinti visus lenkų partijas, taipgi sušvelninti nesutikimus tarpe lenkų ir rusinų. Tokiu būdu lenkų svajonės apie savo valstiją da vėl sykį historijoje iškilo.

// „B“ apgina „B.“ Apie Bagočiaus darbėlį — įskundimą valdžiai vienos iš didžiausių lietuvių organizacijų, t. y. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje — jau visi laikraščiai savo komentarus išdėjo ir beveik vienbalsiai išsykio Bagočių nupeikė. Kiti daėjo net iki gana stiprių žodžių, kaip: „juodašimtis“, „šnipas“, etc. Dabar jau prasideda reakcija. Teisybė, ta reakcija tiktai pas Bagočiaus šalininkus. Taip va visų užmirštas p. Baltrušaitis išėjo savo „Dilgelėse“ su ilgu užtarimu už Bagočių. Jisai remiasi ant to, kad SLA. ir taip jau esąs nelegališkas. Taigi jį galėjęs įskūsti bile kas, netik Bagočius. Vadinasi, p. Baltrušaitis šitaip protauja: „Jeigu kas negerai padėta, tai vogk! nes jeigu ne tu pavogsi, tai kas kitas paims“? Arba: „Lietuvoje jaunimo rateliai yra nelegališki; važiuok, Bagočiau, ir skusk juos maskolių valdžiai, kur tik sušnipinėsi; nes jeigu tu neįskūsi, tai koks kitas šnipas tą padarys“? Puiki logika ir vėta ilgai atminti p-ui Baltrušaičiui! Jisai toliaus dar šitaip nudailina savo visai nedailų žygį: „Čia nematau principų peržengimo. Juk nėra socialistų pasakytą, kad nevalia keršyti, nevalia skūsti į valdiškus teismus“. Taigi p. Baltrušaitis ant tiek toli nuėjo, kad

išteisina kerštus ir denuncijai-jas. Toliau eit jau nebe galima. Jisai galėtų net socialistų programon indėti, kad socialistui galima būti šnipu ir išdaviku valdžiai organizacijos ir ypatos, vien delto, kad galima!..

// Sumano knygų leidimo fondo. „Tėvynės“ N43, p. V. K. R. užbaigia škiec apie pasimirusio Višteliausko darbus, kad prie SLA. yra dar suvirš \$90, kurie buvo suaukauti Višteliauski šelpti, bet nebuvo jam inteikti. Autorius šituos piningus sumano padėti pradžiai knygų leidimo fondo. Rašo:

„Ar nebūtų gerai, jei SLA. neatsisakytų ir toliaus tokią pat sumą (\$60) skirti kas metai kokiam nors geram tikslui, kurį galėtume sujungti su Višteliausko vardu. O kad tie piningai neštų matomą naudą lietuviams-iseiviams (juk ir Višteliauskas isieivystėje savo kaulus palaidojo), aš patarėčiau skirti kas metai po \$60 SLA. knygų leidimo fundui. SLA. leidžiamos kningos būtų ideos darbas, nesa visi nariai gauna jas už pusę prekės. Turint tam fondui nuolatini, kad ir nedidelį tuom tarpu, inplaukima, būtų galima pagyvoti apie sistematišką leidimą populiariškų kningelių, kurios žymiai prisidėtų prie lavinimo mūsų žmonių, kurie neturėjo progos lankyti mokyklas. Vėta apie tai pagyvoti ir tinkamai pagarbinti mus ausrininko Višteliausko vardą.“

Rodos, kad šitas sumanymas, kaip tik savo vietoje. Bet knygų leidimo fondas reiktų šitoku vardu įsteigti: „Višteliausko fondas kningoms leisti“.

// „Laisvė“ bizdeliuoja. „Laisvė“ N88 rašo: „Iš priežasties šovimo į Rooseveltą, kapitalistai (jū tarpe ir „Vienybė Lietuvnink“) paleido šlykščias paskalas, kad užkenkus socialistų agitacijai“.

Kad mus pastatė tarpe „kapitalistų“, tai smagu girdėti. Bet kokias mes paleidome paskalas, to nepasakos. Žodžiu sakant „Laisvė“ po senovei bizdeliuoja.

Tame pačiame „Laisvės“ nr. redaktorius, Pruseika (anot „Keleivio“ — nedakepęs vaikėzas) rašo apie reikalingumą imigrantų šelpti. Tas labai gerai. Mes apie tai raginame vientaučius jau nuo daugelio metų. Bet „nedakepęs vaikėzas“ štai koki stebūklą išrado — ugi išrado, kad mes imigracijos reikalams norį kentk, nes sako: „Yra priežastis, kurios gali pakenkti (immigrantų) draugijos besipretojimui. Štai, padėkim, „Vienybėje Liet.“ jau norima pažeminti draugijos viršininkai ir organas“. Ir pasukį skaityk p. Pruseikos straipsnį, nerasi nurodyta kokiame mūsų laikraščio numeryj ir kokiū straipsniu mes kenkėme? Supin-

ta vaidai tarpe pp. Ambrozevičiaus ir Jankausko ir pasakyta, kad mes užtariau Ambrozevičių. Tuom tarpu, kaip mes esame gyvi, tokių dalykų nedarėme. Ir todėl, prie „Keleivio“ epiteto p. Pruseikai: „nedakeptas vaikėzas“, čia labai verta pridurti: „melagis“.

/// **Daro šiaudinį kankintinį.** Du „keleivinkų“ peštukų stulpai išvažiavo „Keleivio“ N44 su ilgais užtariaimais už Bagočių. Tai J. P. Raulinaitis ir S. Michelsonas. Pirmasis pagiria Bagočių, kad tasai denunciuo SLA valdžiai ir pasigiria, kad „taip būčiau padaręs ir aš jo vietoj būdamas“, t. y. būtų glemžęs SLA nariams posmertines, o kada būtų buvęs už blogus darbus išmestas, tai tada būtų pačią organizaciją įskundęs. Vat kaip reiškia suprasti tikro „keleivinko“ peštuko dora!...

Kur-kas kitioniškai šita quasi-dora išreiškia kitas „keleivinkas“, būtent S. Michelsonas. Jisai štai kaip lengvai išriša šita problema: jeigu p. Alytėnė skundė „Keleivį“ ir jeigu Ramanauskas skundė „L-vę“, tai Bagočius turės tiesą skusti SLA. Girdėjo te kur tokią logiką: katinas susipyko su šuniu, o višta su ante; ir delto arklys turėjo tiesą ispiriti ūkininką... Toksai Michelsonas nebesuvečia galo su galu, kad Alytėnė skundė „Keleivį“ už bjaurią pornografinę ir kad Ramanauskas skundė „Laisvę“ už bjaurų koliojimą nekaltų žmonių „juodašimčiais“, etc. Kuo čionai Bagočius limpa?

Bet „keleivinkai“ denunciatorių būtinai nori padaryt šiaudiniu kankintiniu.

/// „Keleivio“ „trikšai“. „Keleivio“ N44, nekoksai ten pseudonymas perspėja Bostono ir apylinkės lietuviams nuo šitokios nelaimės:

„Jau kelinta savaitė važinėja po Bostono apylinkę nekoksai vyrukas. Išsinišinęjęs kokio nors lietuviu adresu visų pirmu inėje į namus pradeda rodyti monus, o tada sakos esąs iš Brooklyn „Vienybės Lietuvos“ agentas. Jei nepasiseka vienur ar kitur su savo monais nieko apgauti, tad pradeda klausinėti kokio nors žmogaus adresu. Todėl praneša apylinkės lietuviams nuo to žmogaus apsaugoti, nes keliose vietose pirkikus jis apgaudo. Jis nedidelio ūgio, juodbrūvy ir gana drąsus, apsirėdęs švariai“.

Ką apie šitokį „Keleivio“ „trikšą“ pasakyti? Kad šitokia insinucija ant mūsų agentų yra neteisinga, tai nerandame reikalo nei aiškinti. Po tas apylinkės keliauja teisingas ir smarkus mūsų agentas, p. Digrys. Jis tenai renka skaitytojus, taip sakant, „glėbėjais“. O „Keleivio“ agentai tą matydami, netveria iš piktumo ir pradeda šmeižti, net ir kad žmones siūdyti. Mes tikimės, kad „Keleiviu“ nepasiseks surasti chuliganų, kurie ant mūsų agentų užpildinėtu su akmenais. O jau jo raudojimai ir siūnymai tai mažai ką benustebina.

/// **Lietuvius bėgūnas.** „Lietuvos“ N44 rašo iš New Philadelphia, Pa., jogei tarpe tenyškėčių bėgūnų sportų atsižymėjo lietuvis Juozas Laukaitis. Taip rašo:

„Spalio 19-tą š. m. čia du jaunai po 20 metų lietuviai — Juozas Laukaitis iš čia jau, ir Juozas Kukanauskas iš Minersville, (14 mylių nuo čia), bėgo lenktynių šimtą mastų tolumos. **Laisybės** buvo sudėta abiejų po \$100.00.

Laukaitis aplenkė Kukanauską ant 3-jų mastų.

„Pora savaičių atgal, J. Laukaitis turėjo lenktynes su garsiu šioj apylinkėj bėgiku, J. Smith'u (angliu) iš Port-Carbon (5-kios mylios nuo čia). Su šituo J. L. irgi tokią-pat tolumą bėgo ir laizūbų buvo sudėta po \$150.00. J. Laukaitis Smith'ą aplenkė 2-iam mastais. J. Laukaitis da tiktai ši pavasarį pardėjo lavintis bėgimoose, bet, matoma, kad puikiai gantos apdovanotas greitumu, nes šioje apylinkėj, netiktai tarpe lietuvių, bet irtarpe anglių ir kitų, yra greičiausias.

„J. Laukaitis, 100 mastų tolumą perbėga į devynias ir pusę sekundės laiko. Šiaip jau buvo pusėtinai apsukrus, nes gali išsokti augštinį ir orą septynias pėdas su viršum. J. L. gimęs Amerikoje, 5-kių pėdų ir 8-nių colių augstas; sveria 145 svarus.

/// **Ant sąjungiečių cenzūra.** „Kova“ N44 rašo, jogei sprendžiama yra iš LSS-gos tarpo išmesti dar vieną socialistą — p. P. Sakatauską. Kaltė jo buvo pastebėtina didelė: jisai parašė „V. L.“ korespondenciją.

Bet tai tik pradžia šitos anathemos. Galingasis „cenzorius“, p. Herman-Purvis šiaip paskelbja: „Atkreipti visų sąjungiečių atidžią, kad ateityje panašios rūšies prasikaltėliai bus baudžiami, kaip ir visi kiti S-gos konstitucijoje suminėti prasižengėliai“.

Mūsų žmonelės mat jau taip prijunko prie maskoliško „knuto“, jogei ištrūkę iš-
po tenyškėčio cenzūros jungo, ir čia laisvoje šalyj patį sau nevalios jungą nusidrože!...

/// **Susitvėrė Prūsų Lietuvių Susivienijimas.** „Birutė“ rašo, jogei spalio 6. pagaliaus įvyko Prūsų lietuvių susivažiavimas, Tilžėje. Suvažiavime dalyvavo 13 draugijų ir iš jų visų susitvėrė Prūsų lietuvių susivienijimas, po vardu „Draugijų Santara“. Oficiališkai santaros buveinė bus Tilžėje. Valdybon išrinkta: M. Ašmutaitis, K. Urėdaitis, V. Vidūnas, J. Vanagaitis (šie Tilžėje) ir J. Margis iš Versmininkų. Raštininku išrinkta M. O. Gudaitis iš Tilžės. Santaros organais bus „Birutė“ ir „Apžvalga“.

Linkime naujai mus brolių Prūsų tautinei organizacijai geriausios kloties!

/// **Užmušė lietuvi.** Lawrence, Mass. spalio 20. tapo užmuštas lietuvis, Jonas Smolskis, paeinąs iš Vilniaus gub., Butrimonių valsčiaus, Skraičių kaimo. Kadangi velionis prigulėjo į I. W. W. uni-
ją, tai ši pastaroji mūsų nelaimingą vientautį iškilmingai ir palaidojo (26 spalnio).

Velionį Smolskį, sako, kokie ten airiai spalio 19. su akmenais užpuolė, visai nekaltai; ir tol mušė, kol pusgyvis liko. Ant rytojaus, spalio 20. vakare jisai liginėje pasimirė. Tai mes gavom žinoti iš mūsų korespondento. Gi „Keleivis“ rašo, kad nabagą Smolskį užpuolė valkotos ir priduria: „beabejonės patriotai“. Mums gi atrodo, kad tą padarė peštukai ir da „keleivinkai“. Nes patriotai neužsiima kursty-
mu tarpe žmonių neapykantos.

/// **Lenkai pastatė pirmutinę savo Związk'o kolegiją.** Užperitą subatą Amerikos lenkai įsikūrė vieną savo didesnių mokslaviečių — tai buvo atidaryta Kolegija, miestelyje Cambridge Springs, Pa. Šita mokslavietė inkūrė po lenkų susivienijimo (Związek Narodowy) priežiūra. Dabar naujoje kolegijoje yra jau 300 lenkų studentų ir visi

profesoriai taipgi lenkai. Kolegija atidarant buvo ir Suvienytų Valstijų prezidentas, p. Taftas.

Kada mes susilauksime tokia kolegija? O juk senai ją turėtume, jeigu tik mokėtume gyventi ir savo skatikus ant gero apversiti.

/// **Literatiškos naujienos.** Vilniuje einanti „Aušra“ (N20) šiaip rašo: „Sumanya nuo šiu metų pabaigos leisti Kaune naują dvisavaitinį laikraštį, skiriamą visos Lietuvos kuningams-lietuviams. Sumanymo įkūnymui išrinktas komitetas“. Taigi lietuvių klerikalai dar vieną naują savo organą įsigys prieš dabar esančių, regis devynių: (Viltis, Šaltinis, Vadovas, Draugija, Aušra, Pavasaris, Rygos Garsas, Vienybė, Garnys) prieš pirmieji tris (Liet. Ūkininką, Liet. Žinias, Rygos Naujienas).

— **Naujas laikraštis.** Kitoje vietoje atspausdiname platesnę žinią apie pradėjusį naujai eiti naują laikraštį Prūsose (Tilžėje), vardu: „Lietuviškai-Vokiškas Savaitraštis“.

/// **Petrauskas jau atvažiuoja Amerikon.** Kitoje vietoje mes išspausdinome mūsų gerbjamojo kompozitoriaus, Miko Petrausko, laišką, kuriame jisai praneša, jogei šiomis dienomis jisai jau tikisi pasiekti Amerikos pakraščius ir Brooklyne išpradžių apsisostoję, žada pradėti darbuotis lietuvių scenos ir muzikos dirvoje.

Politikos savaitė

AMERIKA. Spalnio 30. Utica, N. Y. pasimirė garsus Amerikos politikos vyras ir dabartinis Suvienytų Valstijų vice-prezidentas, James Schoolcraft Sherman (jisai ir šiemet buvo nuo respublikonų partijos vėla sykiu su p. Taftu įvardytas į kandidatus. Taigi dabar respublikonų partija neteko sau vice-prezidentui kandidato). Sherman buvo didelis politikos žinovas ir taip vadinamas „diplomatinis aristokratas“. Jis nors daugeliu kuo aiškiai neatsižymėjo, bet apskritai veikė ant principo Monroe doktrinos: „Amerika del amerikū“.

Dabar vice-prezidentu Amerika nebeturi. Laimė, kad šiandėd nauji rinkimai, kurie išrinks naują ir galės tuojaus į galę įvesti.

San Domingo respublikoje užgimė maištai. Revoliucionieriai Puerto Plata mieste užpuolė net Amerikos konsulatą, iš kurio amerikoniški valdininkai užsistatė barikadas ant gatvių ir šaukėsi prieš savo valdžios. Todėl nuspresta kuogreičiausiai pasiusti į San Domingo keletą amerikoniškų karės kreiserių.

BALKANŲ KARĖ. Vėlai pasijuto turkai, kad jie darė klaidą, nenusileisdami mažoms Balkanų tautelėms ir mindžiodami po koju jų tautystę. Užtai dabar brangiai užmokėjo, o kažin ar neprisieis ir sau duobę iškasti... Visą peritą savaitę karėje turkai nešė sau nuostolį po nuostolio. Pakol ant galo, kaip laikraščiai praneša nuo lapkričio 3-čios, talkininkų armija (bulgarai, serbai, graikai ir juodkalniečiai) jau prisitartinę prie Turkijos sostapilės Konstantinopolio ir bando jau išplėsti Turkijai pačią širdį. Perėjusios subatos kova po Lule-Burgas buvo baisiausi netik šioje Balkanų karėje, bet ir apskritai karėse, nes krito turkų armijos 48,000! Tai yra baisi skaitlinė, kuriai ly-

ginasi tik baidioji nelaimė po Mukdeno ir Sedanu. Tas jau ir nulėmė turkų likimą. Turkijos valdžia atsiskaukia dabar į krikščioniškąją Europą, kad išgelbėtų nuo talkininkų sostapilę Konstantinopolį. Ką darys Europa, nežinia. Girdėti, kad bandysią šalis taikinti ant poperians, neiškisiant su armijomis. Bet Bulgarija ir visų suvienytų armijų vadovas, rusų generolas Savov nė nemislija apsisototi: jie žada maršuoti turkų sostapilėn. Trumpa ateitis paradys, kas atsitiks su Turkija, kuri sulaužė 100 balkaniskųjų sandorų ir per metų eiles rengė bėdinių tautelių skerdynes, iki ant galo sukėlė begalinį prieš save atkerštą. Taip visumet neteisingai skriaudžiamųjų baisi reakcija.

TURKIJA. Čionai paskutinėmis dienomis tapo karės teismo pasmerkta ir nužudyta 300 turkų oficerių ir prastų kareivių, kurie buvo skundžiami, jogei kaipo bailiai pabėgo iš armijos, kada anandien bulgarai užėmė Kirk-Kiliseh, o turkų kariuomenė, baimės apimta, išlakstė. Bet reiks nužudyti tūkstančiai, nes šiomis dienomis rašo, jogei čiel pulkai turkų kareivių lekia nuo ateinančios talkininkų armijos.

Baisi nuoganda apėmė Konstantinopolį, kada parėjo žinia, jogei bulgarai apveikė armiją feldmaršalo Nazim Pašo ir tapo priešams atviras į sostapilę kelias. Minios fanatikų turkų emė rekti po gatves lakstydami ir siundyti savuosius, kad reikia išpjauti vietinius krikščionis. Delei šito svetimų šalių ministeriai šaukiasi į savo šalis ir kokie tik yra laivai Balkanų bei Juodmaro vandenyse, skubinasi Konstantinopolio link, kad prasalinti galima iškilti krikščionių išskerdimą. Pačio paskalas, jogei Syrijoje, minėtinai Beirute, esąs suketas turkų suokalbis išpjauti europiečius, keršijant už karę. Todėl francūzų karės laivas dabar ant Syrios vandens.

RUSIJA. Po truputį ima aiškėti ir Rusijos atsinešimas į Balkanų karę. Paaiškėjo, jogei ji sympatizuoja ne Turkijai. Taip varas pasiuntė Serbijos karaliui Petru pasveikinimą, kada serbų armija pasekmingai sulamdė turkų Macedonijoje. Bet podraž Rusijos raštas į Serbiją padarė lermą Europoje. Mat iš šito išvedama, kad Rusija duoda gresmę ženklą Austrijai, kad nesikištų į Balkanus, kas lyginasi, jeigu Rusija imtų ir nuvarytu Austriją nuo stalo, ant kurio austriokai buvo pasidėję gardžius pietus. Spėjama, kad tarpe Rusijos ir Austrijos galės iškilti didelis delei Balkanų klausimo susikirtimas. Podraž išėina ant scenos dar vienas labai indomus ir kurjeziškas dalykas: — mat ghrdėtis, kad lenkai šito susikirtimo laukia ir žada sukelti revoliuciją, kurios laiku esą jie atsimestų nuo Rusijos ir prisidėtų prie Austrijos.

MEXIKA. Pastarojo sukilimo vadovas, gen. Felix Diaz, tapo pasmerkamas mirties bausmei ir, nežiūrint į teismo prašymą ištarmę suminkštinti, prezidentas Madero tai padaryti atsisakė; taigi jo priešas bus nužudytas. Madero sako, jogei jis klaidą padaręs dovanodamas gyvastį gen. Reyes, kuris dabar iš kalėjimo ir varas suokalbį prieš valdžią. Su Diazu bus nužudyti kiti du revoliucijos vadai: Migoni ir Zarate. Gi aštuoni iš vadovų liko nuteisinti; kitiems po menkesnę bausmę. Taip Mexikos revoliucija ir

pasibaigė. Madero dabar pranašauja ramumą.

VENGERIJA. Spalnio 30. iš parlamento priešingės tapo išmesti tris valdžios priešai deputatai: gr. Apponyi, gr. Karolyi ir Fr. Kossuth. Juos išmetė pastatyti prie durų kareiviai. Išmėtus priešus, parlamentas vedė sa vo reikalus tik su valdžios salininkais. Kodėl priešų neišleido? Mat dabar buvo svarbus klausimas: apie įvedimą visuotinio balsavimo, kurio valdžia nenori, o priešai nori.

/// **Trisdešimts ugniakalnių užsižiebė.** Ant Pietinio Ramiojo okeano yra salutė Ninafoon, grupė Tonuga salų. Dabar ant tos salos atsivėrė ugnia spjauti 30 ugniakalnių, prie to labai keistai didelis ežeras išsoko augštinį ant dviejų pėdų sulyg pirmutinio paviršiaus.

/// **Gudrus valstijų prigavikas.** Berlino laikraščiai iškėlė aikšten nepaprastą juoką. Susekta, jogei koksaū ten žmogus vokiečys, vardu Glitah, ikšiolei darydavęs puikų pragyvenimą bėpardavinėdamas svetimoms valstijoms klautuos vokiečių „kariuomeniškus“ planus. Ikšiolei jisai priedavęs tuos planus ir pardavinėdavęs tik Francijai, kuri tikėdama, jog tie planai yra svarbūs, mokėdavusi už puslapį net po \$1,000.

Paskutiniu laiku padaręs neva išvogtą iš vokiečių planą, kaip ghrdė, Vokietija ketinanti išstatyti kariuomenę ant rubežių Rusijos, Francijos ir Anglijos, ir šitoms šalims labai lengvai keletą tokių „planų“ jau pardavęs.

/// **Nepriėmė moteries už advokatę.** Pirmutinė Italijos moteris advokatė, p-lė Labriola, nors tik neseniai buvo priimta prie advokatų stalo, bet anandien augščiausis teismas Romoje nusprendė, jogei moteris neturi teisės užsiminti advokato profesija. O p-lė Teresa Labriola jau puikiai buvo savo karjerą pradėjusi ir atsižymėjo 16 rugsėjo vienoje militarės byloje.

/// **Skundžia už moterų skrybeles.** Akyvą bylą Berline keletas vyriškių iškėlė vienam teatrui. Jie reikalauja, kad teatro priežiūrėtojai sugražintų jiems užmokėt už bilietus pinigams, nes delei prieky sėdinčių moterų su skrybelėmis jie nieko negalėję matyti. O jeigu ir mate, tai su skriauda savo akims. Tokiu būdu manoma priversti teatrus, kad jie priverstų moteris nusimiminti teatruose skrybeles.

/// **Sufragistė paleido.** Oxforde, Anglijoje, iš kalėjimo tapo paleista sufragistė p-lė Craggs, kuri neseniai buvo pasodinta devyniems mėnesiams sunkių darbų už pasikėsinimą sudeginti ministro Harcourto namų. Delto p-lė Craggs paleido, kad ji čielį savaitę pabijojo, kad ji nenumirtų.

/// **Pasimirė kompozitorius.** Brukselėje, spalnio 29. pasimirė atsižymėjęs belgu kompozitorius, Edgar Tinel, karalinės muzikos konservatorijos rektorius. Velionis buvo gimęs 1854 m. Garsiausias yra iš jo veikalų — „Franciskus“ oratoria, taipgi jis sutaisė gregorioniškųjų giesmių kniugą ir operas: „Godoleva“, „Katherina“ ir kit.

/// **Dar oro kankinys.** Netoli

Municho, Bavarijoje, nukrito iš savo biplano bavarietis lakūnas, pluk. Moritz Hamburger, ir ant vietos užsimušė. Jojo mirtis yra jau 206 žuvęs orlaivininkas nuo 1908 metų.

/// **Šimto augštų palocius.** Į Londoną pribuvo amerikonas architektas, Cass Gilbert, kuris padarė planą žinomam ir neseniai da New Yorke pastatytam „dangandrėskiu“ Woolworth Building, augščiausiam būdinkui minėtoje amerikonų sostapilėje. Dabar Gilbert važiuoja į Munichą, kur jisai darys modelį vokiečių naujai statomam muzėjui. Jisai praneša, jogei tasai būdinkas busis jau tikrai didžiausias ant svieto, nes turėsias 100 augštų!

/// **Kalėjimas už spilkas.** Iš Naujosios Škotijos rašo, jogei pastaruoju laiku inėjo galėn įstatymas, kuris draudžia moterims nešioti perdaug išlindusias iš skrybelių spilkas. Spalio 30. per vieną dieną Sydney mieste pasodinta kalėjimas 60 moterų, kurias sugavo ant gatvės su ilgoms spilkom. Moteris atsisakė mokėti pabaudą ir nuėjo kalėjimas, nes jos sako esąs neteisingas įstatymas. Jeigu dar valdžia ir toliaus jas gaudysianti, tai jos apskelbsiasią bado streiką.

/// **Atsisakė daktarai nuo „hara-kiri“.** Tokio mieste japonų valdžia buvo pasiuntusi pranešimą tiems daktarams, kurie gydė nabašinką imperatorių mikadą, kad jie save nusizudyti, tai yra papildyti „hara-kiri“, nes nemo-kėjo karaliaus gyvasties išgelbėti. Bet visi daktarai atsisakė nusizudyti, nes karalius numiręs ne iš jų gydymo priežasties, bet iš savo ligos.

/// **Policija saugo pačtos skryutes nuo sufragisčių.** Londono valdžios pristatė prie kiekvienos laiško skrynūtės ant gatvių po vieną poliemaną, kuriems yra pavesta daboti, idant neprisiartintų sufragistės ir nepripiltų į skryutes korrosinės rūgšties, kuri momentališkai esančius laiškus sudegina. Mat dabar anglių sufragistės išrado tokį naują sportą, kad atkreipti į save publiką su deginimu laišku.

/// **Caratis eina sveikyn.** Sulyg pareinančių žinių iš Spalos (Lenkijoje), kur yra gydomas caro sūnus Alexis, tai jisai einąs gerlyn. Jo žaizda (kaip sakoma — pasikėsinimas revoliucionieriaus) pasirodo esanti nesunki.

/// **Caras nevelija apsivesti savo giminaičiui su žydėlka.** Vienas iš caro giminaičių, princas Alexandras Romonovsky, buvo susižiedavęs Berline su freilina von Friedlanderfuld, duktere Vokietijos milijonieriaus „angliū karaliaus“. Bet paaiškėjo, jogei freilina paeina iš tolimesio žydų giminės. Todėl caras uždraudė savo giminaičiui vesti, po bausme atėmimo turtų, išmetimo iš pravoslavų tikybos ir išvairojo iš Rusijos. Princas visų šitų bausmių išsigando ir išsižadėjo merginos ir milijonų.

/// **Gaisrų statistika.** Į Peterburgą rašo iš provincijų, jogei šiemet Rusiją labai nualino gaisrai. Visoje europinėje Rusijoje šiemet suskaičyta suvirš 12,000 didelių gaisrų. Vidaus ministerijos raportas praneša, jogei nuo 1895 iki 1910 metų buvo europinėje Rusijoje daugiau negu milijonas gaisrų, 2,800,000 namų su-

degė ir nnostolio padaryta į \$750,000,000.

III Žuvo šiaurės ekspedicija. Archangelėskan atplaukė garlavis, kuris pranešė, jogei ledynuose tapo sukriauštas garlavis „Foka“, ant kurio kapitonas Siedov buvo išvažiavęs su exedcija tolimųjų ledynų tyrinėti šiaurėje. Artesnių smulkmenų apie tą nelaimę nepaduoda.

III Neleido teatrų draugijos. Petrapilėje ypatingoji draugijų užtvirtinimo komisija atsisakė užtvirtinti rusų naują draugiją: „Teatrė Draugija V. P. Dalmatovo“.

III Areštai. Ufoje mieste buvo padaryta kratos ir areštuota 10 žmonių, jų tarpe du socialdemokratai, kandidatai rinkimams į Dūmą.

III Už prašymą karės teisman. Maskvoje, carui peržiūrint kariuomenės pulką Sofijską, išėjo iš eilės kareivis Bakurin su šautuvu rankoje ir padavė carui prašymą. Už šitą jį dabar padavė karės teismui, kam su šautuvu artinosi prie ciesaoriaus.

Ex-karalius išvažiavo. Iš Maskvos išvažiavo portugalų ex-karalius Manuelius, kuris čia buvo atvažiavęs į svečius ir apsirgo influenza. Jisai išvažiavo Kryman gydytus.

III „Balkanų rožė“. Maskvos slavų komitetas tariasi paskirti vieną dieną Rusijoje, kuri bus pavadinta „Balkanų rožė“. Tą dieną pardavinės rožes ir surinktus piningus perduos bekarjančioms Balkanuose su turkais slavų tautomis.

Iš Lietuvos.

MALĖTAI, Vilniaus pav. Rugsėjo 16. buvo sušaukta valsčiaus sueiga, kad išrinkus ingaliotinius. Išrinkti: Romualdas Kiaras, kuris yra baigęs privatę mokyklą, 2 metus išbuvęs seminarijoje, dabar tarnaujantis kazi-kokiam dvare, Vi-tebsko gubernijoje; žmogus—tautietis ir blaivus. Antras — Antanas Bučys, penkti metai kaip yra vaitu. Šis žmogus ir gi tautiška susipratęs, skaitęs „L. Uk.“, o šiemet kuningams inkalbėjus išsirašęs „Aušra“. Apart šių lietuvių buvo dar ir lenkų, kurie ypač norėjo įsipiršti, kad juos išrinkti,— vienas, sako, net alaus žadėjęs duoti, bet mūsų vyrai nesidavė save suvedžioti šį kartą.

T. Sodiētis.
Kauno gub. valstiečių kurijos pavieto rinkimai. Kauno pav. išrinkti į gubernijos rinkimus šie: Kazys Kasperunas, Žemium vals. valstietis ir Pranas Džiaugis Airogalos valsė.

Panevėžys. Šiame paviete buvo varoma smarki agitacija iš kuningų pusės — mat, čia turėjo būti išrinktas jų kandidatas Yčas. Reikia pasakyti, kad jiems pasisekė praveisti į Kauno rinkimus ir kiti kuninginiai. Išrinkti šie žmonės: M. Yčas, Danauskas, Latvėnas ir Zinkas.

UKMERGĖ. Čionai išrinkti 4 rinkikai: Mikalojus Januševičius, baigęs 8 klases gymnazijos ir dar toliau mokinęs, Juozas Pukas iš Taujienų, I. Balaišis iš Alotų valsė, Purlys iš Žemaitkiemio.

SIAULIAI. Išrinkti į Kauno rinkikus: Rimdžius, Žvigaitis, Burnieckis.
EZERĖNAI. Iš Ezerėnų pavieto Kaunan rinkikai išrinkti: Ignatas Valavičius, valsčiaus raštinininkas, ingijęs vidutinį mokslą, skaito visus lietuvių laikraščius. Juozas Kalpokas ir gi valsčiaus raš-

tininkas, skaito lietuvių laikraščius. Povilas Saikauskis (baltarusis) ūkininkas-amatininkas, apsišvietęs, Ezerėnų pav. žemės tvarkomosios komisijos narys ir Juozas Petrulis, baigęs augštesniuosius mokslus užsieny: mokėsi Šveicarijoje, Vokietijoje ir Prancijoje. Nuo Ezerėnų pavieto vals-tietių išrinktas žemės tvarkomosios komisijos nariu.

TELŠIAI. Šiame paviete visi valsčiai išrinko ingaliotinius į pavieto rinkimus, ty. rinkimų nepraziopsojo nei vienas valsčius, kaip tai atsitiko kituose pavietuose. Nuo Telšių pavieto rinkikai išrinkti į gubernijos rinkimus šie vyrai: Pr. Keinys, buvęs 3 Dūmos atstovas, Abrutis Ginteliškės v., buvęs jau rinktu į visas 3 Dūmas, baigęs 4 klases, Kairevičius Mosedžio valsčiaus viršaitis ir gi baigęs apie 4 klases.

EZERŪNUOSE iš I miestelėnų kurijos išrinktas d-ras Dom. Bukontas.
Kauno gub. smulkiųjų žemvaldžių (turinėčiųjų mažiau 200 d.) rinkimai. Reseinių mažžemių rinkimuose susirinko apie 140 žmonių, iš jų 30 kuningų. Ingaliotiniai išrinkti 23 kuningai ir 6 svietiški.

Telšių mažžemių kurijoje išrinkta 24 kuningai ir 30 svietiškių.

Ukmergės pav. mažžemiai išrinko 25 ingaliotinius, iš jų 4 kuningus.

Ezerėnų pav. Rugsėjo 18. Ezerėnuose buvo mažžemių ingaliotinių rinkimai. Iš 514 žmonių atvyko tiktai 72. Ingaliotiniai išrinkta 14 žmonių: Jonas Aukštutis (baigęs Tomsio juridiką fakultetą), Vincas Vienožindis (vidutinį mokslą baigęs). Pr. Kalpokas (valsčiaus raštininkas), Antanas Bizas, Antanas Krištanaukas, Jonas Šeikus, Juozas Urbanavičius, Juozas Tubelis, Pr. Labuckis, Kizimieras Tamasevičius, Justinas Dabkus, Petras Kurlis, N. Kviplis, Juozas Konopackis ir Juozas Punskis.

Tarp išrinktųjų yra vienas dvarininkas.
GEDRAIČIAI. Viln. gub. Šiemet aš pasirūpinau iš policijos gauti leidimą kningas pardavinėti. Vienok, pasirodo, kad aš negaliu su savo kningomis prie bažnyčios nė pasirodyti, nes kuningai rečia, kaip ant vilko. Kiauklių ir Šešulių kuningai ateina, isktrato, išvarto iki vienai mano kningas, o suradę jų tarpe antikninginių grąšina įskųsį policijai, nors tos kningelės ir leistos būtų cenzūros, arba žmonėms prisako, kad pas mane kningelių nepirktu, nes jos bedieviškos esančios.

Dabar Kiauklių, Šešulių ir Videniškių kuningai, rodos, bus susitarę neleisti manęs su kningomis prie bažnyčios, o aš tikėjau, kad būsiu jų palaikytas, nes juk per kningas ir žmonės šviečiami.
J. Z.

KOVARSKAS, Ukm. pav. Rugsėjo 18. čia pasimirė a. a. Petras Derela, 52 metų amžiaus ir „Liet. Uk-ko“ bendrovės pajininkas. Velionis buvo vienintėlis mūsų miestelyje apsišvietęs valstietis. Jaunas būdamas tarnavo prie gelžkelio, kur buvo sužeistas. Nors paėmė už sužeidimą 5 tūkst. bet sveikatos visą savo gyvenimą nebeturėjo. Paskui, sugrižęs tėvynėn į Kovarską, ilgą laiką išbuvo teismo pirmininku, kur pasižymėjo savo sąžiningumu. Buvo nevedęs. Turėjo skatiko. Be abejo būtų palikęs savo turto da-lybę labdarīgiems reikalams, bet nepasirūpino išanksto testamento padaryti, o ligos suspaustas greitai pasimirė.

A. K.
KUPIŠKIS, Ukm. ap. Girtuok-

lybės pasekmės. Ruggjučio 27. traukinys suvažinėjo Petrą Tubelį (Slaviškio sodžiaus). Liko 5 vaikų ir žmona sunkiame padėjime. Velionis tuomet taip buvo girtas, kad net ateinant traukionio nematė.
Š. J.

SALOS, Ukm. p. Nors Salos klebonas ir ragina žmones skaityti viską, neskiriant pakraipos, bet tamsuolių dar daug. Taip, padėkime Nevierių sodžiuje 27 ūkininkai, o nieko neskaityti!
Šilas.

(„Liet. Ukin.“)

SIAULIAI. Naktį, iš rugsėjo 27 ir 28, padarytos kelios kratos, būtent pas adv. K. Venclauskį, dakt. g. Sarcevičių, A. Mikševičių ir adv. T. Valiuką. Tą pačią dieną adv. K. Venclauskį suėmė.

BIRŽAI. Inžinieriaus Bernatavičiaus ir kitų inžinierių kompanija dar pavasarį pasiūlė vietiniams gyventojams prisidėti prie geležinkelio tiesimo nuo Biržų iki Taurakalnės (Vindavos gelžkelio stoties). Nuo vietinių gyventojų reikalavo tik 8 tūkstančių rublių. Tokią sumą sumesti visi sodžiai sutiko. Viršiausis paliepinas jau gautas. Rugsėjo 23 d. atvažiavo į Biržus inžinierius ir pradėjo tyrinėti žemę. Stotis pažymėta pas patį miestelį šale kelio į Dirvonakių sodžius.

VILNIUS. Suėmimas. Rugsėjo 27. didžiausiam priešrenkamajam sujudime liko suimtas vietos laikraščio buhalteris ir reporteris, Pranas Eidukevičius.

Ketvirta klase. Štaur-vakarinio gelžkelio viršininkas paskelbė, jogei gelžkelio ketvirtosios klasės keliauninkas turi teisę vežtis su savimi dykai mažus vaikus iki 5-kių metų; vyresnieji naudojami tokiais pat palengvinimais, kaip ir kitose klasėse.

Suvalkų gub. Naumiesčio pav. mažžemiai išrinko: Joną Kriaučiūną ir J. Bakšį iš Slavikų.

Iš Suvalkų pav. nuo mažžemių rinkikai išrinkta kun. Simonaitis ir Šcensnavičius.

SIAULIAI. Spalių 2. advokatas Venslauskis paleistas iš kalėjimo.
Kauno gub. dvarininkų kurijoje išrinkti: Iš Telšių pav.: buvęs Tarybos narys grafas Aleksandras Tiškevičius, Stan. Voitkevičius, Aleks. Jankovskis ir kuning-lituvis Juozapavičius.

Iš Reseinių pav.: Janėvskis, Silvestravičius, Gruževskis, Šiavcilo, Romeris ir Grajevskis.

Iš Šiaulių pav.: Chrapovickis, Kibortas, Komaras, Janavičia, Začkovskis ir Landsbergis.

Iš Kauno pav.: Stan. Kognovickis, grafas Karolis Zabiello, Edvardas Kudrevičius ir Marionas Banianskis.

Iš Ukmergės pav.: Pr. Konča, Zigm. Venclavavičius, Konst. Komaras, Stan. Michalovskis ir Stan. Montvilas (jaunesnis).

Iš Panevėžio pav.: Romanas Švoinickis, Karolis Bistramas, St. Ordineus, Sim. Brunovas, Step. Malinskis ir Vytautas Butrimas.

Gminų ingaliotinių rinkimų d-elei Suvalkų gub. Del betvarkės, buvusios per ingaliotinių rinkimus Šunskų, Jevaravo ir Kvietiškių gminuose buvo paduotas skundas. Skundas gelbėjo. Visų miestų gminų rinkimai atmainyti.

VILKAVIŠKIS. 2/15 šio mėnesio buvo miesto rinkimai. Pačiame rinkimų sukuryj stražninkai, nurodant kuningų agitatoriui Andriui Natuškevičiui, suėmė „L. Žinių“ administratorių Bronį Žilinskį. Žilinskis buvo atvažiavęs pas saviškius svečiuose ir Administracijos reikaluose. Pas jį rasta Administracijos reikalų dokumentai ir rankraščiai korespondencijų apie rinkimus. Tos korespondencijos jau tilpo „L.

Ūkininke“ arba „L. Žiniuose“. Bronis Žilinskis atiduotas į žandarų rankas, kad, anot policijos žodžių, žandarai galėtų apsi-žinti su raštais, pas Žilinskį raštais.
X. Y.

VILKAVIŠKIS, Suvalk. gub. Spalių 16. Vilkaiviškio pav. mažžemiai ingaliotiniai rinko rinkikus į guberniją. Išrinko dr. J. Basanavičių. Rinkimuose dalyvavo 23 žmonės. Parapijos name buvo priešrenkamasis susirinkimas. Tame susirinkime daug apie ką buvo kalbėta, daug svarbų klausimų pajudinta, kaip tai: emigracija, girių užsienin gabenimas, rinkimų įstatų pakeitimas, dvarų parceliavimas ir tt.

(„Liet. Žin.“)

† A. a. Anupras Vaitkevičius, žinomas lietuvių veikėjas, mirė Kaune 27. rugsėjo vakare.

VILNIUS. Naujas laikraštis. Lenkai pirmieviai pradėjo leisti rinkimų laiku naują kapeikinį lenkų dienraštį „Głos Wilenski“ (Vilniaus balsas). „Głos“ varo agitaciją už lenkų pirmievių kandidatų adv. Kryžanovskį.

SKUODAS, Telšių apskr. Rugsėjo 20, pas mus pasirodė nepaprastas gamtoje atsitikimas, kokio dar nė seniausis žmonės nepamena, mat, iškrito sniego tiek, kad visur apdengė žemę apie 12 colių gilumo (apie vieną pėdą) ir truputį pašalo, sniegas užkrięs ant medžių, dar visur su lapais tebesančių, daugeliui nulaužė šakas nuo-pat viršūnės, ypač vaisinių. Tokio sniego taip anksti, kaip senoliai pasakoja, mūsų krašte dar nėra buvę; ūkininkams kuone visur apsnigo nekastas bulves ir daržoves, blėdės didumą kas begali apskaityti!

D. Treigys.

PUŠALOTAS, Panev. apskr. Čia ne taip senai sudegė žydų synagoga. Žydai tuojau surinko piningų naujai synagogai statyti ir sudėjo juos pas Pušaloto aptiekiniuką. Šiomis dienomis, naktį, nežinomi piktadariai, įsiveržę aptiekiniuko namuosna, papjovė patį aptiekiniuką, jo žmoną ir du vaiku. Poliejia įjiesko užmušėju Panevėžio miškuose.

PAPILĖ, Šiaulių apskr. Čia pasimirė 120-ties metų senutė Šakunskienė, lietuvė valstietė. Vėlionė lig paskutiniųjų metų visa gerai atsiminė ir mokėjo iš atminties ne tik visas bažnytnines lietuvių giesmes, bet ir daugybę pasakų; tų tai mokėjusi, kaip praneša „S.-Z. T.“, daugiau, kaip tūkstantį.

VILNIUS. Kun. Šoparos byla. Rugsėjo 27. Vilniaus teismo rūmai turėjo svarstyti antru kartu Ceikinės klebono (Svenčionių a.) kun. Ignoto Šoparos bylą. Kun. Šoparą kaltina, kad jis inkalbėjęs valstiečius lietuvius nebeleisti savo vaikų į rusų mokyklas ir kurstęs katalikus prieš stačiatikybę. Kun. Šoparą buvo jau kartą teisiamas pernai metais ir tuomet teismo rūmai jį išteisino. Bet padavus skundą prokurorui, senatas pirmąjį teismo nutarimą panaikino ir įsakė bylą svarstyti antru kartu. Bylą turėjo svarstyti teismo rūmai luomų atstovams dalyvaujant. Neatėjus miesto pirmininkų, teismas nevyko ir bylą atidėjo.

Vilniaus vyskupijos kuningų permains. Kun. Povilas Kolas paskirtas Dubingių klebonu; kun. Jonas Slavinskis Parafjanovo kam. laikinai Zadzieviun pavaduoti susirgusių kleb. Mičiulskių, kun. R. Gelazūnas laikinai Ružanon; kun. J. Chodkovskis Eišiškių kam. 3 mėn. Haron pavaduoti nutestį kalėjiman kleboną kun. L. Vaitkevičių.
MARIAMPOLĖ, Suvalk. gub.

Rugsėjo 19. išvažiavo užrubežin kun. J. Vyšniauskas. Buvo tai vienas iš darbščiausių tėvynės sūnių. Dirbo draugijoje, kėlė lietuvių susipratimą. Nenuostabu, kad neintiko kai-kuriems lenkams, kurių rūpesniu prityręs nemaža nemalonumų, turėjo kraustyties svetiman kraštan.
Gvazdikas.

Mirė Jablonyje, Lomžos gub. Rugsėjo 23. po trumpos ligos mirė mūsų tautietis kun. M. Oleka. Kun. Motiejus visą savo amžį ėjo drauge su atgijančia Lietuva. Kiek įmanydamas ir pats platino lietuvių tarpe susipratimą. Ir patekęs gyventi svetur nepamiršo Lietuvos reikalų ir nepertraukė ryšių su ja. Kuningas buvo visuomet pavyzdingas.
Artimas žmogus.

Rinkimai Rusijoje. „Rieč“ apskaito, jog li spalių 2 dienos visoje valstybėje išviso buvo išrinkti 2,644 rinkikai, iš jų 739 opozicijos kandidatai, 232 spalininkų, 1,458 nacionalistai ir dešinieji ir 217 nepartinijinių.

VILNIUS. Nusišovė Bunimavičius. Spalių 2. nusišovė Vilniuje Ovsiejus Bunimavičius, sūnus žinomo Vilniaus milionierio-bankieriaus, direktoriaus kningų leidimo bendrovės „Lektor“.

Bylos. Lapkričio 10. paskirta svarstyti Vilniaus apygardos teisme Elenos Narbutaitės byla. Narbutaitė, kaip žinome, Vilniaus šv. Jurgio viešbūtyje kėsinosi nušauti grafą Voldemarą Tiškevičių. Gjs Narbutaitę Varšavos advokatas Papilskis.

Lapkričio 24 d. Vilniaus apygardos rūmai svarstys inžinieriaus Mažeikos bylą. Mažeika, kaip žinome, užmušė gatvėje be-einančią drauge su juo žmona žydą studentą Lifšicą. Gjs Mažeiką advokatas Karabčevskis.

Žemaičių vyskupija. Perkelti kamendoriai: katedros kun. Pranas Baršys Rokiškis, Rokiškio kun. St. Žukauskas Kauno katedron, Druškių kun. Lovčik Rozalinan, Rozalino kun. Zaleskis Užpaliuosna.
Mirė kun. Ipolitas Baronas, Dotnavos mansionorius, 65 metų amžiaus.

BAPTAL, Kauno apskr. Rugsėjo 26. buvo čia arklių ir ragučių paroda; intaisė ją Kauno ūkio Draugijos vardu vietiniai gyventojai Zdz. Jurevičius, Antanas Vainauskis, Daugirdas ir kt. Pirmųjų už arklius piningais išdalyta 189 rub. 20-iai žmonių. Didžiausią dovaną 25 rub. ir pagyrimo diplomą gavo Vladas Jakobavičius iš Bapto miestelio už gelsvą 3 metų vietinės veislės kumelę, kiti 19 gavo dovanų nuo 20-5 rub. Už karves išdalinta piningais 101 rub. 7 žmonėms; čia didžiausią dovaną — 35 rub.; sidabro medaliu diplomą ir paršą 10 rub. vertės — Pacauskas iš Kam-pų už 2 karvi ir versį. **Ne-Vėžys.**

Iš Lietuvių Dailės Draugijos. Per rugsėjo mėnesį įsirašė į L. Dailės Draugiją tikruoju nuolatiniu nariu (įmokėjo 50 rub.) kun. Aleksandras Skripka iš Chicago.
Tuo laiku paaukojo mūs tautos Galerijon dail. Adomas Varnas-Rickers savo paveikslą „Rudens rūkas“ ir p. Sofija Čiurlionienė 4 projektus kningų apdaroms mūsų neapgalėtinu dailininko M. Čiurlionies.

Į kningyną paaukojo p. Rosseau Zaleskienė — 1 kningą, p. Jaman-tas — 2 kningi, D-ras V. Gaigalaitis — senobės Lietuvos žemlapį; į dailės Muzėjų: p. Kajetonas Kannas — rankšluostinyčių, p. Moisejeviėnė — 3 daiktus ir dail. P. Rymša — 3 juostas.
(„Viltis“.)

Vienuolės. Kaunan atvažiavę kielios vienuolės (zokoninkės) iš Amerikos šv. Kazimiero kliošto-riaus.
ŠEŠUOLIAI. Jaunuomenės pasilinksminimai. Pasitaikė man būti Dvarnių kaime, per vakarinius žaislus. Jaunuomenė moka įvairių žaislų, puikiai dainuoja, nors geriau mėgsta šokti prie armonikos. Kalba daugiausia del „panaberijos“ lenkiškai; jie neatjaučia to nesmagaus ispūdzio, kokį padaro jų svetima kalba grevezojimas į susipratusių žmogų. Savo kalbą niekina, mindo. Daugiausia lenkų kalbą mėgsta vartoti visi amatininkai: siuvėjai, kur-pjai ir kiti. Yra ir laikraščius skaitančių. Senesnieji mėgsta kamputį pasislėpę degtinėlės po stikluoką išmesti. Vis delto yra ir bernaičių, kurie mėgsta lošti kortomis net iš piningų. Net kai-lius pralošia. Gėda taip lošti!
Kazimieras Puodžiūnas.
DUKŪSTAS. Dukšto bažnyčia stovi tarp dviejų ežerų netoli nuo stoties to paties vardo. Dukšto parapijos žmonės abelnai sakant ne turtingi: iševystė baisiai prapsiplatinus. Vasaros laike bažnyčioje matosi tiktai seniukai ir vaikai; berniukai, jeigu ne Amerikai, tai, kas yra dar blogiau, traukiasi vasarai „burliokystėn“: Peterburgan, Ladogan ir kitur; pagrįžę iš Rusijos miestų savo kalbą visai sudarko, kad negalima nė suprasti, kaip jis kalba. Čia reikia pasakyti, jog dukštiečių kalba taip yra sugadinta lenkiškais ir rusiškais žodžiais, kad ir ne lietuvis gali suprasti lietuviškai kalbantį, kaip antai man prisėję girdėti: dėkuija Tav gaspa-dinele už viečiėrių; zdravas saldodoks ir tt.
VEŽIONIS, Kupiškio parap., Ukmergės pav. **Vakaruškos ir žmogūdystė.** Nedėlioje rugsėjo 2 dieną, Vežionių sodžiuje per vakaruškas atsitiko baisi žmogūdystė: to paties sodžiaus vaikas peiliu nudūrė Šapalų galusodės jaunikaitį P. Jonušką — šiaučių. Piktadaris suimtas; jis prisipažino, kad ant nabašniko neturėjęs jokio pikto, nudūręs per apsirikimą, laikydamas jį už Viral., kurs išmetęs iš vakaruškų. A. a. nabašnikas buvęs doras ir visų gerbjamas vaikas. Užmušėjas girtuoklis ir ištvirkelis.
MARIAMPOLĖ. „Žiburio“ dra-ja. Pernai valdžia buvo panaikiniusi „Žiburio“ draugiją, būk tai ji ne pagal įstatymus buvusi patvirtinta. Reikėjo išnauju patvirtinti. Rugsėjo 14. buvo visuotinas naujai patvirtintas „Žiburio“ draugijos narių susirinkimas. Valdybon išrinkti šie žmonės: kun. M. Gustaitis, kun. Draugelis, kun. Civinskas, kun. Uogintas ir agronomas Totoraitis. Kandidatais Baltrušaitis ir kun. Česnavičius.
Rinkimai. Mariampalės pavieto mažžemiai išrinko į guberniją rinkikaiš šinos žmones: And. Montvilą iš Kvietiškių valsčiaus, Pr. Baraucką iš Pagermonio vals. ir V. Žukauską iš Veiverių val.

KALVARIJA. Rinkimai. Kalvarijos pavieto mažžemiai išrinko į guberniją rinkikaiš Rudominos gminos J. Žubrį ir Liubavo gm. J. Vitkauską.
NAUMIESTIS. Rinkimai. Iš Naumiesčio pavieto rinkikaiš į guberniją išrinkti: Jonas Kriaučiūnas ir Bakšys. Nuo pavietų Suvalkijoje į guberniją rinkikaiš pereina vis daktaro J. Basanavičiaus šalininkai.
(„Aušra“.)
IŠ LATVIJOS.
EYGA. „žaislo“ vakarai buvu-sieji rugsėjo 29 ir 30. pasisekė pil-

noje to žodžio prasmėje kaip iš dailės, taip ir medžiagiškos pusės. Suvaizdinta du veikalėliai: „Paskolink man savo žmoną“ ir „Žiurkė“.

— 20 metų „Auseklio“ jubilėjus. Latvių blaivybės draugija „Aukselis“, spalio 6. šventė savo 20 metų gyvavimo jubilėjų su vaidinimu L. Tolstoja komedija „Per jį visos nelaimės“.

— Išleido iš kalėjimo redaktorių. Rugsėjo 12. išleido iš vietinio kalėjimo, įnešus 2 tūkst. rublių kaucijos, buvusį latvių darbininkų laikraščio „Laika Bals“ redaktorių K. Mejerį. Mejeris tapo nuo vietinio apskrūčio teismo nubaustas 2 metams tvirtovės, už minėtame laikraščio 43 numeryje patalpintas eilės „Deus“ ir kol įnešė 2000 rublių kaucijos, tapo jis pasodintas kaucijame, kuriame prasėdėjo 2 mėnesių. Dabar jo byla spalio 2 d. bus išnagrinėjama Peterburgo teismo rūmuose.

(„Rygos Naujienos“.)

— Policija konfiskavo 27 rugs. piningus ir kningas latvių blaivybės draugijos „Vilnis“, nes draugija savo paskutiniame susirinkime nutarė visą savo turta pavesti laikraščiui „Laika Atbals“.

— Ketinama padidinti Rygoje slaptosios policijos skaitlių; būsią įsteigta keletą naujų antstolių vietų, paskirti du nauji valdininkai ir padidintos algos.

(„Rygos Garsas“.)

IS PRŪSŲ LIETUVOS.

Naujas laikraštis. Spalio 4. užgimė vėl vienas naujas Mažojo arba Prūsų Lietuvoje laikraštis. Kiek iš pirmųjų dviejų numerių matyti, tai nors ir mažas laikraštukas, bet daro gana malonų įspūdį ant skaitytojo. Laikraštis užvardytas „Lietuviškai-Vokiškas Savaitraštis“ ir skirtas gilesniam išmokimui šnekamosios ir rašamosios lietuvių kalbos. Jau iš užvardijimo kiekvienam bus aišku, kad minėtasis laikraštis išleidžiamas dviejose kalbose, būtent: lietuvių ir vokiečių. Savaitraštį žadama talpinti išties straipsnius ir šiaip raštų, lietuviškos poezijos, mįslių, priežodžių (patarlių) ir taip toliau, kuriais lietuvių kalba taip turtinga. Visa tai priešais manoma statyti vokiškams, turinio, o kiek galint ir žodžiais, su lietuviškaisiais originalais sutinkamais vertimus. Laikraštis spausdinamas lietuviškomis raidėmis ir žada laikyties prie grynos lietuviškos kalbos, tokios, kurioje leidžiami įtekinę lietuvių laikraščiai Didž. Lietuvoje ir Amerikoje. Nesinaudodas rašybos, kurioje daugiausiai Prūsų Lietuvos laikraščiai spausdinami. Iš šitų kelių pristatytą programą punktų jau suprasime, kad toksai laikraštis del lietuvių Mažojo Lietuvos gali būti labai naudingas. Jis prigėlėbės pristie ypačiai lietuvių savokietėjų si jaunimą prie to, kad reikia skaityti būtinai tokius laikraščius, kurie mokina grynos kalbos ir rašybos. Geistina tikta, kad jame visuomet spindėtų tikra tautiška dvasė, kas yra svarbiausias dalyku prie laikraščio. „Savaitraštis“ eina iš Tilžės penktadieniais. Kaina su prisiuntimu 10 feningų už vieną numerį, ketvirtadalini metų 1 markę, Mažojoje Lietuvoje. Redakcijos ir išleis-tuvės adresas toks: „Lietuviškai-Vokiškas Savaitraštis“, „Tilžėje, Aukštoji gatvė 78. Turime viltį, kad šitas kaitik užgimęs kūdikis spaudos, bus tikru „bendru“ ko-

voje už savo tautos prakilniais idealą.

(„Birutė“.)

IS ŠKOTIJOS. Vietiniam lietuvių socialistų laikraštui, einančiam iš Bellshill, „Rankpelnis“, sukako 5 metai gyvasties, spalnio pabaigoje. „Rankpelnis“ sakosi, da per mažos esą jo jėgos, todėl apie gerinimą laikraščio, negali būti nei kalbos.

Is Amerikos.

Panamos kanalas už metų. Kitiemet spalio mėnesį bus atidarytas Panamos kanalas, kurį dabar Amerikos valdžia baigia kasti. Pirmutinis Amerikos karės laivas, bene „Oregon“ turės garbę perlaukti tuomi platum vandens vieškeliu, kuris sujungs du didžiausiu pasaulio okeanu. Oficialškai gi Panamos kanalas bus vienok atidarytas tik sausio 1. 1915 metais.

Dar areštai už riaušes. Little Falls, N. Y. tapo areštuota čielas būrys žmonių, kaltinamų už riaušes, kurios nesena iškilo prie Phoenix Underwear fabriko. Potam dar suėmė I. W. W. unijos organizatorių, Benjamin Leger iš Bridgeport, kuris taipgi buvo streiko komitete. Prasidėjo areštuotojų ir teismas. Pirmą išsūkė iš New Yorko italą Pocieni, kuris peršovė riaušėse poliemaną Haley.

Pasimirė garsus chinų patarėjas. Los Angeles, Cal. Čionai pasimirė generalas Homer Lea, amerikonas, kuris nesena buvusioje chinų revoliucijoje buvo maistinininkų patarėju ir žymum jų politikoje veikėju. Kaip tik Mandžū dynastija buvo išvesrta, Lea grįžo Amerikon. Čion jį ištiko paralyzius, iš kurio ir neatsigavo.

Pats save nuteisė. Ozark, Ark. Čionai buvo teisiamas Ferdinandas Glaublitz 65 metų senis, už nužudymą savo moteries. Pirmiausiai įsė, bet potam nutebino teisėjus, staigu atsivertęs ir prašydamas, kad jam būtų uždėta kuodidžiausi baumė, nes jis tikis, kad „akis už akį, dantis už dantį“. Kaip gi Glaublitz'o noras ir tapo išpildytas — jį nuprenė ir pakorė.

Išmetė socialisto vaiką. Camden, N. J. Iš vietinės publiškos mokyklos išmetė vaikiuką Oskard Whiting, 10 metų, kuris atsiskakė pasveikinti Amerikos vėliuką. Vaikiukas pasisakė, kad jo tėvai esą socialistai ir jį mokinę sveikinti (saliutuoti) tikta raudoną vėliuką. Vaikiuko motina buvo du sykiu atsivedusi vaiką mokyklon, bet abu sykiu ir jį pati tapo išmesta.

Kumštinnoko neleis į Rusiją. Chicago, Ill. Pagaliaus garsaus negro kumštinnoko, Jack Johnson, karjera šitai užsibaigė, kad jo saliuoną policija uždarė ir atėmė tiesą daugiau turėti laisni. Neužilgo jisai būsiąs patrauktas teisman už laužymą „baltosios vergijos“ įstatymo (užlaikymo nemoralės namų). Prieg tam Johnson buvo susiderėjęs su Maskvos Akvariumu nukeliauti tenai ir eiti į kumštynes su Sam McVey už \$30,000 dovanų kapšiuok. Bet Sav. Valst. prokuroras Wilkerson pasakė, jogei kaip tik Johnson pamėgė išvažiuoti Rusijon, tuojaus bus uždarytas eypėn.

„Aidobliečių“ kvotimus užbaigė“. Lapkričio 1. Salem, Mass. prokuroras Atwill uždare jau

kvotimus darbininkų (I. W. W.) vadovų: Ettoro, Giovannitti ir Caruso. Pabaigoje tik perskaitė brosurėlę: „I. W. W. historija“. Matomai, iš jos darys ištraukas, kaslink šitos unijos tikslų ir kaip ji žiūri į užpildinėjimus ant streiklaužų.

Pastorius elektros kedėn. Greenville, S. C. Prisieksusių teisimas išnešė nuosprendį — nužūdyti elektros kedėje baptistų pastorį (kuningą) Thurston Vaughn, kuris patsai ant galo prisipažino kaltu, kaip jisai užpuolė ir išgėdino tris mažametes mergaites. Nuosprendis išpildyti atidėta ant 10 gruodžio (Paėjo paskalas, kad pasmerktasis pastoris iš kalėjimo pabėgęs).

Korespondencijos.

POOBVILLE, N. Y.

Sitoje apylinkėje, nuo 1905 m. pradėta tvertis lietuvių kolonija. Šiandieną jau skaitosi į 12 lietuviškųjų viensėdijų (farmų). Pažymėtina, kad čia, beveik, visi lietuviai išmintingi ir blaivūs; mėgstą kningas bei laikraščius skaityti. Laikraščių pareina: „Vienybė Lietuvninkų“, „Lietuva“, „Tėvynė“, „Kelevis“ ir „Saulė“. Iš Europos Lietuvos: „Lietuvos Ūkininkas“, „Šaltinis“, „Šv. Raštas“ ir Vydūno „Jaunimas“.

Buvo bandoma susitverti SLA kuopa, bet nuomonių skirtumo dėlei, tuo tarpu, vargu įvyks. Mat tūli sympatizuoja SLRK Amerikoje. Sakysim, kad abeji Susivienijimai geri, bet mūsų būrelį tik vienas tegali įvykti. Tai gi manoma pirmiausia susispiesti tokion draugijon, kurioje nėra pažiūrų skirtumo, kuri yra visų lietuvių proto lavintoja bei švietėja; kaipio tokią mėspazįstame Tėvynės Mylėtojų Draugystę. — Ji gal, su laiku, suves mus į vienybę, o vienybėje galybė.

Dar primintina, kad čionaitiniai lietuviai ir dabar, savitarpės dalykuose, laikosi vienybės: visą darbymetį eina talkosna vieni pas kitus; reikalui esant ir kitokią pagalbą neša vieni kitiems. O ką jau besakyti apie puotas (balnus), kaip anandien pas A. Kazlauską per krikštynas: sukvietė, žmogus, visą koloniją: senus ir jaunus, savininkus ir samdininkus, visus; kaip girdėti, visi liko užganėdinti; vakarui atėjus visi linksmai išsiskirstė. Tai geras pavyzdys — santaikoje gyventi.

J. Leonas.

PLYMOUTH, PA.

Tūli mūsų saliuininkai patį laikraščių neskaityti ir savo kostumierius atkalbinėja nuo skaitymo; suprantama, atkalbinėti, tai yra jų ypatingas reikalas, vadinama agitacija prieš liaudies apšvietimą. Tie patį saliuininkai-agitatoriai seniau skaitė laikraščius bei emė tokinos ir beidami liko skolingi redakeijoms, o ant reikalavimo tokių skolu atlyginimo gyrėsi spangus esą ir negalį „ei- tuoti“ daugiau; delei priežasties savo spangumo atsiskakė ir skolu mokėt. Nuo savęs patariu „span-giesiams“ pasiteirauti pas reginčius ir jie gaus atsakymą sekan-tį: „Kas neužsimoka už laikraštį, kurį skaitė per tūlą laiką ant kredito — teisme būna priverstas arba užsimokėti už laikraštį ir teismo kaštus, o neturintis piningų — eina į eypė“.

Šioje šalyje agitaciją varyti yra leista kaip saliuininkams prieš laikraščius, taip lygiai ir laikraščiams prieš saliuonus. Kurių agitacija drūtesnė? P. Viešmo.

BLISSVILLE, L. I. N. Y.

Čia yra daug vaikinų, jaunų, gražių ir taip pat merginų. Gaila tik, kad jų pasielgimai negirti ni. Apie apšvietimą nenori nė biskelį šnekėti. Suvirsum 100 vaikinų ir merginų yra, ale iš tų tai gal tik kokie 5 ka-nors skaito. Per dieną išdirbė, vakare parėję tai ne laikraštį imasi, ne į mokyklą eina, ale apsiprausė ir marš! į saliuoną. Taip savo jaunystės vakarėlius ir praleidžia ant niekų. Ne gana to, kad po saliuonus vaikščioja, bet dabar išsimanė, katra da boba nepersena, o jos vyras į darbą ant naktų išeina, tai žiūrėk jau koki penki vaikinai ir įslenka grįėion, o paskui tai „pantis po panties“ velka vienas, o kitas kendes, trečias baksus ala. Sveltmatučiai tą matydami, sako: „dam polaks...“ ir da priduria bjaurų žodį. O merginos Blissvillės, tai yt žiūrėk nuo vienos gatvės kampo ant kito, apsidairo, kad niekas nematytu, tai ir šmurks į saliuoną, kur su vaikiniais šnekasi kaip ir suaugusi moteriškė. Gėda mums už tokius pasielgimus!

Blissvilietis.

PHILADELPHIA, PA.

Pas mus kažikodel pastaruoju laiku lietuviai labai pradėjo lankyti karėmas, o lietuviškes labai palinkusios „ieicilistų“ partijos. Pas mus dabar yra 6-ios lietuvių karėmos ir kokie šeši klubai; tai mūsų broliai tikta čia ir turi visas linksmybes. Čia yra apie kolį 10,000 lietuvių ir yra daug fabrikų ir kitokių dirbtuvių, ale mūsų lietuviai visą savo uždarbį užte pražia. Daugumas ir patinginiauja. Yra čia kokie 14 samdos bjūrų (Employment Offices); tai juose negali rasti kitokios tautos žmonių, tikta pilna lietuvių; sėdi per dienas arba katrė turi kelis centus, tuoju ir saliuoną ir palieka. M. Abraitis.

PATERSON, N. J.

Spalnio 17. čia buvo prakalbos. Kalbėjo vietinis klebonas, Daugis, ant tėmos: „Ko žmogus geidžia“ ir labai dailiai išrišo — kad geidžia laimės, paaiškino, kas ta laimė ir tt. Paskui kalbėjo apie socialistus, socializmo idėją pagyrė, ir pats pasisakė esąs krikščioniu socialistu. Pagyrė, kad organizuojasi ir šviečia žmones. Bet lietuviškus socialistus nupekė, išvadindamas „margasparniais“. Liepė švietist, skaityti ir mokin-tis, vaikus leisti į viešas mokyklas, o patiems namie galima pamokinti. Laimę, anot jo, galima ingyti tik per mokslą, o ne per ar-dymą organizacijų, šmeižimą, išjuokimą ir tt., kaip daro lietuviškiei socialistai-margasparniai. Var-tojo gryną kalbą ir apkritai matyt, kad kuningas Daugis yra dikčiai apsiskaitęs. Nevartojo jokių negražių žodžių ir rimtai atsakinėjo ant klausimų, jei jie buvo rimtai paduoti. Tai pirmą kuningo prakalbą girdėjau, kuris tiek daug teisybės pasakytų. Tiesa, su kaip-kuriomis vietomis negalima sutikti, ypatingai su tuom, kad jis labai daug ir kartais ne- vietoje rėmės ant žmogaus psichikos. Bet tai vis, mažmožės. Nėt ir kuningų luomą neaugštin-o; sakė, kad kuningas tik prie altoriaus yra kuningu, o šiaip jau kaipir kiekvienas „griešija“. Patersono socialistai įsėidė, kam, girdi, jis šmeižė, kad mėš nemokyt, nenorim mokintis ir tt.

Jei socialistai jį dergs per laik-raščius, tai bus didžiausia netei-sybė. Šitas klebonas ištikro progresuoja. Reikia stebėties, kaip jis pereitoje nedėlioj bažnyčioje už-sakė 45-tos socialistų kuopos su-rengtas prakalbas ir žmones ragi-no į jas lankyti. Kuningai, ma-tomai, toli-toli pralenkė mus „progressistus“-socialistus. P. N.

GARDNER, MASS.

Spalnio 27. pas mus kalbėjo garsus Bagočius. Kalba buvo prasta, daugiausiai agitacija už socializmą. Sakė, kad visi žmonės, kurie netiki į socializmą, yra niekšai. Tik socialistai esą pilni doros žmonės. (Galima imti pa-vyždį nuo Bagočiaus, kaip pamir-usių draugų posmertines „dalit-is“, kaip pavirsti šnipu ir įskū-ti valdžiai tautiškas organizaci-jas, etc.). Prie to viso pasigyrė, kad daug esąs kningų skaitęs. Tas jau gerai, kad žmogus kningas skaito. Bent iš jų galės geres- nio ko pasimokinti.

Spalio 4. draugijėlės „Aido“ artistai perstatė „Gudri Naslė“. Kito mėnesio 15-tą bus vaidinta „Saliamono Sapanas“, drama Br. Vargšo.

M. G.

GARDNER, MASS.

Vietinė 89 LSS kuopa parengė prakalbas, kuriose kalbėjo Bagočiaus. Jis ragino skaityti be skir-tumo kningas ir laikraščius. Sa-ko: „Jei visada skaitysite knin-gas ir laikraščius tokius, kokie jums patinka, tai nebereikės jums nei Bagočių, Pruseikų, Šliupų bei kuningų, nes žmogus tik per skai-tymą pažįsta pasaulį ir pats sa-ve“. Labai ragino prašalinti iš savo namų buteliukus su alum bei degtinuke. Prakalbos buvo geros.

Ateinančią nedėlią bus „Lietu-vių Darbininkų Kooperacijos“ su-sirinkimas, kuriame bus svarsto-ma apie pirkimą namo ir padidi-nimą krautuvės.

Gardnerio jaunimas ir daile jau interesuojasi. Dramatiška „Aido“ kuopelė jau keletą teatrų perstatė; tarp jų buvo gyvesni Fromo-Gužučio „Ponas ir Muži-kai“; dabar mokinasi Tolstojaus veikalą „Patamsio galybė“.

Linkėtina „Aido“ kuopelėi dirbtį, atmetus į šalį ypatingai ir pažvalgos; yra tarpu mūsų ir inteligentų, ale pas juos randasi dar ir ypatingų, delto nenor pradėti darbuotis.

P. J. Mackevičius.

ROCKFORD, ILL.

Šiuomi tarpu vietiniai lietuviai pradeda šiek-tiek bruzdėti. Spa-lio 24. čia susitvėrė nauja drau-gystelė: „Aidas“, kurios tiklas yra lavintis dainose ir vaidinti te- atrus. Vėlytina jaunuomenei jon prigulėti ir šį-tą nuveikti sa-vo tautos labui.

Spalio 27. vietinė Simano Dau-kanto draugystė apvaikštiniėjo S. Daukanto gimtadienį. Minėtasai vakaras susidėjo iš paskaitų, prakalbų, dainų ir deklamacijų. Pirmiausiai kalbėjo minėtos draugi-jos pirmininkas, P. P. Petrėnas; jo kalba daugumui patiko, ka lūdi-dijo publika, nes kelius kartus pertraukė kalbą delnų plojimais. Antras kalbėjo A. Hormanas; aiškino darbininkų skurdą. Trečias kalbėjo trmpai, V. S. Jokubynas, nurodė vienybės reikalingumą. Pradžioj ir pabaigoje vakaro li-kosi sudainuota Lietuvos Hym-nas, tarpuose taipgi buvo dainos ir deklamacijos, kurios nusisekė gana gerai.

Geistina ir daugiau tokių prakalbų.

Rockfordietis.

GARY, IND.

Spalio 20. buvo čia susauktas parapijinis susirinkimas ir buvo užkviesta kuningas iš Indiana Harbor, Ind. Bet da pirma kuni-ngui pribūnant, lietuviai kaip paprastai dikčiai susibarė. Vė-liaus pribuvo ir kuningas, kuris rado dideliuos rėksmus, bet galė-damas ir patsai gerai rėkti, taigi visus užrėkė. Jisai numalšęs rek-snius, pasakė, kaip tenai, Indiana Harbor'e, yra tveriamā parapija; taigi ir čia esą galima būtų su-tverti, jei tik būtų 150 seimynų. Tai vieni sakė, kad čia lietuvių yra 600, 1000, o kiti, kad tik 120. Kuningas sako: „aš buvau pas kompaniją; jį turi daug žemės, ant kurios statys namus, o paskui lengvomis išlygomis pardavinės; del bažnyčios jį irgi parduotų. bet tik 10 lotų po \$300 už lotą tar-pe Gary ir Tolleston, idant būtų paranku visiems lietuviams apsi-gyventi.“ Taip bekalbant, štai vienas iš kampo ir surėkė kad: „mums nereik kuningo, kuris pa-sakytų, kur pirkti ir nepirkti! mėš nenorim, idant kuningas va-džiūtų mums už nosių, kaip koks diktatorius!“ Kuningas dar mė-gino jį užrėkti, bet nepasisekė, nes pasigirdo svetainėje: „duot rup...!“ „išmesti laukan“. Ta-da kuningas su valdyba išėjo lau-kan. Ant gatvės pasigirdo vieno balsas: „paduosiu į laikraščius, kad mus kuningas vadina socia-listais, šliuptarniais; einu išper-ku varantą. Šitas kuningas, tai ne Jegela. Tas yra prielankus vi-siems, o šitas tai buržujus“, etc. Ir taip traukėsi apie valandą prie Juraičio svetainės. (Mat čion ka-da buvo koks Jagela, kuris pasi-vadines kuningu ir surinkęs do-leriukų, išvažiavo savo diploma parsivežti ir nebegrižo...) Taip ir neišejo nieko iš šito mitingo.

Spalio 27. buvo ir LSS. 177 kp. prakalbos. Kalbėjo iš Chicagos koksai ten Janėvski, kuris kal-bėjo vien tik apie socializmą, pe-reidamas per visas šalis, iki atėjo ant Lietuvos. „Mėš, esą neturim verkti, kad Lietuva neturi savo caro, karaliaus, kuningaikščio; kas mums būtų iš to; vis darbinin-ką, engtų valdžia, ir jis vis tu-rėtų dirbti, kaip ir dabar dirba“. Toliau apleidžiu kalbą, nes buvo tik paprasti socialistų rojaus pri-žadaai, kaip yra žinoma visiems lietuviams. Kareivis Lietuvos.

BRIDGEPORT, CONN.

Užsimušė. Spalnio 22. atsitiko lietuviui nelaimė: saliuono savi-ninkas, Antanas Kulvinskas, žmo-gus būdamas „inkaušes“, puolė lipdamas trepais ir užsimušė ant vietos. Velionis, Kulvinskas, bu-vo brolis to Kulvinsko, kurį Kriė-maniutė Waterburyje susaudė.

A. Valaitis („D. V.“)

ST. CLAIR, PA.

Arėštavo neprigulimų kunin-gą. Spalnio 12. — taip pasipasa-koja „Darb. Viltyje“ neprigulmin gas kuningas St. Dysza — jisai buvęs atsistūstas kuningo S. Micke-vičiaus ir vyskupo Hoduro (lenkų nežalezniko) St. Clair miestelin, kad pabandytų čia sutverti liet-uvių neprigulminą Romai parapija. Tėn jisai ant 2nd str. laikęs jau pamaldas, paskiaus per porą dienų daręs kolekta. Bet viena- mu saliuone jį užtikė du airiu kun-ingai. Radę jį „išsimetusi“ ir parsivedę pas save. Paskui atėjęs koks lietuvis ar lenkas kuningas ir ant galo jį suarėstave.

W. LYNN, MASS.

Ketina statyti savo salė. p. Fotografistas rašo į „Laisvę“, jogei vietinis Lietuvių Ukėšų Klubas,

kuris gyvuoja nuo 1904 metų, rūpinasi jau pastatymu savo svetainės. Darbas jau esąs pradėtas, sklepas iškastas; dabar vežą medžiagą dėl sienų. Svetainė bus ant dviejų augštų su visais parkumais.

ATHERTON, IND.

Spalio 26. buvo ve koksai atsitikimas tarp lietuvių. Vienas norėjo paimiti italionką merginą už pačią. Jaunosios tėvas ve kokią veseliją iškėlė: galvą sudaužė ir akis išmušė!... Jaunoji senumo dešimts metų, o jaunasai 40 suviršum. Tai vis alkoholio vaisiai. **Amilija Rasimavičiūtė.**

Petrauskas atvažiuoja.

Gerbjamasis mūsų kompozitorius šiaip rašo: „Visokiais vargais-negalais atsigrūdau Tilžėn — dabar galiu atsikvėpti. Dūmian iš Vilniaus ir gerai kad kokių ilgai nešilau, nes ir toje vietoj, kur buvau pasiplėpęs, po mano išvažiavimo per kokią valandą darė krata. Tiesa, būk jieškojo kito, bet mane radė nebūtų apsenkė...“

„Per sieną šį-kartą buvo vargu man pereiti daug kaštavo (apie 30 rub.). Lanksargiuose mane pažino koks-tai vaikas, buvęs neva mano dainininku Chicagoje, na ir atvažiavęs Tilžėje kasžin-ką priplepėjo. Žodžiu, kaip aš atvažiavau Tilžėn kelionis valandomis vėliau, tai mane patiko ant stoties vachmistras ir paklausė pavardės: ar aš Petrauskas? Ir suareštavo. Man buvo pasakyta, kad būk esąs kur ten mano draugas, kuriam aš žadėjęs biletą ir tt. Aš labai nusistebėjau, bet reikėjo eiti, kur veda. Pradėjo mane kvošti. Greitimoje gi salėje buvo keletas vyrų iš kurių da lig buvo man matyti. Mane pirmų-pirmiausiai pasodino kambaryje skiriami ir slapta žiūrėdavo, o tuomi mane gana gerai nervavo. Vachmistras kasžin kur liko ir man prisėjo sėdėti apie 3/4 val. Aš tēn pradėjau kelti triukšmą ir norėjau išeiti — ištrankė tuomet iš mano rankų skyrbelę ir norėjo nuvilkti apsiaustą, bet aš nesidaviau. Aš reikalavau, akd iš vadintui man Vanagaitį ar Vidūną, bet neišvadino. Pagaliau atėjo vachmistras ir pareikalavo iš manęs dokumentų. Paklausė, kur aš važiuoju, — pasakiau, kad Paryziu. Paklausė, kieno pavaldinys — pasakiau, kad Amerikos. Jis sako, kad aš esąs pavaldinys Maskaolijos. Aš jam rodau poperius (turėjau pirmus poperius). Jis kaip tai atsiliežė ir peržiūrėjęs mano laiškus, užrašų kningelę ir kitus dokumentus (franeūziškąjį diplomą) priėmė mane daugiau už Amerikoną. Sugražino viską ir į hotelį palydėjo. Aš vienok hotelyje nenurimau ir tuojuos bėgau jieškotų Vidūno, o paskui ir Vanagaitio. Vėlesniai iš hotelio parvežiau daiktus pas p. Vidūną ir čia apsigyvenau. Dievui ant garbės.“

„Dajlį mano daiktų galėjo išvogti Vilniuje iš policijos nagų, bet dalis liko ir jeigu pasiseks visus daiktus gauti, tai aš su visais daiktais važiuosiu Amerikon. Tę pastarieji daiktai — vien kningos ir rankraščiai. „Norėčiau Brooklyne ūmu laikui padaryti koncertą, nes pinigu reikia; ar pasisektų greitai padaryti? Įvažiuosiu pradžioje lapkričio. Čia būsiu gal kokias

5—6 dienas nuo šios dienos. „Nuo Vidūno labų dienų“.
19. X. 12. **M. Petrauskas.**
Taigi šiomis dienomis jau rasi turėsime Brooklyne mūsų gerbiamą svečią. Tilžėje jis duos koncertą 20 spalnio. Potam ir išvažiuos Amerikon.

TIKSLAS—VIENYBĖ.

(Iš SLRKAM. seimo sesijų.)
Mūsų moksleivija dasiprotėjus, jog be vienybės — nieko negalima nuveikti, taigi girdėdami balsą, jog „Vienybė-Galybė“, pradėjo spiestis jon.

Štai ir susivažiavimas!
Visi iš vieno parimti tojo Vienybės jausmo, važiavo tan susivažiaviman. Širdis jautė koki tai prakilnumą. Jų tikslas buvo — Vienybę! pažūrėkime: kokia buvo to susivažiavimo pasekmė.

Seimo sesijų tasa. —
(Šauksmas-bruzdėjimas iš visų pusių. Prezidiumo vieta užėmęs laiko p. Vasiliauskas; pirmojo raštininko — p. Baltutis, o antrojo — p. Vaičiūnas.)

Iš šalies pasipila prispirtinas klausimas: „kas do tikslas?“

p. Vasiliauskas (stoja ir atsako): Vienybė!

p. Biežis. Jūs nepažįstate parlamentarių tiesų, taigi negalite seimo sesijose pirmininkauti. Broliai-moksleiviai, išrinkite geresnį pirmininką.

(Bruzdėjimas iš šalių ir šaukimai: „Naują pirmininką, — toki, kuris suprantą parlamentarinės tiesas; naują“...)

p. Vaičiūnas (stoja ir pradeda šukauti): Aš gerai jus pažįstu, — ne jums čia vieta! Mēs klerikalai — o jų pirmieiviai! Mums pirmieivų nereikia!

p. Zalatorius (tyliai i draugus): Gi tas rėksnys iš kur išlindo? Juk dar senenai raudoną kaklaraištį nešiojo!...

p. Vaitonis. Na-gi prie tvarkos! prie tvarkos! Svarstykite raikalus! Ponas primininke: koks-gi SLRKAM. tikslas?

p. Vasiliauskas. Ugi vienybė!

Klerikalų šauksmas: Hurrrrah! Vienybė—Galybė!

p. Cibulskis (su mėnuliu ant galvos): Ponas pirmininke, norėčiau žinoti platesnę to tikslo — vienybės prasmę. Meldžiu paaiškinti!

p. Baltutis (stoja ir aiškina): Tikslas tai yra vienybė, vyručiai, o vienybė — rašyti.

p. Tamuliūnas (užklausia): Meldžiu paaiškinti: ką toji vienybė reiškia?

p. Baltutis. Rašyti visokius straipsnius į laikraščio špaltas.

p. Biežis. Iš evoliucijos — taip-gi?

p. Baltutis. Vien tik iš religijinės pusės.

(p. Vasiliauskas pataria raštininkams atvesti p. Biežio inešimą.)

p. Tamuliūnas. Jogeį „vienybės“ klausimas dar neužbaigtas. Meldžiu p. Baltučio paaiškinti: kas toji vienybė yra, ty, meldžiu suteikti josios definicija.

p. Baltutis. Vienybė — jogeį, jau sakiau, — rašyti.

(p. Kolesinskas, p. Tamuliūnas iš šalies pataria: Lai sau žinoti.)

(p. Tamuliūnas sėsdamas: Po pyppkais! Ot ir mūsų sviestunijos logika!)

(p. Statkus i p. Tamuliūną: Vienybė — rašyti, rašyti — jog tai darbas, taigi ne vienybė.)

Po kiek laiko po karštų koliojimųsi ir ginčų — Valparaisiečiai sudėję mandatus, atsiskė dalyvauti SLRKAM. seimo sesijose.

Ir tuomi ginčas apie tiksłą užsibaigė, o klerikalai džiangėsi dėl jų plojimai, vietoj nuliūdimo, anot „Kataliko“, jog jų brolių moksleivių dalis atsiskyrė.

Štai tau ir tikslas — vienybė!
29. X. '12. —tis.

ATSISAUKIMAS.

Holyoke, Mass. Po sunkaus ir rūpestingo pasidaravimo, pritariant sumaniasniam tautiečiams, pasisekė čionai inkurti kningynėlis, kuriam vardą davėm: „Didžio Lietuvos Kuningaiškio Keistučio Kningynas“. Turime jau nusisamdę kambarius, kur susirenkam pasiskaityti kas vakaras. Iš laikraščių turime Vienybę Lietuvosninkų, Kataliką, Keleivį, Laisvę, Kovą, Lietuvą, Saulę ir Žvaigždę, kuriuos sunėša kas savaitė prigulintieji prie kningynėlio nariai. Taipgi sunėšėme, kiek kas turėjome kningų ir padarėme pradžia skaityklaį.

Kningynas šiame mieste, lietuviams, jau nuo senai yra reikalingas; nes čia Holyoko mieste ir apylinkėse gyvena nemažai lietuvių. Tai-gi del geresnio susijungimo tarp mūsų, skaitymą mylinčių tautiečių, mēs ir sumanėme padaryti Holyoką, kaipo centrą, tinkantį kningynui, kuriuo galės naudotis lietuviai, kaip vietiniai, taip ir iš apylinkių, kaip tai: Springfieldo, Palmero, Easthamptono, Northamptono ir Welstfielddo. Šitie viršminėti miesteliai yra netoli aplinkū Holyoką ir sujungti gatviniais karais.

Bet ant-pat pradžios, da mūsų yra silpnos medžiagiškos spēkos, tad negalima taip greitai supirkti užtektinai literatūros, kuri yra būtinai reikalinga kningynui. Tai-gi atsisaukiame į jus, apšvietą mylintieji tautiečiai, mažam malonėtut paaukauti mums savo perskaitytas kningas, prisiusdami jas i mūsų kningyną. Prisiunti-mo lėšas mēs Jums gražysime. Taipgi meldžiame guodotinių laikraščių redakcijų, gal malonės pagelbėti mums su savo išleidimais, ant kiek galima.

Atminkite, broliai, kad čia yra ne ypatiska kokia nauda, tiktai triušas ant naudos mūsų tautai. Gal Jūsų paaukautoji kningelė išplės neviens lietuvių iš nagų tamsos-nežinios, visokių prietarų ir ištautėjimo.

Čia, šiame mieste ir apylinkėse, gyvena nemažai lietuvių iš Vilniaus rėdybos, ant kurių turi didelę intelektinę lenkizmas. O kadangi ikišiolai čia tarpe lietuvių nebuvo jokio susirišimo, tai viršminėtam blogumui sunku buvo užbėgti kelias. Tikimės, kad tas kningynėlis daug mums tame pagelbės.

Pirmininkas — Vinc. Kelmelis, Vice-pirm. — V. Eidukevičius, Raštininkas — Jon. Bručas, Išdininkas — S. Pikturna. Kningas meldžiame siūsti pirmininko antrašu:

V. Kelmelis, 53 Fountain str., Holyoke, Mass. P. S. Meldžiame ir kitų laikraščių atkartoti šitą atsisaukimą.

DA APIE „LIETUVISKAS“ FARMAS.

Braggs, Okla., Muskagee County. Išvažiuodamas iš Chicagos draugams prizadėję auprašyti apie farmas, kaip čia tolimoje Oklahomoje žmonės gyvena. Taigi šiek-tiek patyręs pranešu. Čia oras karštas; žmonės daugiausia

augina medvilnę (cotton) taipgi sodina kornus: vienus anksti pavasarį, kitus berželyj; bulves taipgi du kartu sodina ir daugiausia augina gvyulių, ba čia da yra daug žemės neužtvertos, tai gyvuliai vaikšcioja palaidi. Taipgi sodai gerai auga, greitai užauga: i 4 metus jau sodas vaisius duoda.

Čia žmonės gyvena visoki: balti, juodi-negrai ir iš indijonų giminės, ale jau sumaišyti, negali pažinti, kad jie indijonai. Čia laukai galnuoti. Žiemos mažai būna, gyvuliai per žiemą po laukus vaikšcioja; taipgi dabar čia kasa kerosino šulinius.

Dabar kaslink apsigyvenimo ant farmų. Mano nuomonė tokia: jei katrie sunkiai dirba fabrikuose, tai tiems gerai bus ir ant farmų; ale tiems, kurie turi lengvus darbus ir gerą mokesių, tai tie ant farmos negyvens. Todėl aš patarčiau tiems, kurie nori ant farmos apsigyventi, kad pirmiau apsižiūrėtų, kad abudu (tai yra vyras su motere) būtų pripratę prie ūkės darbų; tai tada galėtų ūkė susitaisyti.

Žinoma, kad gali gyventi ir gyvenimą padaryti žmogus, kuris nori gyvent; ale netaip, kaip mačiau „Vien. Liet.“ N33 straipsnį p. Lauraičio „Išpūdžiai nuo lietuviškų farmų“, kur autorius sakosi kalbėjęs su koku ten Franu, kuris sakęs, kad jis padaro nuo 10 akrų tabako, ant metų, nuo \$5000 iki \$7500. Tai tegul netiki nei vienas. Jau tai farmeriai tuojuos turėiais paliktų (ir aš nežinau, kaip „V. L.“ tokius melus talpina). Čia yra kokia-nors politika.

Taigi aš da kartą patariu, kad nē vienas netikėtų. Aš pažįstu gana farmerių ir gana pasiturinčių, ale ne taip, kaip rašo p. Lauraitis. Rods nuo 10 akrų padaro po porą tūkstančių, ale atėmus išlaidas — lieka kokia pora šimtų, bet ne tūkstančiai ir tai ne visada.

Taigi kas nori ant ūkės gyventi, tai tegul pirma apsižiūri, kad nepadarų tokios klaidos, kaip aš padariau. Keletas metų atgal, kadaaš sirgau,daktarai patarė važiuoti ant farmų. Išvažiavau. Nusipirkau neapsižiūrėjęs, mįslinau — bus gerai. O dabar kitaip išėjo: mano moteris nėra augus ant farmų ir nepratus prie tokių darbų, tai jai labai sunku ir negali paprasti. Ir vien delto turiu apleisti ūkė ir grįžti i miestą; turiu paduoti savo farmą su nuostoliais. Taigi jei kas iš lietuvių norėtų pirkti ūkė ir manytų apsigyventi, tai aš miela lietuviui pavesčiau savo vietą. Norintis dasižinoti arčiaus, lai kreipjasi šimo antrašu:

K. Rugis, P. O. Braggs, Okla.

MŪSŲ „MOKSLO VYRAI“.

Newark, N. J. Viena iš žymesniųjų draugijų pas mus yra „Žiburėlis“. Ta draugija turi savo kningyną, kuriame randasi apie 200 kningų. Gauna kuone visus Lietuvos laikraščius ir kai-kurius Amerikoje išeinančius (kokius?— **Red.**) [statuose tos draugijos, man rodos, yra pažymėta, kad tikslas draugijos rūpintis apšvietimu, ty, rengti paskaitas, referatus ir kitus tam panašius dalykus. Bet kodėl ta draugija nedaro to? Sunku spėti. Pirmiau tai buvo priežastis, kad nėra inteligentu, pamokytų vyrų-diplomatų „mokslo vyrų“. Dabar to visko yra pilnai, net ir per daug su mokytojo laipsniais ir ex-studentų.

Ant kiekvieno žingsnio atsimu-

ša mūsų ausyse viso pasaulio skambėjimo balsas apie mokslo vyrus jau senai mirusius, bet mažas skambėjimas apie dar gyvenančius. Kur tie mokslo vyrai ir kaip juos atskirti nuo bemokslų? Mēs visi gerai mokam patįs save pavadinti „mokslo vyrais“, su universitatės, kolegijos arba gymnazijos mokslisku laipsniu (diplomu). Visi kiti nelankiusieji mokyklų yra vyrai be mokslo. Intelligentas kaip sueina su inteligentu, pirmučiausia kalbasi apie moksliskus darbelius. Klausdami vienas antro: kokią šaką ir universitatę užbaigė? Potam griebjasi prie augštesnių dalykų ir pradeda skirstyti mokslo vyrus nuo bemokslų. Mačiau, kaip ginčinosi ir argumentavo S-Peterburgo Universitatės tiesų fakulteto studentas su bemokslu, kuris visai nebuvo lankęs pradinės mokyklos, bet jo augštos mintįs padarė studentą nebyliu ir tamsiu, net iš didelės gėdos turėjo apsigirti, išgirdus bemokslio kalbą, ištaisyta puikiais brilantiškais žodžiais.

Su mokslisku laipsniu (diploma) daug ko galima pasigirti, bet dar daugiau nuveikti. Diplomą ingyti per sunkų studiavimą, ar nusipirkus už savo grašius vien tik del saugarbystės, kad tapti paskaitytu tarp universitatės „mokslo vyrų“, — tas diplomas ir sunkus studiavimas yra mažos vertės, jei negali dirbti visuomenės dirvoje. Jie nedaug augščiau stovi už bemokslus ir jų šešėlis nepaliks jokio ženklo visuomenės labui.

Taigi, norint koki-nors ženklą padaryti, reikia prigulėti prie tų, kurie dirba ant visuomenės dirvos, kurie gelbsti savo artimui, kaip medžiagiškai taip ir intelektualiskai.

Dabar gera proga parodyti savo moksliskumą. Reikėtų sutverti lietuvišką vakarinę mokyklą, kurioje būtų galima pasimokyti lietuviškos gramatikos, kad daugiau taisykliškai galėtume rašyti. Tą dalyką galima būtų padaryti prie „Žiburėlio“ draugijos. Taigi „mokslo vyrai“, parodykit save, pamokinikit mus mūsų prigintos kalbos, paaiškinkit apie higieną, praneškite šitą iš Lietuvos historijos. Štai koku būdu tapti „mokslo vyrų“. Dirbk visuomenės labui ir būsi pripažintas už „mokslo vyrą“ be universitės diplomu. Niekadus nieko bandyk daryti vienos del saugarbystės. Sako Chamfort: „Saugarbystė yra liežuvis tusciaugalvystės“.

Mokslo vyrai pripažinti nuo Sokrates iki šiam laikui, vien tik tie, kurių nemirtini vardai blizga kningų lapuose ir duoda apšvietimą apie gamtos surėdymą.

Nežinomas.

VARDAN TEISYBĖS.

„Keleivio“ N44, vietinėse žiniose, straipsnyje „Apsisango- kit“: melagingai yra aprašomas „Vienybės Lietuvosninkų“ agentas. Tarp kito-ko ten yra pasakyta:

„Jau kelinta savaitė, kaip važinėja po Bostono aplinkę juodbruis nedidelio ūgio vyrukas. Sakosi esąs iš Brooklyno, „V. L.“ agentas. Rodo monus ir apgaudinėja žmones“. Toliaus dar liepjamą apsisaugoti, nes keletą pirkikių apgavęs.

Kadangi šioj apylinkėj nėra kito „V. L.“ agento tokio vyruko, tai aišku kad dalykas eina apie mane: todėl viešai drįstu praneš-

ti, kad jokių žmonių niekur neap-gavau, kaip to straipsnio rašytojas sako, nes jis nebando paduoti to vyruko pavardės, neigi tų ap-gautų žmonių pagaliaus, dar pats savo tikrą pavardę bijo pasirašyti — tai viena. Toliaus, jokių apgavikas neturės firmos kvitų ir nebus laikraštyje garsinimas, kaipo agentas, taip-gi ir nevažinėš tose pačiose apylinkėse kelias savaites: nes jam, kaip laikraščio leidėjai taip ir žmonės, greitai rastų vietą. Laikraščio užrašymas ar pardavimas knin-gos nėra jokia apgavystė — jeigu žmonės laikraštį ir kningas gauna. Tad kame gi čia apgavystė? Jis to nepaduoda, koku būdu apgavo.

Kaslink monų, tai aš netikiu (taip kaip to straipsnio rašytojas) i jokus monus ir jokių monų nerodau. Jeigu kas užsirašo laikraštį, tai duodu baikų kningelę ir jeigu žmogus nori, paradau, kokias baikas iš tos kningelės gali padaryti. Kitais niekas žmogų neverčia užsirašyti laikraščio, jeigu jis jo nenori. Ant galo, tai yra mano privatiškas dalykas, kaip aš pas žmones elgiuosi: aš galiu netik baikas rodyt, bet, gražit, dainuot, šokt, švilpt, jeigu man ir tiems žmonėms tas patinka.

Bet čia matyti to straipsnio rašytojui (arba geriau sakant — „Keleivio“ redakcijai) nerupėjo nei tie žmonės (jeigu jis jų pavardžių nepadaė ir pats savo nepasirašė) neigi pati teisybė: vien tiktai norėjo užkėnti „V. L.“ ir jos agentu, kurį „Vienybės Lietuvosninkų“ redakcija yra siuntusi ir už jo teisingumą pati redakcija atsako. Tai taip vyruciai, aš esu tikras „Vienybės Lietuvosninkų“ agentas ir kurie žmonės pas mane pirkio kningą ar užsirašė laikraštį, visi jį gauna. Pagaliaus už mano teisingumą gali pati redakcija paliūdyti.

Keliantis „Vienybės Lietuvosninkų“ agentas, **J. Digrys.**

„Keleivio“ visokiais būdais niekina mūsų laikraštį per laikus, bet dar išrado naują būdą niekinti mūsų agentą ir vadinti apgaviku, ir žmonėms liepja apsisaugoti, kad neapgautų, bet nepaduoda nei agento vardo nei apgautų žmonių. Mūsų agentas, J. Digrys, važinėja Mass. valstijoje ir visi žmonės, kurie turite reikalus, galite užsitikėti jam, kai po mūsų reikalų atstovui.

„Vien. Liet.“ išleistojai, **J. J. Paukštis—K. Brazys.**

Polemika.

DAUGIAU NEGALIU TYLĖT.

(Šito straipsnelio tikslu nėra, kad paniekint socializmo idėją, bet vien noriu ištarti kelėtą teisybės žodžių neteisingiems liaudies „vadomas“. Atsakomybė imu ant savės.

Tautiečiai, buržujai, tūzai juodašimčiai ir tiems panašūs šauksmai, virtu mūsų trijų laikraštįpalaikių kasdienine maldele. Skaitytojai tokių laikraščių apturi tokią naudą, kaip ir davatka ant ražančiaus sveikamarijas beskaitydama, kurių galo niekad negali rasti. Važiuoja užsimerkus i aplinkį lyg su rogelėmis apie kuolą ant ledo. Vistiek nebaisu, toli nenuvažiuo-

Autorius.)

KAZYS PUIDA.

Kerštas

— Ka-gi aš tau padariau, kad taip mane baudi? — Uzklasē jos akutēs, ašaru rasos papuoštos. Ir toks minkštas, malonus žvelgēsis skrydo iš jos akučių ī Miko akis ir pervērē jas ligi pačīu gelmiū.

Mikas nusisuko ī šalī. Jo lūpos ner-vingai šokinējo, tarytum tą valandą turējo sprukti nuo jo būtybēs klausimā išrišās sa-kinys. Veidas susiliejo ī vienā didžiā ne-apimamo sopulio vilnī ir rodēs, kad tai vil-niai pasijūdinus, kas-nors baisaus, galin-gai-sopulingo apsi-reikš. Akis sukūrē bai-sios liepsnos laužā savyje ir degē, liepsnojo milžino geiduliu...

Ir staiga Mikas pripuolē prie sėdin-čios ant lovos krašto Marytēs, griuvo prie jos kojų, padējo galvā ant jos keliū ir bai-siai pravirko...

Devyniū metų tausotos, rinktos aša-ros prasimušē aikštēn. Ir rodēs, kad jūra sujudo iš padugniū, kad jūros krūtīnē bai-sios audros draskoma — rodēs kad jūra die-vų ašaromis pravirko...

Tolimi krūtīnēs atbalsiai kilo, augo, liejos vienon gaidon... Devyniū metų aukē-ti sopuliai, skausmai, nužeminimai pasi-purtē savo žemos galybēs sparnais ir tiesē juos išskrsti švieson... Nesuprastas anuo-met jausmas ėmē ingyti aiškius bruožus, atviras spalvas...

Anuomet gimēs ir paties savēs nesu-pratime au-gēs — šiandien pradējo brēsti, pradējo gyvybēs trokšti, pradējo pats save suprasti... Ir gausi savo galingu sopuliu ašaru vilnis išstūmē iš Miko krūtīnēs neti-kētā sauksmā:

— Aš noriu žmogumi būti!...

Ir staiga viskas atsimalnē

Marytē garsiai, nervingai sušuko: ak! Ir rodēs, kad jos Mikas ištārē sakiniū, kuris-jo gyvybēs būtybei galvā nukirto; rodēs, kad tas sakinyš buvo didžiausia jo nuodēmē, — kad jos Mikas ilgiau gyveniti nebegalēs... Tam sakiniui ši gyvenimā išvydus — turi-jo sutvertojas mirti... Miko akyse spindē-jo velnio pragaran jojamos vėlės baimē... Jis jau sėdējo ant kulnū ir pats savēs dau-giau nebejutē, nesupratō — jo jau nebu-vo gyvųjų tarpe... Dešimtī metų au-gēs teisē — sakinyš užmušē savo gimdytoji — už-mušē jame anuos jausmus, troškimus ir gei-dulius...

Pagimdē kasdieninę dulkę...

Ir pargriuvo Mikas Marytei kojose, iš-tiesē gyvenimo suriestus sąnarius — laisvė vaikščiojo kūnu ir glostē visas žaizdas. Mie-gas nusileido ant didžiausio nusidējėlio gal-vos ir šnabzdējo jo kurčion ausin baises teisybēs ir krikščioniškumo psalmus. Dan-gaus pasiuntinys migdē jo dvasiā ir liepē visur ir visuomet nusizēminti, liepē, vienon ausin gāvus, kitā smūgiui po skaudiko ran-kos pakišti, liepē leisti iš savo burnos pa-skutiniū kūno ir dvasios peno kąsni atimti... Dangus migdē jo dvasiā, dējo ant jos pelē-siais dvokiančią palaiminimū rankā...

5.

Iš-uz augštū kalėjimū sienū saulē išbē-rē saują aukso spindulī ī erdves. Diena gimē. Ir lūžo saulēs spinduliai žmoniū nu-pintuose voratinkliuose, brido per gyvenimo purvus ir smiegēs kiekvieno krūtīnēs. Jieškojo jie žmoniū krūtīnēsė gavaus gy-vybēs šaltinio, norējo nusiprausti jame, no-rējo subirėti ī milijardus mažū kibirkštēlių ir užgiedoti jų krūtīnēsė Priskēlimo Hym-nā...

Bet atsirēmē jie ī dumblą, ī šaltas, ap-dulkėjusias olas, susitiko su dvasiū prosti-tucija ir prisiglaudē prie žemēs, bučiavo jos milžiniškā kantrumą...

Mikas sėdējo savo kėdutėje sudrisku-sia priekaištim apsijuosēs ir lupō seno bato skylētā, nudėvētā puspadi.

Šalia jo stovējo svyruojas meistras.

Saulēs spindulys prasiskverbē pro ap-dulkėjusį langā, pabraidžiojo po purvinas grindis, ilindo apipelėjusin kampan ir sku-biai išbēgo iš rūsiēs...

Dienos sutemose iš apipelėjusio kampo išlindo sutususi, nuplikusi, dyg-s-tančiomis ironijos šamanomis šmėklos gal-va ir šlykščiū, bjauriu, seilētū snukiū tyčio-jos iš trijų kerpjū gyvenimo saulėleidžio.

Šiauliai.

S. V. 1908.

J. WEYSENHOFF.

JAUNIEJI SKRAUJA!...

Vertė

KAZYS PUIDA.

— Na, na. — Ne vienas daug duotų, kad čia būti — Ziūrēk!

Sūviai jau bylojo per visā liniją. Vēl du gai-džiu kartu lēkē ant Rajeckio. Užsispyrē gerai šau-ti, taikino kiek ilgiau ir abu gaidžiu dāiliai nuleido žemyn. Nieko netarē, tik pakeitē šovinius, išsitiesē mitriai ir treptelējo koją. Poni Teresa patenkinta tyrinējo jī.

— Na ir kā? dabar kiek geriau tau vistinčioje?

Mikolas atsakē plačiu nusišypojuimu, žiūrēda-mas poniai Teresai tiesiai ī akis — ir pastebējo jose anā blaivos persikeitimā žydron, kuri reiškē malon-iausius akimirksnius tos ponios pažvelgimuose. Beveik pasilenkē dailiojon ponion, neatitraukdamas veido — ir pasakē akimis daugiau, negu būtū tai žodžiais pasakyti įstengēs. Praleido nešovēs dailū bažantā — bet poni Teresa jau nebarē jo.

Penkiuose matuose užmušta beveik septynios dešimtīs gaidžīū. Buvo tai maža sulyginant su tuo, ko laukta. — Perplačiai imami barai — bažantai grįžtai atgal ir šlepjasi po krūmais. Rei-kia iš dviejū pusīū suvaryti be šūviū ir tuomet už-imiti krūmus. Taip nutarē skerdyne nepasitenki-nsi draugija.

Hrebniekiai vaikščiojo kai musēs ikāsti: vienas nušovē šešis, kitu du tik po porā. Net primeluoti nebuvo iš ko, nes kiekvienas bažantas ant visū akiū krito, o be to ponas Liebe, labai kritiškai ī stebū-linguosius brolius bežiūrēs, kontroliavo kiekvienā jų sūvi. Dabar ar niekuomet! — galvojo Hrebniekiai, eidami prie krūmū, kur beabejo bus ryšuliai, arba skaitlingi bažantai vienu kartu iškilimai.

Ketvirtiniame augalotame gojaus plote buvo keliamečių pušų bei beržū paaguliai, — kokie ke-turi mazgai. Tan tankumynan suvarē visus bažan-tus, o medėjai sustojo jų šaudyti. Ankšta buvo ta-me bare: vienas medėjas stovėjo keliolikoje žings-niū nuo kito.

Rajeckiu teko vieta tarpe dviejū Hrebniekiū: Konstantino ir Vytauto; po dešinēs už Konstantino stovėjo Liebe; poni Teresa šiuo kartu švietē prie kuningaikščio Jurgio. Visi stovėjo taip arti, kad kiek garsesniu balsu kalbējos tarp savēs. Balsai džiaugsmingai skambėjo, lukuriavimo bei sporto pažadinti. Tiktai jauniejū Hrebniekiai atkakliai tylējo, kiekvienas apžiūrīnējo abu savo šautuvu, iš-tiesdavo rankas išmēginti ar rankovēs nekludys, rengēsi nervingai nepaprastan žygin. Konstantinas net švarkā nusivilko, palikdamas kamzelkoje su ran-kovėmis, gal tam, kad parodžius savo puikiā sto-vylā, vilna, šilkū bei oda apsiūtā — viskas angliška.

Linksni, lyg kad šokin, sugaudē ragai ir pra-bilo varovū sūkavimai ant pražūties paukščiams, jau nerimstantiems tankynėje bei žolēs, kurios ju-dējo nuo jų bėgiojimo. Blaivai-sidabrinē, gaivi žiemos saulē skrido oru, nudažydamā šviesiomis var-somis užsilikusius lapus, nukaisdama ant pušū lie-menų, pradingdama tamsiose jų lajose. Daili die-na pasitaikē bažantams mirti. Bajoriškiū išdidumu kilo jie dangun margaspalvėmis plunksnomis, aug-čian miško nešēs, jieškodami išsigelbėjimo dausose. Bet iš pamiškio lojo atkaklusis šautuvas.

Šaudyta lenktyn, neperlabai taikinta. Daug, matomai, buvo tarpe medėjū išalkusių didžiausio užmuštūjų bažantū skaitlius. Vos tik spėdavo iš-kilti gaidys už šimto žingsniū nuo linijos, kaip jau pasigirdavo sūviai. Kartais tik trečias, o kartais tik šeštas numušdavo jī. Kartais vėl koks desperat-s, lėkdavo žemai ir tiesiai ant medėjo, kad net ši pastarąjį sparnū plesnojimu išgąsdindavo, išspruk-davo iš mirties ir dingdavo miške.

Mikolas iš prigimties buvo geras šovėjas ir, nors vienā teturėjo šautuvā, nutarē sunaudoti jī kuopasekmingiausia, ypač, kad visū akyvaizdoje reikėjo šaudyti.

— By tik pirmojo nepraleisti! — galvojo, nes žinojo, jog pirmas tuščias sūvis gādina jam ūpā ir rankā.

Pamatē gaidi, lekiantį ištolo tiesiai ant jo ir laukē, kol pasiektingan šūvin atlēks. Kaip tik pakē-lē šautuvā, vienū kartu pasigirdo du sūviū iš kairēs ir iš dešinēs — ir bažantas, sustabdytas, pasipūtes, dar nuolaidžiai žemyn krisdamas, nupuolē kelios-dešimtyje žingsniū prieš Mikolā. Konstantinas su Vytautu numušē jam iš po nosies dailū gaidi.

Rajeckis nuleido šautuvā ir laukē. Ant Vy-tauto dabar lēkē gaidys. Rajeckis pagavo jī ant akies, ir greitai šovēs, akmenim nutrenkē jī žemyn. Sekundā vėliau pasigirdo Vytauto sūvis, jau krin-tantin paukštūn taikinamas.

— Ponas Hrebnieki! — sušuko Mikolas — nu-mirelio nēšaudoma.

— Paskutinis šratas! — atrēmē Vytautas.

Nebuvo kada ginčyties. Bažantai traukē be paliovos, net oras virpėjo nuo sparnū plesnojimo, nuo gaidžiū kudukavimo, nuo artyn einančių varo-vū sūkavimū, kurie vis karščiau dalyvavo skerdyne-se, nuo sūviū trenksmo, mišku būkaujančių.

Prie kiekvieno triukšmingo iškilimo:

— Gaidys! — ba-bach! — Gaidys! — ba-ba-bach! — Višta — tylu. — Ir vėl triukšmas.

Rajeckis suskaitliavo šešis paeiliui numuštus gaidžius ir dar atminē, kur kuris nukrito. Bet ne-trukus ne tik skaitlius nustojō, bet ir vietos, greit-tumu sąvokos, tarytum sapnavo. Varovū prispirti prie pačios linijos, margaspalviai paukščiai kilo ugštyn kaskadomis, gyvū gėlių ryšuliais, ištaisais ne-paprastais medžiais, be šakū ore virpančių, be lie-menų, iš pačių judriausių bei margiausių gėlių.

Instinktinai siekē dailiausū, skynē, trankē —

— greitai pradarydavo šautuvā, kuris ant laimēs ge-rai išstumdavo tuščius šovinius, dējo naujus, vėl jieškojo aukū bemirgančiam ore. Vos bematyda-vo katras bažantas žūdavo nuo jo sūvio: ar viso šū-vio pamuštas augštyn ir paskui bekrinās — ar pa-sautas vienu sparnu leidosi malūnā antruoju suk-damas, — ar priešais jo krito, ar tiesiai jam ant galvos, kad net reikėjo iš vietos pasitraukti — ar sunkiai nusiviro miške ant kietos, plikos žemēs.

Per visā liniją, o ypač šale Rajeckio dundėjo tok-kie dažni sūviai, kad sunku buvo sugraibyti, kas ir kā sauna. Hrebniekiai šokinėjo, kai šventojo Vito šokio apstēti, pakeisdami šautuvaus, siekdami sūviais savo ir ne savo paukščū, siuntinėdami šale stovin-čius tarnus pašautū paukščū gaudyti. Visa medē-jū eilē, jei galima būtū įsivaizdinti jī atskirta nuo margaspalviū pakilančių paukščū blaivos, išrodē sujungta žmoniū eilē elektros vielomis, kuriomis leidžiama stipra srovē, kraipanti sąnarius ir gami-minanti juokingus judėjimus. Ponas-gi Liebe sto-vėjo ramiai nuošaliai, be šautuvo; kartais pagau-davo šautuvā iš šale stovinčio tarno ir taikiū sūviū nutrenkdavo artimā gaidi.

Ilgainiui tuštėjo paaguliai, sūviai ējo retyn, varova priėjo prie linijos. Dar vienas-kitas bažan-tas, priūtęs ligi paskutinosios po krūmu, kame sveikas būtū išlikęs, netekdavo galvos ir pakildavo oran neišvengtinios mirties sutikti.

Mikolas giliai atsiduso; dabar tik pajuto be laikų karštus vamzdžius, kaip prosuojamā mašinē-lē, ir kad iš dešiniojo skruosto laša kraujas ant drabužių.

Priėjo prie jo Liebe:

— Gerai tamsta šaudēi, ponas Rajecki. Ar ži-nai tamsta, kiek numušēs?

— Rodos, kad daugiau keturiasdešimties...

— Taip, turi tamsta 46 gaidžius.

— O tamsta iškur žinai?

— Užrašinėju. Per tokias skerdynes nedžiū-gina manęs šaudymas. Numušiau tik tuos, kurie varu prašēs to. Bet tinka man daboti visa linija ir tēmyti, kas ir kaip apsieina — iš to galima naudin-gi pamokymai išvesti.

Rinkos medėjai kuopon, kvietē juos iš vietū gi-rininko pagelbininkas, kuris, kontroliuodamas nu-šautus paukščius, užrašinėjo, kiek-kas kiekviename bare nušovē. Tasai valdininkas, stovėdamas visā laika eilēs gale, matē, kam geriausia sekēs, tad, prisirbtines prie Rajeckio, tarē mandagiu linktelėjimu:

— Bet tamsta gražiai šaudai! — tai iš vieno šau-tuvo? Kiek turi užrašyti?

— Keturesdešimties šeši — atsakē Mikolas — teisybē, ponas Liebe?

— Teisybē — atrēmē atkaklusis pedantas — gali tamsta negaišti klausinėdamas ant mūšketuriū vietū. Man nuo tokio dažno šaudymo galvā sopa, todėl stovėjau ir užrašinėju: aš turiū tik 8 bažan-tus, ponas Vytautas Hrebniekis turi trisdėsimts gai-džīū ir dvi višti, ponas Rajeckis 46 gaidžius, ponas Konstantinas Hrebniekis 28 ir taip-pat dvi višti.

— Aidsiprašau! — sušuko Konstantinas — turiū 62 gaidžiū.

— O aš 54, be tų, kuriū dar jieško — suriko Vy-tautas.

— Tai taip tik rodos triukšmē — atrēmē atkak-lusis Liebe — žinomas bažantinis karštis; bet aš gerai žinau, nes stovėjau nuošaliai, mažai šau-džian ir užrašinėju.

— Bet ponas Liebe, labai tamstos prašau... aš-juk turiū geriau žinoti...

— Jei ponai norite sau pridēti, aš neklindau. Tiktai kadangi aš pažįstu tai ir užrašinėju, tai galėjau daugiausia kokiais dviem gaidžiais pasi-rikti...

Klausēsi jau to ginčo kuningaikštis Jurgis ma-loniai šypsodamos.

— Lisukis, Liebe! Jie skaitliuoja sulyg įsivaiz-dintū skaičių.

— Bet, Jurgi!...

— Na, grįžkim dabar namo užtarnauto atsilsi-o pamėginti. Tarnai surinks ir nuneš bažantus.

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

AITVARAS.

RYTOJUN BEŽIURINT

(Tąsa).

Ypač pastaraisiais metais parūpo tūloms Vaka-rū Europos valstijoms žaiskareivinė pedagogika. Visur oficialiais ir patriotiniais jausmais užsidegę sluogsniai ima jieškoti priemoniū, kaip kariškasai ūpas priaugančiai kartai indiegus. Vokietijoje ir Austrijoje nuolatos girdini balsai apie sujungimā gymnastikos su kariškuoju mankštymu. Vienoje tuo tikslu rengiama taip vad. Wiener Knabenhortė. Vokietijoje, dar-gi tokiame pavyzdingame Lande-zerziehungshome, kaip „Am Urban“ ties Berlinu, noksleiviai mokomi kariškojo amato karo ministe-riui padedant. Visur girdēti naujas obalsis:

Uebt Kopf, Fuss und Hand

Fuers Vaterland!

(Lavink galvā, koją ir rankā

Del tėvynēs).

Austrijoje nuo praėjusīū metų įvesta visose valdiškose vidutinēsė mokyklose mokymos šaudyti. Tasai mokymos šaudyti verčiamas žaislu; tai dar nepriverstina, ir mokomi tiktai dviejū vyresniū klasiū mokiniai. Išpradžiū mokiniai šaudu tuščiais šoviniais taip vadinamuose „tyruose“, o šiltam me-tui užstojus mokysis šaudyti pilnais šoviniais. Mo-ko ingulū ar ištarnavē oficeriai. Nelaimingiems atsitikimams išvengti vartojama daug atsargos. Šautuvus tam tikslui išduoda karo ministerija.

Vokiečių kariškose sferose ne visi vienodos nuomonēs apie „žaiskareivēs pedagogikā“. Taip, vokiečių armijos generolas-leutėnantas von Rei-chenau šiaip išsitarē laikraštėje „Tag“ prieš mo-kyimā jaunuošenēs kariškūjų dalykū: „Žaidimas kareiviais, —sako jis, — išlavina vaikuose išdidu-mā ir perdidēlį pasitikėjimā savim. Išvydiniai for-mos, vėluku ī parodū žibučiai ir kalba vaikams me-lagingā supratimā apie jų jėgas ir kenkia moky-muisi. Beto, vaikū pasirodymas viešose sueigose nieko tokio neatneša, kaip vienā blėdī“.

Tas pats ūpas pradeda vis labiau apsi-reikšti ir republikonškoje Francijoje. Anglijoje kariškasai jaunuošenēs auklėjimas virto dienos klausimu. Tą net liūdiuja Londone Taikos Draugijos (Peace Committee of the Society of Friends) išleistasai la-pelis. „Girdime, — rašo tasai lapelis, — nuolatos garsiai kalbant apie priverstinā kariškājī vaikū auklėjimā visose mokyklose, neišskiriant ī prad-inių. Daugelyje vidurinių mokyklū ir dabar jau priverstina mokyties šaudyti. Tasai mokymos yra karo ministerijos žinyboje. Šio mokymo pamatan padėtas sumanymas įskiepyti visiems berniukams per savalaikį prirėngimā prie kareiviavimo, kad inkvėpti kariškasai ūpas, kad tuo jau prirėngti ka-riškājī išmuštrā vėlesniam laikui ir tokio būdu prisidēti prie mūsų kariškūjų jėgū sustiprinimo“.

Tasai lapelis protestuoja prieš tokį priverstinā mo-kyimā, nesiskaitantį dar-gi tėvū valia.

3.

Ligšiol buvo kalbama tiktai apie vienā pusē Vakarū Europos pedagogiškojo veikimo. Šių dienū pedagogiškieji jieškiniai gziežtai skiriasi nuo virš-minėtojo stengimosi, kuris knoašikiausia atvaizdina bendrā laiko ūpā su bauginančiu militarizmu augi-mu. Juo dažniau šiandieninės valstijos viena kitai inkalbiniēja neabejotinā taikā ir pasibjaurėjimā kru-viniais vaidais, tuo labiau auga išlaidos kario-menei užlaikyti, tuo sprēiau tobulinama karo prietaisai vienas antram žūdyti. Juk nuolatos girdima apie dirbimā naujų karo orlaiviū ir jų mēginimus; su-nanoma net „padebesiniai“ kulksavidžiai, rengi-ami nauji prietaisai orlaiviams šaudyti.

Pažvelgkime dabar, kaip auklėjimo mokslas rūpinasi kovoti su nuolatos kerojančiu militarizmu per mokyklos pacifikacijā (ramybinimā).

Pirmā vietā šiame atsitikime užima Francija. Išanksto reikia pastebēti, kad antimilitarinis subru-dimas niekur taip neišsikėtē ir niekur taip griež-tai ir nuosekliai neveikia, kaip Francijoje. Subru-dimas prieš militarizmā taip išsiplėtojo pastarā-siais metais, kad net vyresnybē turējo priespaudū griebties. Šale šio judėjimo, kuris labjausia išsipla-tinēs yra tarpe darbininkū, randame legalinē sro-vę francūjų pedagoguose, kurie sukilo vardan „ka-ro prieš karā“.

Tai mokytojų abiejū lyčių sąjun-ga („L'Amicale“), turinti daugiau 20.000 sąnariū užsivadusių tikslu veikti ī moksleiviū vadran tai-kos ir tarptautinio solidariskumo. Be šios sąjun-gos yra dar įsteigta kita draugija „L'education pa-cifique“ garsiai taikos šalininkais Laguerre ir Car-lier ir sutisyta mokykloms ehrestomatija „Pour la paix“, išplatinama daugelyje tūkstančių egzemplio-riū po visā kraštā. Prie pasisekimo šio sumanymo laug prisidējo apšvietos ministerija, kaip materia-liskai, taip ir moraliskai paremdama.

(T. b.)

KAIME.

(Skiriu draugui Jonni N—iui).

Vėl kaimo vėjalis į gelmę širdies
man papūtė meiliai srove gyvasties.
Vai, eisiu į pievas, laukus pabraidyti,
kad paskui galėčiau ir tau pasakyti,
kaip kviečiai bujoja, kaip gelsta rugiai,
kaip pievos varšotos žaliuoja gražiai,
kaip senasai miškas per amžius gyvena
ir ką jį mato ir ką jį mena.

Už kaimo pakluonių, kvojimų tuščių
žaliavo, bujojo rėželis kviečių.
Jis tėsėsi ligi spraučiuo upelio,
o paskui už jo ligi dulkancio kelio.
Rugiai dar negelto ir žvirblių pulkai
jų nelėsė dar, nors jau buvo grūdai;
fiktai vasarydžio inkaitintą dieną,
gerėdamos laisvės ir šiluma viena,
malonus vėjalis pietinės šalies
mylavo jų varpas sapnais užmiršties;
ir sunkiosios varpos dėkingai lingavos,
ir lengvo vėjaliai malone didžiavos,
ir snaudė ramiai ant upelio krantų,
ir kupinos norų, siekimų augštų
norėjo, kad meiliai vanduo jas pagautų,
lipšniai išmyluotų, širdingai nuplautų,
nuneštų, nuvežtų į kitas šalis,
kur siaučia ir badas ir skaudi mirtis...
E, daug jos laimuzės pasauliui norėjo,
ir vis apie tai upeliukui kalbėjo.

O skaičiai saulutė maloniai, jaunai
žiūrėjo į kviečius ir juokė linksmi;
žiūrėjo ir glostė bangas jų žaliasias
ir džiangės, kad nieks didesniųjų nerasiai.
Ir jos, matai, būta matušės geros:
ji jautė, kad varpos tada tebujos,
kuomet jos gaus šilmos ir drungno lietelio
ir šilto, malonaus pietinio vėjaliai.
Rugius apėjau. E, vilioja kviečiai,
jų nokstantios varpos, pilnieji grūdai,
bet miškas meilesnis... Nukaksiu į jį...
(Tu, mano širdužė, jaučiu — vėl agjji!)
Man pajautos ima ten žaisti jaunai
ir gimsta svajonės, ramybės sapnai.
Klevai augaloti, beržai nuskarę
kažką ten niūnuoja, slaptai susitarę,
ir žiūrį į viršų, pakėlę šakas,
ar, dangun inkopus, saulutę juos ras?...
Šalė jų laimingos sesutės eglaitės,
sustojusios krūvon ant minkštos žolaitės,
tyliai šnekučiuojas globoje beržų.
Vai, Dieve, kaip girioje miela, gražu!
Man laimė vaidenasi... Mesiu rašyti!
Geriau dabar imsiu ošimo klausyti,
pradėsiu žiūrėti padangėn mėlsvon,
kaip debesį plaukia šalin svetimon...

Zigmas Gaidamavičius.

(Iš Dramoro.)

Neilsta mirtis lavonos krauti,
Bet miela jai yr pasiduot,
Kai nebestengti su ja kariauti,
Nebus kno sielai pasvaduot.

Didesnė gėda be kovos mirti,
Uždusti retėžinos vergų;
Negu sau pačiam valteje irti
Tarp tamsių ir pikty bangų.

Taip, taip, broleliai, nors mės be kelio,
Kibždam būriais per glūdumus,
Bet vis užeisim ant žiburėlio
Kurs amžinojį laukia mus.

Andrupats.

KAZYS PUIDA.

LAIVOS MINTIS.

(Kritikos bruožai.)

XIV.

Abejotina ypata. Vieno veiksmo komedija.
Lietuvių kalbon vertė K. Levandauskis. „Rygos
Naujieji“ išleidimas N10.

Aš numiriau. Vieno veiksmo juokai. Parašė J.
Mesnikis. Vertė B. Štaras.

Jei kuris veikalėlis galima būtų buvę kalbos
gyvumu bei vaizdngumu papuošti ir pačiai kome-
dijai varšų priduoti — tai yra „Abejotina ypata“,
išversta visai nerangum žargonu. Vertėjo net taip
sudarkyta veikalėlis, kad visas pjesos humoras kal-
bos nerangumu užmuštas.

Sumanyta neblogai; nors komedijos struktūrai
daug dar ko trūksta, tačiau yra tai lengvučio ran-
ro komedijėlė ir vidutiniskai suraizgiota. Išpildo-
ma lengvai ir gali žiūrėtojams patikti, jei gyvu, var-
sotu žodžiu būtų papuošta. Truputį išdriektos sce-
nos, bet gero režisieriaus rankose pajaukės ir paten-
kės žiūrėtoja.

Antrasai veikalėlis, „Aš numiriau“, daug
geresnis iš techniško atžvilgio. Lengvutis juokas,
iš kurio skaniai bei maloniai pasijuokti gali.

Valdininkas, iš klubo sugrįžęs „miršta“, nes
perdang isidėjo ir sužino viską, ko gyvas būdamas
niekuomet nebūtų sužinojęs.

Bet vertėjo veikalėlis pusėtinai sudarkyta
ypač tuo, kas vadinama „vertimu“. Versta sakiny-
sakiniu, žodis žodin nežiūrint, jog iš tokio vertimo
jokios prasmės negali išgauti. Tokie vertimai tai
vaisius nepasauktųjų vertėjų, bet suradusių ką-nors
jiems tinkamo ir užsimanusių „tapti rašytojais“.

BRUNO.

Džiordano Bruno (Giordano Bruno) gimė 1548
metuose mieste Noloje, Neapoliaus viešpatystėje.
Jo tėvas tarnavo kariuomenėje; motina gi Frauli-
sa paėjo iš Salovinių šeimos. Prie krikšto Bruno
gavo Pilipo vardą. Miestas Nola daug kartų perė-
jo iš vienu valdonų rankų į kitas; vienok niekad
nebuvo sugriautas ir gal dėl to tai ligi vėliausių lai-
kų tenai užsiliko senoviškai-graikiški papročiai.
Čionai gyvena keletas gana mokintų vyrų, kaip tai
filosofas Pontanas, filologas Valla, poetas Pansilo
ir kiti, kurie Nola padarė kaip ir visos apylinkės
mokslo centru. Prie to reikia pridėti, kad apylin-
kės apie Nola gamta gausiai apdovanojo. Čion au-
ga puikiais pieviški medžiai, puikios gėlės, žaliuo-
ja dailios pievos, vynuogynai, o tolimoje matytis
rūkstantis Vezuviaus ugniakalis. Šios, tiesiog ro-
jaus aplinkybės, darė labai malonią intekmę ant
Bruno kūdikio, kuri neišdilo jame per visą jo gyve-
nimą.

Apie Bruno kūdikystę mums nedaug kas žino-
ma. Yra pasakojama, kad vieną kartą, kada dar
Bruno gulėjo vygėje, gvatė (kurių ten laukuose
gana daug), dasigavo į vygę ir bandė kūdikį pa-
smaugti. Ant laimės, kūdikis tuom tarpu nemiego-
jo, ir iš visos jėgos šaukė tėvą pagalbon, kuris ir
išgelbėjo sūnų. Tas šauksmas — tai pirmutiniai
buvę Bruno išarti trumpi žodžiai. Pirmieji dešim-
tys metų Bruno kūdikystės tekėjo nepaprastai gero-
se aplinkybėse. Iš vienos pusės jis augo tarpe gra-
žios gamtos, iš kitos gi — buvo apsuptas gerais
žmonėmis. Neapoliaus viešpatystė tuomet valdė
hereogas Alba, vietininkas Ispanijos karaliaus Pi-
lipo II., kuris buvo gana žiaurus. Vienok Bruno
dar tada nesuprato jokios politikos. Pačią bjauriau-
siau daiktų tuomet buvo garsingoji inkvizicija. Ma-
tuomet jau visoje Europoje mintis vis pradėjo jie-
koti išėigos iš-po katalikiškosios tamsybės, o tų jie-
kinių nuslopimui ir tapo įkūnyta baisioji inkvizi-
cija, kuri ypatingai atsizymėjo Ispanijoje. Inkvizi-
cijos užduotis buvo sunaikinti viską, kas buvo
žmonių dvasioje doro ir šviesaus. Bet daug ką kal-
bėti apie inkviziciją čion ne vieta. Pasakysime tiek,
kad ji baisiai kankino žmonių ir tas negalėjo neatsi-
lepti ant jautraus Bruno-kūdikio.

Kada Bruno sukako dešimts metų, jis tapo per-
keltas Neapolin pas dėdę, kuris užlaikė pansioną.
Čionai jis mokinosi pas vienuolį Varrano ir pas kokį-
tai Sarneza, — turbūt pas tą patį Sarą, kuris vė-
liaus buvo garsum Romos universitatės profesorium.
Bet jau 1562 m. Bruno mėš randame švento Domi-
niko vienuolyne. Kas privertė taip gausiai gamtos
apdovanoję penkiolikos metų jaunikaite įstoti vie-
nuolynan, mums nėra žioma. Greičiausiai jis pa-
stojo vienuoliu delto, kad ingauti apšvietimą, nes tuo
se laikuose vienuolynai buvo mokslo šaltiniai; iš
kitos gi pusės gal delto, kad vienuolių būdavo ge-
ras gyvenimas ir daug liuso laiko, kurį galima bū-
davo sunaudoti pagal savo norą. Įstodamas vienuo-
lynan jis savo vardą „Philipa“ pakeitė vardu Džiord-
dano (latiniškai Jordanus) ir tas vardas tapo žimo-
mas visam pasauliui.

Vienuolyne Bruno per 12—15 metų užsiėmė mo-
kinimusi; ypatingai jis mėgdavo studiuoti senovės
ir naująją filosofijas. Didelę intekmę ant jo darė
Platono ir Aristotelio raštai ir neoplatonikai. Čion
jis išstudavo kabalą ir arabų mokslinčius latinis-
kame vertime. Suprantama, kad scholastika ir ne-
buvo galima apeiti. Protarpjais mokiniomis slap-
čiai jis jau pradėjo bandyti savo plunksną parašy-
dmas komedija „Il Candelajo“ ir satyrą „Nojaus
Arka“. Komedijoje jis priešė Neapolio visuomenės
puolimą ir užduoda smūgį prietarams, tikėjusiems
į alchemiją ir išjuokė moksliską pedantizmą.
„Nojaus arka“ nebuvo niekad atspausta ir neuži-
liko, todėl apie ją mažai ką galima būtų pasakyti.

Salip to jis parašė daugelį sonetų.

Pasidėkavojant savo darbštumui ir lavumui,
Bruno dar vienuolyne būdamas spėjo išsidirbti sa-
vystovę pasauležvalgą, suvisai skirtingą nuo bažny-
čios mokslo, kurią jam prisiėjo slėpti, kad neprasi-
žengtų prieš vyriausybę. 1572 metuose, tai yra kada
jam sukako 24 amžiaus metai, jis buvo išventintas į
kuningus, o tas jam suteikė progą susidurti su žmo-
nėmis ir ingauti daugiau liusybes. Šiuom tarpu jis
perskaito kelis humoristų veikalus, porą filosofiskų
traktatų apie gamtą ir garsiąją Koperniko kningą
„De revolutionibus orbis“. Šie visi veikalai galu-
mai sustiprino jo pasauležvalgą, o kartu su tuom
padarė negalimū ir pavojingū jo gyvenimū domini-
konų vienuolyne. Neilgai laukius jis buvo apkaltin-
tas heretikystėje. Buvo suskaiityta net 130 punktų,
kuriuos jisai „peržengė“. Matydamas, kad gali
būti bloga, jis leidosi Romon teisybės įieškoti; bet
en jos dar mažiau rado. Matydamas, kad jis tei-
ybės neras, jis numeta savo kunigiškus drabužius,
lapta apleidžia Romą ir iškeldijauja Genuon.

Genuoje Bruno išbuvo tik tris dienas; iš ten
leidosi į Noli, kur išbuvo apie 5 mėnesius, duoda-
nas lekeijas. Iš ten jis nukeliavo Turinan; bet ir
ten nerado užsiėmimo; tada prisiėjo persikelti Ve-
necijon. Čion jis parašė ir išleido vieną kningą, —
turbūt dvasiškos pakraipos, kuri ligšiam laikui ne-
užsiliko. Iš Venecijos jis persikėlė gyventū Pa-
luon, kur du dominikonai vienuoliai prikaltino jį
neišoti kunigiškus drabužius, ir kurių Bruno pa-
klaušė. Paskui kuningu apsitaisęs, leidosi kelionėn
per Milaną ir Turiną į Genevą.

P. Norkus.

(T. b.)

Iš keliones.

Per ištikus penkioliką metų gyvenau Amerikoje,
ir tiktai vos šiemet pasiryžau aplankyti tėvynę Lie-
tuvą. Tai-gi berželio 29, 5-tą val. vakare, keletas
lietuvių N. Y. apylinkės, palydėjo mane iki garlai-
viui „Russia“.

Kelionė per vandenyną buvo labai linksmi, nes
keliauoju manim daug linksmų lietuvių; vandenyn-
es per istisą kelionės laiką buvo labai ramus; van-
ilp, nei veidrodis, ramiai švytravo, tik tolumojė
lažnai pamatydavom išskantį „fontaną“: tai did-
žuvės (bangžuvės) leido augstyn vandens srovė, o
retkarčiais matėme ir jų baisiai didelį kūną.

Pradžioje kelionės maistas buvo geras; bet ga-
visai pagedo, delėi karščio ir stokes ledo, taip
kad reikėjo valgyti dvokiantį; dauguma keliaujan-
čių ir laivo tarnų pagavo sirgti.

Nors laivas žadėjo kelianti tik 8½ parų, bet tik-
mai parejo plaukti iki Rotterdamui 10 dienų. Čia
sėdau 9 val. ryto traukinin ir nuėmiau net Pary-
žiun. Vaziuodamas per hollandų žemę gerėjausi
hollandiečių darbštumu ir išnaudėjimu mažiausio
lauko skylpelio: visur užsėta, visur gražu; triobos
puikios, randonos, gottų stilyuje. Ties namu labai
puikios gėlės ir sodnai. Prie gelžkelio visur užsė-
ta, visur java neapsakomai gražus, kokių niekuo-
met niekur neesmi matęs. Bet dar gražesnės jų kai-
nenės galvijų — juodmargių. Tai šalis laiminga,
kuri turi tokius darbščius žmones, kurie pakėlė kul-
ūrą savo laukų ir gyvulių, abelnai sakant, ūkį iki
užgėčiausiam laipsniui. Gelžkelių tvarka — be už-
netimo; žmonės mandagūs, gražūs ir gerai apsirėdę.

Belgija daugiau paraši į Suvienuytas Valstijas;
čia daugiau dirbtuvų, — ne tokia lyguma, kaip Hol-
landijoje; triobos taipogi gražios, bet jau baltų
plytų statytos; java taipogi gražus. Čia mačiau
gražiausius belgų miestus: Brukselį ir Antverpeną.

Liepos 10 d., 5 val. vakare pasiekiau Paryžių,
kur ant gelžkelio stoties patiko mane p. Gabrys ir
p. Banys. Apie gerumą ir vašingumą p. Gabrio
sunku yra man pasakyti. Iš gelžkelio stoties nu-
važiuovome tiesiog į p. Gabrio būta, paskui, netrukus,
išu atsidūriau bjūre pavertųjų tautų, kur turėjau
laimę pažinti intekmingiausius Paryžiaus žmones,
— nes tada buvo susirinkimas to bjūro narių; čia p.
Gabrys supažindino mane su bjūro pirmininku, su
vice-pirmininke (ruse) ir su kitais nariais. Tai bu-
vo liepos 10 d. P. Gabrys paaiškino man, kad pir-
mininkas užima Francijoje vietą ministerio, o vi-
ce-pirminikė yra universitatės profesorė. Pats p.
Gabrys taipogi universitatės profesorius.

Pasibaigus posėdžiui, buvau kviestas vakarie-
nėn. Vakarienės laiku pažinau bjūro narius dar
rėčiaus. Visi jie mane kvietė dalyvauti 14-tos lie-
pos dienos franciųjų tautos šventėje. Jau visi bi-
letai norintiems dalyvanti toje iškilmėje buvo iš-
arduoti; sunku man buvo gauti bilietą; čia su pa-
rība pasisiūlė p. ministeris De La Guerre (karės),
kuris paaukavo man savo bilietėlį, ir tokin būdu ga-
lėjau patekti į tribuną A, kedė 1992, kur atsidūriau
tarpe didžiausių Francijos galiūnų, ir galėjau gėre-

tis gražumu ir smagumu franciųjų armijos.

Liepos 11, 12 ir 13 dd. lankiau įymiausias Pa-
ryžiaus vietas ir įstaigas. 13 dieną vakare, p. Gab-
rio būste buvo susauktas TMD. kuopos susirinkimas,
kur teko pažinti Paryžiaus lietuvius, o tarp jų p.
Pautienių, seną Paryžiaus gyventoją ir aviatorių,
p. Šleinį, kuris turi išrastą naujos konstrukcijos slak-
stytuvą ir kuriam trūko pinigų įvykdymui savo
jau apipatentuoto išradimo. Pasibaigus susirink-
mui, palydėjome svečius; čia ant gatvių didelio Pa-
ryžiaus pamačiau nepaprastą reginį. Gatvės buvo
illuminuotos, labai apšviestos; stovėjo visokios žai-
slės; ant gatvių gi griežė orkestras ir šoko žmonės
augštesnio ir žemesnio luomo; šokiai traukėsi per
istisą naktį; tai buvo vigilija tautiškos šventės. To-
kius šokius regėjau ir sekantį vakarą.

Liepos 14 d. 5 val. ryte, jau su ponu Gabrieu bu-
vova ant gatvės, sėdėjo va karieton ir nuvažiuovova
į labai gražų daržą (parką) „De La Revue“; važiu-
va arti dviejų valandų. Atvažiuavę jau radova di-
deles minias susirinkusių žmonių. Apie 8 valandą
ryto išgirdome kapuoliū šūvius, kurie apreiškė pri-
buvimą prezidento Fallieres, kuopoje Francijos ofi-
cierių ir įvairiausių kitų tautų kariuomenės atste-
vų; kiekvienas nešė savo spalvos vėliavukę.

Čia regėjau gražią ir puikiai išlavintą franciųjų
kariuomenę, pėstininkų, artilerijos, kavalerijos ir
karės mokyklų jaunuomenės pulkus; taipogi įvai-
riausius orlaivius, seno ir naujo išradimo, kurie
skraidė į visas šalis, tartum gyvos kregždės. Karei-
viai nedidelio ūgio, juodbruvi ir neapsakomai gerai
išlavinti. Buvo labai didelis karštis. 11 valandą
ryte tie manevrai pasibaigė. Aš su p. Gabrieu pe-
ilgų rūpesčių vos nevos atsiklūvome garlaivyje ant
kranto upės Sennos; mdviem buvo skubu sugrįžti
Paryžiun, nes p. vice-pirminikė tautų bjūro laukė
su pietumis. Čia radau ir kitas man pažįstamas ypa-
tas, o tarp jų teko pažinti gerbingą mokslinčią, rusų
medicinos daktarą Mečnikovą.

Atsisveikinęs su visu susirinkimu, rengiausi ke-
lionėn į Lietuvą. p. Gabrys ir p. Banys malonus bu-
vo palydėti mane net iki gelžkeliai.

Liepos 14., 9 val. vakare apleidau Paryžių.

Vaziuodamas tada negalėjau, ir dabar negalin
užmiršti vašingumo p. Gabrio, kuris, užverstas dar-
bu del duonos ir del labo mūs tautos, atrado laiką
manęs taip iškilmingai priimti. Ačiu, ačiu Jam gar-
bjamam mūsų veikėjui! Ačiu ir p. Baniui, kuris
taipogi daug pridėjo triūso, kad mane palinksmi-
nus.

Keliaudamas per voliečių žemę pamačiau žmo-
nes kertančius rugius; privaziavęs Torunių jau pa-
mačiau šiaudų stogus ant triobų, ko per 15 metų
nebuva matęs. Iš Paryžiaus iki Rusijos rubežiaus
turėjau važiuoti arti dviejų dienų. Liepos 16, va-
kare, miestelyj Graeva, pervaziavau laimingai ru-
sų rubežių. Čia turėjau parodyti paliūdijimą (pro-
chodnoje svidietelstvo) su konsulo parašu; užmokė-
jau pabaudos 3 rublius ir galėjau ramiai toliau va-
žiuoti. Tas paliūdijimas ilgą laiką man Rusijoje
pasportą užstojo.

Graeve radau savo vienintelę sesutę, Ksav. Va-
nagėlio žmoną; ji atvažiuavo iš Varšavos mane pasi-
tikty. Graevas — pusėtinai miestelis, — Lomšos
gubernijos, gulintis ant Prūsų rubežiaus; čia kit-
kart Vanagėlis 7 metus mokytojavo; čia daug pa-
žįstamų ir gerų bičiulių turi, todėl Graeve mane su
sesute labai mandagiai visi Vanagėlio pažįstami vai-
šino ir globojo. Čia ant kapinyno aplankiau kapelį
a. a. mano motinos. Kapelį radau aptvertą geleži-
ne tvorele su parašu ant kryžiaus.

Liepos 18. apleidau Graevą ir važiuavau į Varša-
va, pas Vanagėlius, kur po ilgų dienų kelionės ga-
lėjau atsilsėti, nei savo name. Netikėtai pataikiau
pas Vanagėlius ant didelės jų šeimininkos šventės,
nes liepos 25. buvo pas juos vestuvės, jų vienturtės
dukters Aldonkės, baigusios Varšavos konservato-
riją, geros pianistės ir dainininkės, kuri ištėkėjo už
studento — mediko Kievo universitatės, patogaus
ir gero jaunikaite, tolimo Vanagėlio giminaičio.
Tai tikras mano buvo džiangašmas ir laimė, kad ne-
tikėtai taip susirišo dalykai. A. J. Povilaika.

(T. b.)

Palaimintas tas, kuris surado savo pašaukimą;
tegu jis didesnės palaimos ir nejieško. Nes jisai tu-
ri užsiėmimą ir gyvenimo tikslą; jisai tą atrado ir
amžinai laikysis. Dargi mirtis nestengia išplėsti
linksmybės tam, kuris iš viso vieko kovoja už tei-
singą dalyką. Kovok gi, atkakli, ištikima širdi,
eik pirmyn, nežiūrėdama ant laimių ir nelaimių, ir
būk įsitikėjusi, jogei tavo intikėtas teisingas dar-
bas nuo galo pergales. Pražas tik viskas neteisim-
gas; o viskas teisingas, būdamas dalimi amžinųjų
gmos ištisatymų ir sykiu su jais vykdamas pasa-
lio tiklus, niekuomet nebus paveiktas. — Carleil.

ai, nors ir kasin kaip ilgai va-

Kodel jie taip daro? Labai ai-

Štai toji pati „Kova“ N41 ant „VL“ užsipuola ir pastarąją vė-

Toliaus sako: „Kovos“ redak-

Yat, „Vienybės Lietuvosinkų“

bet, vyručiai, negaliu tylėt,

KONKURSAI

Spalio 30 d., 1912, susirinko p.

siųsta: 1-am konkursui 2 straips-

Perskaičius visus tris straips-

Konkursų teisėjai:

Mūsų dirvonai.

Griovimo būdai.

Apie tai, kad SLA. buvo griau-

Būdai griovimo buvo įvairūs.

Sulig SLA. „jie“ panaudoja

O dabar apie Sąjungos griovi-

Kad žodžiai nebūtų žodžiais

Atsiminkite augščiau paminėtus

„Vadovai“ (Bagočius su Pru-

„Vadovai“ (Bagočius su Pur-

Sąjunga paėmė leisti „Trimi-

Sąjunga paėmė leisti „Moteris

Po lašą to užsitikėjimo ir po ge-

Tačiau vis tai niekai. Tie vi-

Saulalė geresniųjų sąjungiečių,

Talmude (Midrash) pasakya:

Kad žodžiai nebūtų žodžiais

issiireiškę bostoniečiai) pritarė

Vienok reikia žinoti, kad kiek-

Šį straipsniuką (gal jis ir per

Nesirašau pilno vardo, nes ži-

KELIONĖ LIETUVON.

(Taša.)

Čia turiu patarti tiems, kurie

Važiavome 9-nias ir pusę paros

Už kelių dienų jau buvo maty-

Perplaukus didmarį sustojom

inti drūtesnius, ir gerai aprišti su

Paskui išėjome nuo didžiojo

Suradus savo skrynias, jau ge-

IŠ KAREIVIJOS.

Syzranius, Simbirsko gub. Pas

Viskas būtų gerai, bet nežinau

LIETUVIAI SVETUR.

LONDONAS. Lietuvių draugi-

ju visuosini susirinkimai. Spali-

Spalio 6. buvo lietuvių parapi-

Per 3 mėnesius parapijos išdan

Per 3 mėnesius parapijos išdan

Sitas Pilėno sumanymas tikrai

Spalių pradžioje kelias dienas

Laiškai Iš Lietuvos.

Iš Reseinių apskrįcio. Negaliu

Kuo reseiniečiai gali pasigirti,

Šitame tai ar tik neužims jie

Nerasi jau greitai namų, iš

Išviybė labai mažai pagerina

Nejaugi — pamamai sau žmogus

Daugiausia kuo atsizymi sugri-

Visa tai matant ir suprantant,

Lietuvos jaunimas.

Nevienas iš mūsų jau yra išsi-

mūsų tėvynė ir josios vaikai; ale pažvelgim giliau į jų sielas, ir pamatykim: ką jie veikia; tai bus tiesiogiai stebėtina!

Nevienas gal atsakys: ugi ką jie veikia? Tai viską gana gerai matome iš laikraščių tuos jų veikimus ir nuopelnus... Tiesa. Iš laikraščių matome mes stambesnius jų darbus ir nuopelnus. Ale tai vis žinome tik dalį to, kas dedasi Lietuvos viduje, kur tarytum tas gyvumas-veiklumas uždegtas kokia skraiste nuo priešų ir apguliami nuo savo brolių ne taip jaudinančių ir toliau gyvenančių.

Tam tai aš ir pašvėsiu savo raštelį, kad supažindintus savo brolius Amerikoje gyvenančius, su Lietuvos jaunimo rateliais.

Kas gi tie yra do rateliai? — gal nevienas užklausa.

Rateliai, tai yra susivienijimas gabesniojo jaunimo, apšvietos trokštančio, kurio yra pirmutinė užduotis: „šviestis ir šviesti“. Kas skaito „Jaunimą“, išeinantį priedu prie „Lietuvos Ūkininko“, tas maždaug numano apie jų siekius ir darbus. Bet kad tas viskas yra slapčia varoma, todėl ir laikraščiuose mažai garsinama jų darbai, idant tuomi neatkreiptų valdžios akių.

Nes tik paimkim šių metų Lietuvos laikraščius ir perskaitykim: kiek jau yra medžiota buvusio Mariampolės žandarų viršininko Kislinskio. Kur jo nėra būta — ne tik Suvalkijoje, bet Kauno ir Vilniaus gubernijose! Gal skaitytojai pamena, jogei buvo „L. Ū.“ leidėja ir redaktorė kalėjiman pasodinė, su tuo tikslu, būk „L. Ū.“ priedu „Jaunimo“ organizuoja jaunimą į ratelius. Net tas jo persekiojimas buvo pakeltas Lietuvos atstovo Bulotos Kalitybės Dūmoje, delko duoda kankinti laikraščių laidėjus, jei cenzūra pripažįsta ji legališku?...

Vėlei perskaitykit Lietuvos laikraščių korespondencijas ir pažūrėkit, kiek ten prirašyta apie kratas, suėmusius? Kiek jaunimo yra priekankinę tasai Kislinskis. Kaip žinau, keli turėjo pasitraukti iš savo tėvynės ir dangintis net svetur. Ir tą viską suėmę krūvon suprasite, delko taip mažai rašoma apie Lietuvos jaunimą, nes, viena — rateliai bijosi rašyti redakcijon apie savo veikimus, idant neatkreiptus valdžios akių ant savęs, o antra — kas valdžios akis atkreipja, to redakcijos nei netalpina arba visai „susiaurina“.

O kas tie rateliai? ir ką jie veikia? kokios jie dvasios? ir kokias jų viltis? — ėion aš trumpai aprašysiu vieną jaunimo ratelį, o per tą suprasite jų visų padėjimą ir kodėl jie slapiai darbuojasi.

buvo tai pavasario laikas, 1912 m., kada aš su draugu, skaitydami „Jaunimą“, užtikome, jogei jaunimas turi savo ratelius įvairiose vietose ir rengia vakarėlius, pasikalbėjimus, turi savo kningynus įsitaisę iš narių mokesčių. Pasidarė abiem kartu dvasios uždegimas ir tvirtai sutarėm suorganizuoti ratelį, ką ir padarėva. Tai įvykinom štai kaip. Paimėme ištikimus draugus, apsvarstėtojų padarėm susirinkimą iš rimtesnių ypatų, ir visi vienbalsiai pripažino, jogei reikia vienytis ir darbuotis. Nutarta: mokeskis kas mėnuo po 5 kap. nuo nario. Bet visi apsimokėjo ant visų metų. Už tuos pinigų buvo pavesta trims ypatoms nupirkti kningų. Ir visi prisizadėjo įnešti į kningyną kokias tik turi kningas ir laikraščius. Tokiu būdu į mėnesį laiko buvo jau 93 kningutės įvairaus turinio (pirkta už 8 rub. 40 kap.) 23 inplaukė aukų iš pa-

šalinės inteligentijos; kitos suaukotot mario. Įstatai buvo pavesta trims ypatoms išdirbti, kurie trumpai paminėjus štai kaip skamba:

1. Kiekvienas savo įneštas kningas gali išstodamas atsiūmti; bet mokesčių nupirkto lieka ratelio savasčia.

2. Mokesčių turi išrinkti išdininikas, paskirtais laikais ir apskelbti per susirinkimus: kiek surinko ir nuo ko.

3. Susirinkimus daro kas mėnuo. Pirmininkas suranda atsakančią vietą, liuosą nuo nereikalingų kliūčių.

4. Turi kiekvienas naris išmokti kokias nors eiles ir per susirinkimus padeklamuoti.

5. Per susirinkimus turi nevertoti svaiginančių gėrimų ir visada kiek galint vengti tabako ir alkoholio.

6. Turi kiekvienas vengti užmėtinėjimų kito pažiuroms (pasaulėžvalgai) ir nesipasakoti apie ratelį nepriklausantiems.

7. Kningas veda išrinktas kningininkas. Ir turi vengti, idant daug negulėtų vietoje ar pas nari.

Tai tokie buvo šio „Jaunimo Ratelio“ įstatai, — žinoma, dar kuriomis-ne-kuriomis smulkmenomis papildyti. Meilužis. (Užbaiga seka.)

17. Kniegas veda išrinktas kningininkas. Ir turi vengti, idant daug negulėtų vietoje ar pas nari.

18. Turi kiekvienas naris išmokti kokias nors eiles ir per susirinkimus padeklamuoti.

19. Per susirinkimus turi nevertoti svaiginančių gėrimų ir visada kiek galint vengti tabako ir alkoholio.

20. Turi kiekvienas vengti užmėtinėjimų kito pažiuroms (pasaulėžvalgai) ir nesipasakoti apie ratelį nepriklausantiems.

21. Kningas veda išrinktas kningininkas. Ir turi vengti, idant daug negulėtų vietoje ar pas nari.

22. Tai tokie buvo šio „Jaunimo Ratelio“ įstatai, — žinoma, dar kuriomis-ne-kuriomis smulkmenomis papildyti. Meilužis. (Užbaiga seka.)

New Yorko žinios.

¶ **Policmanai apgyne Ameriką nuo vieno kito.** North Hudson ligoninė atgabenti du žmonės, abu su perskeltom galvom. Vėliaus išsiaiškino, jogei tai buvo du policiemanai: italas Costello iš Jersey City ir vokiety Deitrich iš Hoboken. Abu buvo civilinėse drapanose ir abu viens kito nepažindami susimušė ir bandė viens kitą areštuoti.

¶ **Pulitzerio turtai.** Užbaigta skaitliuoti turtus velionio publicisto ir „The World“ leidėjo Joseph Pulitzer, kuris pasimirė 1911 m. spalio 29. Pasirodo, kad išviso esama jo turto artė \$20,000 000. Apie trečdalį turto padaro šitie Pulitzerių laikraščiai: New York World, The Evening World ir The St. Louis Post-Dispatch.

¶ **Mirtis.** Pereitą savaitę mažiausiai New Yorke pasimirė kūdikių, nes mirė tik 222, jaunesnių per metus, tai yra mažiau už pereitą savaitę ant 28. Mirtingumą sulaukė įsteigimas „pieno stočių“, kurios apžiūri sterilizuotu pienu kas savaitę apie 16,000 kūdikių.

¶ **Chirurgų suvažiavimas.** Nuo lapkričio 11. Waldorf-Astoria hotelyj atsibus susivažiavimas visos Amerikos chirurgų. Būsią į 2,000 peilio ekspertų ir čia per čielą savaitę 995-se klinikose parodysią daugelį operacijos stebūklų.

¶ **Vežimai daugiau užmušė už striktarius.** Kelijų komisionierius, praneša, jogei spalio mėnesiu arkliniai vežimai užmušė ant gatvių 19 asmenų ir sužeidė 22, tuom tarpu striktariai užmušė tik 16, o sužeidė 48. Nors sykį gatvekariai tapo pralenkti galvažūdytėje!

¶ **Grumoja prokurorui už Beckerį.** Valdiškieji detektvai gavo anonimiską laišką, kurinomi perspėjama, jogei New Yorko loškai esą pasamdę keturius galvažūdžius net iš Chicago ir suderėję jiems užmokėti po \$1,000 kad čia pribūtų ir nudėtų prokurorą Whitman už pasmerkimą Beckerio. Detektvai dabar tyko ant tų galvažūdžių.

¶ **Perspėja apie šnipus.** Rusų laikraštis „Novy Mir“ šiaip per-

spėja skaitytojus: „Ant garlai- vių į Europą, ypač į Rusiją, keliauja po kelis rusiškus šnipus, kuriems rusų konsulas duoda už dyką bilietus. Šnipai stengiasi su rusų keleiviais užvesti pažintis ir kalbas, idant iširti jų pažvalgas. Būkite atsargūs!“

¶ **Airių tėvynei aukos.** United Irish League iš New Yorko praneša, jogei jie surinkę jau į \$20,000 aukų kovai už Irlandijos autonomiją.

¶ **Beckeris elektros kedėn.** Charles Becker, buvusijs policijos kapitonas, už nužūdydymą loško Rosenthalio, tapo pasmerktras mirties bausmei, kuri bus išpildyta ateinančio gruodžio 9. Jį sodijs elektros kedėn Sing Sing kalėjime, kur jį dabar ir išgabeno. Tačiau dar jo draugai tikisi bylą atnaujinti ir jį išteisinti.

Vietinės Žinios

— **Suvienyti dramos veikėjus nesisekė.** Pereitą nedėdienį p. Draugelio salėje, vakare, atsibuvo susirinkimas keleto čionykščių drangių ir šiaip scenos veikėjų. Buvo bandoma, pagal p. Martaus sumanymą, tarties apie bendrą veikimą ant scenos lauko. Bet pasirodė, kad tas negalima. Aštoriai eina prieš vienybę socialistai ir kai-kurie bažnytiniai. Pagaliaus mat nėsama gerai išdirto programo.

— **Petrausko koncertas.** Belaukiant atvažiuojant mūsų gerb. kompozitoriaus, Miko Petrausko į Brooklyną, vietiniai veikėjai, girdėjome, esą jau nusamdę salę (McCaddin Hall) ant lapkričio 30-tos, kurią bus p. Petrausko koncertas. Petrauskas žadęs netik patsai duoti koncertą, bet į tą sykįu pasikviesti kokią porą įžymesnių ir amerikonų profesorių iš konservatorių, taip kad galės būti labai dailus koncertas.

— **„Kaminakrėtis ir Malūninkas.“** Pereitą subatos vakarą McCaddin salėje atsibuvo Central-Brooklyno Scenos Mylėtojų rengtasis vakarėlis su perstatymu Dubois'o kantatos „Septyni žodžiai“ ir Petrausko operettės „Kaminakrėtis“. Vaidinimas gerai išėjo, tik maža buvo publikos, — gal kokie 400. Plačiau mums žadėjo kitan numerin parašyti.

— **Brooklyno jaunuomenės vakarėlis.** Pereitą subatos vakarą Tautiškam Name atsibuvo vakarėlis, rengtas šokiams pasivadinius „Brooklyno Jaunuomenės“. Sako ir ten publikos nedaugiausiai buvė.

— **Vėl kalbos apie kriaučių streiką.** Vietiniai laikraščiai praneša girdėję iš kriaučių unijų organizatorių, jogei ateinančio gruodžio mėnesiu žadąs iškilti kriaučių streikas, kurian būsią intraukta apie 70,000 žmonių.

— **Lietuvaicių teatras.** Lietuvaicių Klubas rūpestingai mokinasi komedią „Iš meilės“, kurią statys McCaddin salėje sausio 4 dieną. Repeticijos atrodo, kad gerai galės atlošti. Ketina į tą vakarėlį kviesti ir chorus, kad padainuotų. — Dabar L. Klubas gerai stovi, turi jau apie 25 sąnarių. Tik dar neužbaigta tartis apie konstituciją; mat vienos nori kluban įvesti pašalpą, kitos to nenori.

— **SLA. 228 kuopa** — pereitą susirinkimą nutarusi parengti East New Yorke viešą vakariebę, kuri atsibus kada apie Naujus Metus. Būsią kviesta visi iž-

mesni lietuviai. Gal prie tos programos dalyvauti ir p. M. Petrauskas. — Ši kuopa dabar turi 16 pilnų augusių narių ir du vaikų skyrių. Į kuopą persikėlė naujas — J. Karalius, iš Williams burgo kuopos S. Daukanto.

— **Progressistės atbudo.** Vietinės moterjs progresistės, girdėtis, pradėjo vėl veikti. Dabar mokinas lošti teatrą „Nesiprievins“. Tuom-pat laiku būsiąs sumokintas tam tikras mišras choras, kad padainuotų vakarėlyj porą dainelių. Chorą mokinas p. L. Ereminas.

— **Atvažiavo kuningas.** Maspethan pas kun. N. Petkų pribuvo į svečius iš Lietuvos apysenis kuningas, Fr. Gugis. Jisai paeina iš Kauno gub. Kokiais tikslais jis čia atvažiavo, neteko patirti.

— **Pamišo ir mirė.** Maspeth pasimirė 25 metų moteriškė, Urš. Stučienė. Ji, sako, įsigusi po kūdikiui ir būk pamišusi prote. Nuvežta Kings County ligoninė, bet nebeapsveiko. Liko trejetas kūdikių, mažiausiam 3 mėnesiai. Palaidojo ant šv. Jono kapinių spalnio 31.

Laiškai į Redakciją

G. R. „V. L.“ N44 patilpo visai neteisingas straipsnis, apie tai, kad aš areštuotas už daugpatystę. Aš

nebuvo skundžiamas už daugpatystę ir manęs nenuteisė anė dienos prie darbo. Manė skundė už neužlaikymą pačios ir vaiko, ir tai neteisingai apskundė; ta moteris, kuri mane skundė negyveno su manim per 10 metų, — gyveno su kitu ir sugyveno vaiką; dabar antsiuolė ant manęs, būk tas mano vaikas. Aš tame laike buvau parkeliavęs į Lietuvą, kada ta moteris paliko nėsčia, ir dar nėra visai užbaigta prova. Kaip pristatysiu liūdininkus ir dokumentus, kad tikrai buvau tame laike Lietuvoj, bus atnaujinta prova.

Kaipu buvo minėta, kad aš darbštus buvau socialistų kuopoj; bet nepaminėta, kad aš buvau darbštus SLA. kuopoj ir TMD. kuopoj. **K. J. Intas.**

NAUJI RASTAI.

Katekistas arba katekizmo mokytojas kūdikiu mokykloje ir auklėjimo namuose. Sulyg kun. L. Nolle, sutaisė kun. Petras Saurusaitis. Philadelphia, Pa. 1912. Pust. 106.

Šviesa, N7. Pavasaris, N6. Vadovas, N50. Turinys: P. mokslai. Kun. Dr. Totoraitis: Konferencijos kuningų rekolekcioms. Kun. Kaz. Prapuolenis: „Moteriškė“. Dr. K. R.: Pašaukimo į kuningus klausimas. Kun. P. A.: Seinų Diecevizijos bažnyčių monografija (užbaiga). Iš bažnyčios ir visuomenės dirvos. Pirmųjų žiedai. Bibliografija:

Jaunuomenės auklėjimas. „Ziborio“ kalendorius 1913 metams. **Kultura ir spauda.** Dr. Emil Loebl. Lietuvių kalbon išvertė Vaidevutis. Chicago, Ill. Spauda „Lietuvos“. 1912. Pust. 152. Kauna 45.

AUSRINĖ, N19. Turinys: V. A.: Iš atminimų. A. Gedgaudaitė: Rožė ir liepa. A. Šmukštutis: M. Viršilaite: Į šiaurę. Zigmas Gėlė: Mylėk ir tu. A. Gedgaudaitė: Pasenusi kriausė. Dievitis: Rudno. Sėjikas: Į darbą. P. A.: Mokslas. R. Bytautas: Tauta ir tautiškoji sąmonė. J. K.: Statistikos žiupsnelis. Alfa: Prūsų Lietuvos moksleivija. Įvairūs balsai. Žinios žinutės. **Garnys, NN8 ir 9. Dągis, N9.**

KRASOS DĖZUTĖ.

Rockfordjeičiui: — Visgi geriau būtų, kad rašant atskirtumėt, kur litara „a“, o kur „o“ ir kad nereikėtų redakcijai del tokių niekų gaisuoti laikus pataisinant..

Satnomsie: — Gavome. Ačin. Jaunučiui-Nenuoramai: — Tilps numerio. Gerai. Pasidarbuokite ir kitose stryse. Turite neblogą plunksną.

P. Sakatauskui: — Pasiuntėm „Lietuvą“.

P. S.: — Viena, kad pirmą pranešėt; antra — juk tai šito dienraščio reklama.

Severos vaistai visur yra zinomi savo gydymo gerumais.

nuo kimolio,	SEVEROS BALSAMAS PLAUCZIAMS	sulaiko kosulį,
nuo bronchito,		palengvina šniokulį,
nuo kosulio,		pertraukia bronchitą,
nuo mėšlungiško krupo,		palengvina kvėpuoti,
nuo sunkaus kvapo,	(SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS)	užbėga plaučių ligoms,

Suaugėliei užsitiki juo. Vaikai megsta. 25 ir 50 centų.

Ar turi nora valgyti? Ar gerai virszkini?

Severos Skilvio Kartuoles

(SEVERA'S STOMACH BITTERS)

Sužadina norą valgyti—pagerina apskritų atsigavimą—pagelbsti virszkinti—sutaiso vidurius. Taipgi sustiprijančiai veikia į visą kūną. \$1.00.

Severos Gothardinis Aliejus

(SEVERA'S GOTHARD OIL)

vartojimui išlauko

Romatų skausmai, neuralgija, skaudėjimas krutinėje, suputimas sąnariu, laužymas strėnu,	sprando sustirimas, pamaitinimas sąnarių, skausmas pečinose, mėšlungis, sumišimai,
---	--

Kaina 50c. skausmai nebuk kokioj kuno dalyj nuo jo veikmės praeina.

Visur aptiekose. Insitinkrink, ar vardas „Severa“ yra ant pakelio. Jei aptiekininkas negalėtų parupinti, rašyk mums. Jai reikalauj gydytojo patarimo, rašyk mums.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Inspudingas Vakaras

23 Lapkričio : 23 November

SCENOS MYLETOJAI

VAIDINS

DVIVEIKSME KOMEDIJA

Pabaigtuves

PIRMU SYK

BROOKLYNE

Muzika p. M. Petrausko

Žodžiai p. J. Korženevskio

Visas lošis bus papuoštas dainomis, kurias dainuos Scenos Myletojų Choras PO PERSTATYMUI BUS ŠOKIAI.

McCaddin Svetainėje

Berry St., tarpe South 2-ros ir 3-čios BROOKLYNE

DURYS ATDAROS NUO 7 VAL. PRASIDĖS LYGIAI 8:15 VAK. Įžanga 75, 50, 25c ir \$1.00 (Box)

Pasirupinkit tikietus iš anksto "Vien. Liet." kontoroje, 120 Grand St.; pas J. V. Lutkavską, 227 Bedford Ave.; pas K. Liutką, 135 Grand St.; pas F. Urboną, 151 Metropolitan Ave.; pas rengėjus ir Scenos Myletojų narius.

Statement of the Ownership

of "Vienybė Lietuvninkų", published weekly at Brooklyn, N. Y., required by the Act of August 24, 1912.

Sworn to and subscribed before me this 12-th of October, 1912.

A. M. MAETUS, Notary Public. My commission expires March 30, 1913.

3-čias Metinis BALIUS! Parengė Šv. Pranciškaus Draugystė. Atsibus Subatoje, 9-tą November, 1912.

PIRMU KART ELIZABETHPORTE Lietuva Paveiksluose. Lietuviai ant judančių paveikslų. Klumpakojis, Nori miego, Suktis, Agonėlė ir kiti.

Atsibus Subatos ir Nedėlios vakarais Lapkričio (Nov.) 9-10 d. 1912 m. LIETUVIŲ BAZNYTINEJ SALEJ, Elizabethport, N. J.

Brooklyne 21 d. September ant panašaus perstatymo buvo suvirš 700 žmonių.

REIKALINGA prie mašinų ant marškinių siuvimo taipgi reikalinga ir atsiulėtojų laisnes.

BE SKAUSMO. Beveik kiekvienas bijosi skausmo ir nori jo išvengti.

Gera proga

lietuviškom merginoms, kurios nori išmokti gerą užsiėmimą ir gauti mokėti 4 iki 5 dolerių ant savaitės kuomet dar mokinasi.

PARSIDUODA.

Parsiduoda namas ant vienu lubų, trys metai kaip budavotas, dubeltavas lotas, arti prie vandens: kas myli žuvauti, tai gali gerus pingus padaryti ir gyventi.

REIKALAUJU MOKYTOJO, ištaisymui klaidų besimokinančiam Angliškos gramatikos.

Studentui, care of "Vienybė Lietuvninkų" 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

iškabus ir gerai dainuoja visokias revoliucijoniškas dainas, ypač prie stiklo alaus. Kalba storoku balsu, daug meluoja, nors sunku suprast.

SKAITYTOJAMS.

Gerbjamieji „V. L.“ skaitytojai, kurių prenumerata užsibaigė ir gavote paraginiimą, malonėkite atnaujinti, nes kaip būsime priversti sulaukyti laikraščio siuntinėjimą.

Pasarga: Permainant adresą, pirmiausia parašykite senąjį, o paskui naują. Visada reikia rašyti kuoaiškiausiai vardas, pavardė ir gatvės arba basko numeris, o tuomi palengvinsite administracijai darbą ir išvengsite daugelio nesusipratimų.

DR. SACHS IŠGYDO RHEUMATIZMĄ.

Jeigu sergi nuo Rheumatizmo, kreipkis prie Dr. Sachs kuris jus išgydys nuo dovanai. Dr. Sachs reputacija yra gerai žinoma.

DR. SACHS

64 W. 113 Street. Office valandos 3-1 ir 6-8 NEW YORK, N. Y.

"Vien. Liet." išleistų knygų

Katologas.

Table listing books and prices: Adomas Mickevičia, Ar socialistas gali būti kataliku?, Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje, Apuoko sapnai, Anatemos knygelė, Apie kūno išlavimą, Albumas lietuviškas, parodos Pažiuje 1900 m., Apiėka Dievo (Aprašymas iš padavimo XVIII amžiaus), Baltrus Turazeris, Danguis ir žvaigždės, Davatųkų gadinimas, Danguis augstumas ir žmogaus senumas, Darbininkų kalendorius 1904 m., Eglė žalėjų karalienė, Emigracija, Gyvenimas Genavaitės, Gudri našlė, Ggūtė, Girtuoklių Adynos, Graudų Verksmai, Herbertas Spenceris, Istorija Septynių Mokytojų, Idėja ant mėslyno, Vytauto prisieka, Viėnybės Lietuvninkų 25 metų sukaktuvių Jubilėjinė kningelė, Žemių dulkės, Ženybos Paikių Miko, Žmogus, Pamokinanči aprašymai iš gyvenimo žmonių, Sausio devinta, Svedų liandies švietimas, Senkaus Jurgis, Šviesia Dievo dienos tamsybėje, Tamsybės Guolis, Užsistanavik ant to gerai, Vargdieniai, Vilius Tell, Valkata, Vilųkų Lizdas.

Table of contents: Mokinėčius Tvardauskas, Miškas vis smarkiau degė, Maakoliai 1612 metuose arba Jurgis Mikalovskis, Našlaitė, Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę, Paveikslas ir pelnas, Paveikslai (Dvi apysakos), Palemonas ir Girėduta, Puota - Nusikintas žiedas, Pagieža - Jurgis Durnelis, Pirmoje Geguės Sapnas, Ponas Bartkus, Paivelgus atgas, Lietuvių tauta, Lietuvių tauta, Abu tomai apdaryti į vieną, Lietuviškos dainos iš visur žariaktos, Lengvas dūdas, pačiam per save pramokti rašyti, Mythai, pasakos ir legendos žemaičių, Mūsų Diele, Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę, Kaip apsviesti ir laimingai gyveniti, Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai, Knygelė dėl lietuviškų kareivių KISENINE KNYGA.

Table of contents: dël kirpėjiaus arba siuvėjiaus paikvami kvornų ir kirpimari vyriškų arabužių, Laima ir planetos, Lietuvos Istorija, Lietuvos Istorija, Intekmė dantų ant žmogaus gyvenimo, Juozas Arch. Sodiėtis, Jonas Krikėytojas, Juozapas Konuševskis, Kabalas, Kėkštų Simas, Kainas, Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas.

AR PRIGULI PRIE SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE?

Jai nepriguli - prisirašyk ir prigulėk. Jei priguli - kalbink kitus prisirašyti. STAI DELKO REIKIA PRIE SUSIVIENIJIMO PRIGULETI: 1. Susiv. Liet. Amerikoje moka savo narių paveldėjams posmertines pašalpas: I laipsnio - \$150.00; II laipsnio - \$300.00; III laipsnio \$600.00 ir IV laipsnio \$1000.00. Be to Susiv. Liet. Amer. moka Pašalpalų ligoje po \$6.00 savaitėje. Visi nariai gauna oraganą „Tėvyne“. 2. Susivienijimas Liet. Amerikoje priima visus lietuvius ir lietuvaites, ir visiems, kaip vyrams taip ir moterims, Susivienijime yra lygios tiesos. 3. Susivienijimas iki 1912 m. yra išmokėjęs suvirš 80 tukstančių dolarių pašalpos nelaimingoms našlėms ir našlaičiams. Susiv. Liet. Am. yra išmokėjęs 10 tukstančių dol. įvairiems lietuvių apšviotos ir kulturos reikalams. 4. Susiv. Liet. Amerikoje neapleidžia nė vieno savo nario, papuolančio į nelaimę ir per 27 metus SLA. gyvavimo nebuvo dar atsitikimo, kad nebut imokėta posmertinė. 5. Susivienijimas yra seniausia, didžiausia, turtingiausia ir progresyviška pašalpinė organizacija, tarnaujanti visų lietuvių išėivių reikalams. Prie Susivienijimo rašosi ir turi rašyties kiekvienas, kas tik skaito save lietuviu, kam rupi jo brolių-lietuvių reikalai ir kam rupi jo paties ir šeimos ateitis. Todėl neatidėliokit, tuojaus rupinkitės prisirašyti prie šios organizacijos, nes juo jaunesnis prisirašysi, juo mažiau turėsi mokėti. Prisirašyk prie kuopos, kuri yra tavo miestelyje. Jei nėra kuipos, tai pasikalbėk su savo draugais, pareikalauk iš Centro informacijų ir sutverk kuopelę. Gausi nario įsteigėjo vardą, o ir Susivienijimui pagelbėsi joje prakilinus tikslus gyvenimo vikdiinti. Kreipkis į savo miesto kuopą arba į centrą. Centro sekretoriaus adresas: A. B. Strimaitis, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, 307 W. 30-th st., New York, N. Y.

Advertisement for 'ESTEPONAITIS' medicine, featuring an image of a woman and text describing its benefits for various ailments.

Advertisement for 'Tarpautiškoji Akušerijų MOKYKLA.' (International Midwifery School) with details on courses and fees.

Advertisement for 'Daktaras IONAS J. KAŠKIAUČIUS' (Dr. Jonas J. Kaškiaučius) located at 152 Polk Str. in Newark, N. J.

Advertisement for 'AL. STEPONAITIS' (Al. Steponaitis) at 745 Glenmore Ave. in Brooklyn, N. Y., advertising 'PILNAS POSMERTINIS eilių ir prozos rinkinys'.

Advertisement for 'Daktaras A. S. JANKAUCKIENE' (Dr. A. S. Jankaukienė) at 265 Berry St. in Brooklyn, N. Y., specializing in gynecology.

Advertisement for 'Daktaras A. BACEVYČE' (Dr. A. Bacevyčė) at 200 Marshall St. in Elizabeth, N. J., advertising a course in English grammar.

Advertisement for 'Daktaras A. JUŠKA' (Dr. A. Juška) at 1749 So. Halsted St. in Chicago, Ill., advertising a course in Lithuanian medicine.

Advertisement for 'G. Yokimas' (G. Yokimas) at So. James Port, L. I. Box 79, advertising a course in Lithuanian language.

Tel. 651 Greenpoint.
Daktaras Jonas Misevičia
 VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
 Gydo visokias ligas; taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiame Palaginiam Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).
272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
 Prie So. 2-nd Street.

SKAITYKITE O TURESITE NAUDA.
 Pigiusia vieta vien tik išsintėjimo visokio daiktų, kaip tai: laikrodžių, laikrodžių ir visokių sidabrinųjų ir auksinių daiktų. Lietuviški rekordų (vo- lūku) dėl Edsono arba Columbia Ph. nogramų. Britų, geriausio išdirbimo, stereoskopų, operos žiuronių, magnifing stiklų, literų gaminių su kuriom gali- ma atsispindinti visokius būsius, tikietus ir tt. Skrynelė 94 colių ilgio ir 6 plo- čio, kurioje talpinasi be biskio tukstantis literų su numeriais ir visi reikalingi inrankiai dėl drėkavimo. Kaina \$1.95 Penkiolika magiečių ir juokingų stu- kų 1 doleris ir 15 centų stampomis dėl prisuntimo. Taipgi pristatom visoki- sus daiktus dėl krautuvniokų, pedlorių arba agentų už žemiausias pabrūko arba Wholesale kainas. Jeigu norite katalogo tai prisūskite už 2c. stampą.
 Adresas: **K. J. KRAUCHELUN,**
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Telephonas 2320 Greenpoint.
Lutkasukas ir Garšva
Graboriai ir Laidotuviu Direktorai. Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.
PARSAMDOME KARIETAS
 veselloms, krikštyioms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatingai ar per telephoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.
227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

ISZGYDYKIT SAVO RUMATIZMA!
 Urbano Rumatizmo vaistai pagelbės nuo visokio Ruma- tizmo: kaip kaulinio, mus- kulinio, sciatickos taip ir nuo visų kitų ligų. Šimtai žmo- nių siūnčia laiškų dėkavoda- mi už mano geras gyduoles. mano gyduoles nepasigydysite: bet vartokite, o rasite teisybę mano apskelbi- me ir išsilydymą mano vaistuose.
 Vaistai kaštuoja vieną dolerį (\$1.00), o su prisuntimu 25 centai daugiau.
Su guodone
FRANAS URBANAS, Aptiekorius,
 151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.
 Knygute Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turioys: Istatymai apie piliety- stę, klausimai ir atsakymai kaip išsiimti popieras, Sūvienvyų Valstiję kon- stitucija, neprizulimbės deklaracija ir konfederacijos straipsniai, Ameri- kos Lietuvių Ukėsu Klubas, mairdamas reikala, išleido viš- minutę knygele kurios čienia yra 25c. Užsiskakdami knyga pinigūs siūskite per Money Orderj arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:
LITHUANIAN AM. CITIZENS CLUB
 372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Telephone 1295 Greenpoint.
P. BUTKUS
 LIETUVIŠKAS GRABORIUS (Undertaker). Išbalsmuotojas ir laidotuviu Direk- torius. Karietos laidotuviams, vesel- lioms ir krikštyioms. Lietuviški, kre- pkitės reikale pas lietuvį. Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.
213 1/2 BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
 Branch Office 48 Hudson Ave.

GERA PROGAI!
 Gramatika angliškos kalbos mo- kytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
 Vaikų Draugas arba kaip mokytiš skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c
 Naujas Budas mokytiš rašyti be mokytojo. 10c
 Aritmetika mokiniams ro- kundų, su pavelsklais (apda- ryta). 35c
 Viso \$1.00
 Kas atsiųs iškirps šitą apgarsi- nimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir \$1.00 per money orderj, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.
P. Mikolainis
 Box 62 New York City

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius
 Geras darbas. Vidutiniška čienia.
G. BENSON,
 328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

BUKIE VYRAS
 RUPTURA, VARICOCELE, PRAPUOLUS PAJEGAS, UŽTRUCINTAS KRAUJAS.
BUKIE
 Izszingingas
 Likie sveikas
DR. O'MELLEY BUDAS
 Visados išgydo! Išbandyta per 30 dienų! Be peilio ir vaistų! Išrašo per mėne! Naudojamas tik mano ofise!

PRASARGA: Darbininkai kurie pas mane dirdo, gal sakyti, kad jie žino ma- no metodą ir pagal jį gydo be operaci- jos, jie gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randsi tik Vines Dr. O'Malley Budas ir naudojimas tik **Mano Ofise.**
 Aš nedruokuju jokių gramatų Ligonių kadangi atsilankymas į mano Ofisą pa- rodytų jums, kad turia daugybę Groma- tų nuo Ligonių iš visų šalių pasaulės, kurie tapo išgydinti.
 Prisiųsk 2c. markę už knygutę pada- bintą paveikslais apie Rupturą.
Dr. Alex'r O'Malley
 158 S. Washington St. Wilkes-Barre, Pa.
 Giliama susikabēt lietuviška-lenkiška!

Jonas S. Lopatto
 Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvis advokatas pabaigęs Pennsylvania Universtitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.
 Ofisas ramuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.
 Office Phone Peoples 37 Bell 47 Residence Peoples 1100

ATYDAI KRIAUCIUI!!!
 Lietuviška knyga, kirpimui vyriškų drabu- žių, su 25 brėžimais ir 15 paveikslų, 50 pusl. Prekė \$4.00. Tokia pat knyga—moteriškų drabužių. Prekė \$4.00.
Užsakant abi knygas, prekė \$7.00.
 Šitos knygos yra tikrai, ką turi žinoti geras kriaučius. Neturėjimas draugo šių knygų, reiškia nustatimą nuo savęs geresnio uždar- bio ir paselkės pramonyslybę.
 Duodu Lekeijas Kirpimui.
 Pinigus siūsti per "Money Order". Reikalau- jant atsakymo visados prisūskite už 2c. Stamp
J. TOPILIS
 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Konkursinis
Geografijos Vadovelis
 Kaina 75c.
 Apdaryta \$1.00.
I. J. Pauksztis & Co.
 20-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
 — pas —
Jona Kulboka
 SEANUS ALGUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.
 74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampas Wythe ave.)

ATIDABYTA
 Didžiausias pasaulėje teatras. Uppodromas ant aštunto sezono su visais naujais lošimais, kurie vadysis "Under Many Flags" (Po daugeliu vėliavų). Šis naujas veikalas peržiū- rėtas per Arthur Voegtlin; Stage gru- pavimas ir muzika vedama Mr. Wm. J. Wilson; drama rašyta ir stačius per Mr. Carroll Fleming. Muzika prista- tyta per Mr. Manuel Klein. Scena da- ro užspasakytą itekmę. Voegtlin, kur- io namas pasigarsinęs kaip augščian- sias lošimo namas New Yorke ir ge- riausias turistinis intekmė. Per visą va- sarą daugybė žmonių dirbo ant šio gar- sus teatro prirengimo po priežiūra Mr. Voegtlin. Kaip titulas parodo tai daugybė žemių bus perstatoma su at- lankymu visokių žeme su pritaikymu muzikos prie kiekvienos šalies. Pen- kiolika scenų ir baletų susideda į "Flowers of the Nations" (Tantų gėlės), bus rodoma ir visas parodymas naujas.

Dalina Turta
 Sveikatą ir Drumą DOVANAI! 7,000 egzempliorių tos garsios knygos "DAKTARAS"!
 Kiekvienas aptuoręs tą knygę, kuris tik at- siųs leletą stampą už prisuntimo kaštus. TA KNYGA kiekvienam reikalinga, kaip jaunam, taip senam, žemotiems ir ne- vedusiems, vyrams ir moterims; ji būtina reikalinga turėti kiekvienam užaugusiam Lietuviui kaip Amerikoje, taip Canadoje, Anglijoj ir Lietuvoje, bizneriams ir vi- siems darbinin- kam žmonėms!
Kad esi ne- sveikas, ir var- gina kokie sil- pnybės, bet nori pasiluosuoti nuo ligos jungo, kad neribėtų vilkti, tad atsi- šauk Lietuvi- koje kalbėje.

NORS GYDEISI su kokiais pa- tentuotais vaistais, arba bobiškais daktaravimais kaip ir pas šundaktarais (būkus gydytus, kurie nupiešia didelius pinigūs, o ligą dar labiau užsindina ir ar- šiau padaro.
BET NENUSIMINK, kad jau buk yra neįgydoma liga. Tikram moksliskam specialisti daktarui ir pa- tautos ligos yra išgydomos, jei tik teisingai nori būti išgydytas, tad kreipkis žo- diau ar raštu klausiant rados prie:
PHILADELPHIOS M. KLINIKO.

Jeigu Kliniko daktaras specialiskai pripažins, kad Tave gali išgydyti, tad gali tikėti, jog apturėsi nuo profesionališko daktaro gydymą ir pritaikytas, speciališ- kai sutaisytas liektaras, kurios kaip tuk- stantus taip ir tave gali paluosuoti nuo ligos jungo. Sveičiai užpuolusių arba ir užsenų visokių ligų, taip pat nuo: išbė- rimo spuogais, niežėjimo kuno, negro kraujo, silpnų ir nesveikų nervų, skaudė- jimo ir svajimo galvos, nedirimo ir už- kietėjimo viduriu. Nuo sauzagybiškos sečkos nubėgimo, nerimas ogumo abelo ir ly- tiškos nusilpėjimo, skaudėjimo strėnos, kosės bei rankose ir sgarinose, kosėjimo, skrepliavimo—bronečios, visokių slogų, inkstų ir užsikrečiama paslapčių ligų ir kitų, kurios tik varginami žmonių už- puola, visos išgydomas ligas, **BE PEILIO. BE OPERACIJOS.**

UŽ TAI PHILAD. M. KLINIKO geriau ir greičiau už kitus teisingai visokias ligas gali išgydyti, kad vartoja kiekvienam ligo- niui specialiskai sutaisytas liektaras iš auksaus ir seniausio didžiausio mok- silnių profesorių išraštus medikamentų.
PHILADELPHIOS M. KLINIKO yra oficialiskai paties gubernatorijs legalizuota.
VYRAI IR MOTERIS, reikalaudami kokios nors rados, ateinant arba rašant vi- sada adresuot reik teip:
The PHILADELPHIA M. CLINIC
 1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.
 Ateinantiems asabiškai ofiso valandos yra šios:
 Nuo 10 iki 3 ryto iki 4 po piet. Nedėl. nuo 10 iki 3. Uatrn. ir Pėtn. nuo 6 iki 8 vak.

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS!
 Gyvenimo džiaugsmi ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!
 Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-Now York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTEIKA PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno sil- pnybių.
LIETUVIŠKA APTEIKA savo ilgų metų pritirimu išrado daugybę specialiskų gyduolių, sutaisytų iš syvie- ziasnių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasek- mingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos san- delyje sukrautos ir gaunamos sečiančios gyduolės:

Kraujo Valytojas.....	\$1.00	Nuo galvos skaudėjimo.....	10c ir .25
Gvastyvis Balsamas.....	.75	Nuo kojų nuspaudų.....	10c ir .25
Nervų Stiprintojas.....	.50c ir 1.00	Nuo dantų gėlimo.....	.10
Vaistas dėl Vidurių.....	.50c ir 1.00	Nuo peršalimo.....	.25
Kraujo Stiprintojas.....	.50	Plaunų stiprintojas.....	.25c ir .50c
Nu kosulio.....	.50	Linimentas arba Expelleris.....	.25
Nu gerklės skaudėjimo.....	.50	Nuo plaukų šilimo.....	.50
Sklymės proksnis.....	1.00c ir 1.00	Nuo Rumatizmo.....	.50c ir 1.00
Švelkos dėl kepenų.....	.25	Nuo lytiškų ligų.....	.60c ir 1.00
Del išvargimo soliterio.....	1.00	Nuo dusulio.....	.50
Anastarus plovimas.....	.25	Nu kirmėlių.....	.25
Nuo kojų prakaitavimo.....	.25	Antiseptiska moutis.....	.25
Gydanti moutis.....	.50	Nuo viduriavimo.....	.25
Antiseptiskas muilas.....	.25	Vestorija dėl vaikų.....	10c ir .25
Gumbo lasai.....	.50c ir 1.00	Proksas dėl dantų.....	.25
		Karpių naikintojas.....	.10

 Speciališka Tikrai Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynios 25c.
 Taippat iš Lietuvos pargabentos visokios lietuviškos gydančios žolės, šaknis ir t. t., kokias tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.
Reikalaukite prisuntimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais
 Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.
 Jaigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojau reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į **Lietuvišką Aptieką.**
VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius,
 229 Bedford Avenue Kampas North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

Rusiškas progresyviskas laikraštis
"Russkoe Slovo"
 Leidžiamas du kartu per savaitę, redaguojamas J. K. Okuncova.
 Kaina metams \$2.00.
 Užrubežiuose, Kanadoje ir New York \$3.00.
 Prie regakcijos randsi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.
 Antrašas: **Russkoe Slovo**
 108 E. 12th St. New York, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint
VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA
Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigūs.
 Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliančiantiems į Lietuvą arba norin- tiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkor- tes knoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiansių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Ku- rie pas mus pirkio Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavyščių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulj dėl perėjimo per rubežij.
 Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ—malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit knogeriansia aprupinti visaime.
 Offiso valandos:
 šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
 šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.
 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)
PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.
 Siuncčiame pinigūs į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.
 Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.
 Parduodam Tikietus ant geležinkelijų i pietines ir va- karines valstijas.
 Persiunčiame potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškūs.
 Padarom aktūs rejentalus dėl žemės ir kitokių prik- linsučijų savasčių. Tą viską darom su Konsulio palidijim- nu.
 Užsimame provomis Euro- piškomis ir Amerikiškoms iškolktavočine mokesčių.
 Darom daviernastes, išjies- kom dales Lietuvoje ir asič- mam į Ameriką.
"VIENYBE LIETUVNINKU"
 Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.
 Išaina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekioja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekioja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.
 Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyti ir kitokius spaudos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai
DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.
 Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas taip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.
J. J. Pauksztis ir K. Brazys,
 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Dr. I. Stankus
 1210 So. Broad St., PHILADELPHIA, PA.
 Gydytojo palarna suleikia dŭkal. SIKELINAVIMAS, SIVSISLV. cijas. Iškvalitas opero- cijas. lizes ir davo. rėikiolis opdo. a s e k m i n g a. b ŭ k i, k u r i a m e. locu. Lidon- oabv. l i ņ g e r ŭ. s a e. l i t. l i t. e t i s. v i s o j. P h i l a d e l p h i j o s. V i e n a t i n i s T i k r a s D a k t a r a s. G y d o v i s o k i a s L i g a s; t a i p g i d a r p a b a i g e s k u r s ą D i d ž i a u s i a m P a l a g i n i a m H o s p i t a l (N. Y. L y i n g - i n H o s p i t a l).

Atyda visiems keliančiantiems LIETUVON. Kurie keliančiate į Lietuvą galite pas mane gauti nakvynes ir palydžiu ant laivo, nes tik keli blokadai iki priplankų. Laikau **HOTELI,** reikale kreipkitės pas savo tautietį, vietoje kad pas kokius žy- dus, o visame busit užganėdinti.
SIMON KALAN,
 110 Grand Str. HOBOKEN, N. J.

DIDELIS LIETUOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidžiaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis žmagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje. ŠEŠINA kas UTARNINKA ir PĖTNYČIA. Prenumerata kaštuoja: Amerikoje Ant viso meto \$2.50 Ant pusės meto \$1.25 Ant ketverčio meto 65c.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksmą Valanda ŠEŠINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO. Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t. PRENUMERATA: Amerikoje ant viso meto tik \$1. Rusijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULĖ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 in Ameriką, in Rusiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendarį.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelio Europos kelijantiems. Liniijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasażierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Serantoną ir Anglijų Strit. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.

VIISIEMS DEL GEROVES!

Mūsų viengėnai skaito visokių raštus, kaip mėnesinių, taip ir geresnių rašytojų, bet tankiai atsitaško, kad randasi suvisai nesuprantami žodžiai, kurių be tam tikro vadovėlio jo kin būdu negalima suprasti.

Nik. P. Zelwis Lietuviškas graborius. Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karjetos laidotuviams, vėselioms ir kriškėstoms.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas. Rusiškos ir Turkiškos PIRTYS. 274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.) BROOKLYN, N. Y.

Teisingiausia Lietuviška Agentura PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keičia visas pas užganėdintas.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyn, N. Y., atidarė ofisą. 103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Cavalry, Copyrights and Labels registered. SEND MODEL, SKETCH OR PHOTO, for free report.

PUKUS HOTELIS

Andriaus Milišauskio Visada šaltas alus, skani arietka, elnis, porteris, visoki vynai ir kvėpinti cigarai.

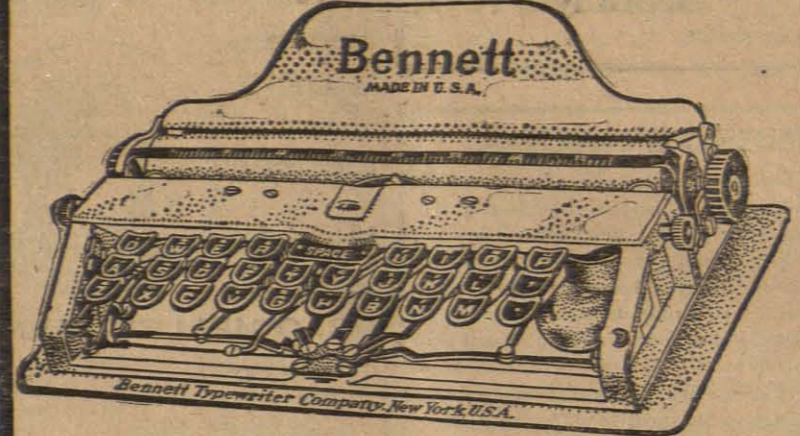
14 metų senas laikraštis KATALIKAS

Išaina kas Ketvergą, Chicago, Ill. Laikraštis "Katalikas" 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prūsų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuojta taip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierių 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 literas ir ženklus. Volėlis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose.

MOKSLAINĖ DĖL MOVING PICTURES OPERATORIUMU.

Atsidarys nuo Spalio (October) 1-mos dienos, kas dieną ir vakare. Dieninės klasos nuo 2 iki 4 po pietų.

"No Work-No Pay" The Workingman's Problem

Jis tik senojo seltų ir paskui turėjo gulėti per savaites DR. RICHTER'IO Pain-Expelleris prašals pavojuojingus susirgimus jeigu vartosi su laiku pagal nurodymų, ant dėžutės; 25c. ir 50c. už bonką.

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės New York N. Y. Telefonas: Worth 2822. Seniausi Bankinį Namą. Uždėta 1848 m. \$100.000 (Simtas tukstančių dolerių) yra mūsų kaulėja sudėta į rėdisha kasą.

Rusiszkai Amerikoniszkia Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

8 d. Rotterdamą 11 dienų Liepoją Ispankimas iš New Yorko. III klasa \$31 III klasa \$33 Russia Nov. 16 Czar Nov. 12

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiška išdirbimą. KURUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲŲ IR TEIP TOLIAUS.

ZMIJE CZNIK LINIMENT. Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIUMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SŲPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Nepamirskit Tautiško Namol!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanūs užkanėdžiai ir nakvinė.

SEŠIOS KVORTOS DEGTINĖS \$1.00. Kad išplatins žmonėms mūsų pasilubisus gerimus, pasiūsiame kiekvienam, savo išsomis.